

Atatürk Celâl Bayara dediler ki:

“ Millete yepyeni bir program bildirdiniz. Bu program benim millete vadettiğim hususlardır ,”

Büyük Şef sözlerine devam buyurdular:

« Ben, Türkiye Reisicumhuru Atatürk ve Türk milleti, Başvekil Celâl Bayar'ın ve onun hükümetinin programını takib ediyoruz ve filî neticesini görmek istiyoruz »

Başvekil cevap verdiler

— Söz veriyorum ki büyük millet meclisi huzurunda aldığımız taahhüdleri muvaffakiyetle yapacağımıza kanaatimiz vardır

Ankara, 11 (A.A.) — İkinci teşrinin onuncu günü akşamı Başvekil Celâl Bayar evinde küçük bir davet yapıldı. Atatürk'ün yüce huzurlarıyla şereflendirdikleri bu davette, davetliler, denebilir ki yalnız vekillerden ve çok hususî ve çok yakın arkadaşlardan ibaretti. Çok şeyler konuşuldu. Ezcümle Atatürk mesai arkadaşlarına:

“ — Millete yepyeni bir program bildirdiniz. Bu Bayar ve arkadaşları benim millete vadettiklerini yapacaklarını bana ve millete vâdettiler. Ben millete beraber Celâl Bayar'ın ve arkadaşlarının programının nokta nokta tatbik edildiğini takib edeceğim. Daha iyi izah edeyim: ben, Türkiye Reisicumhuru Atatürk ve Türk milleti, Başvekil Celâl Bayar'ın ve onun hükümetinin programını takib ediyoruz, ve filî neticesini görmek istiyoruz.” dediler.

Başvekil Celâl Bayar Atatürk'e cevap verdi ve dedi ki:

“ — Atatürk, ben Türkiye Cumhuriyeti inkılabında sizin ve kıymetli arkadaşlarımızın beni bildiği adamım. Atatürk, şimdi teessüs etmiş olan Türkiye Cumhuriyetinin ilerlemesinde gayenizin de ne olduğunu çok iyi anlamış adamım, arkadaşlarım da böyle.

“ Size, affedersiniz, beni mazur görünüz, yalnız size değil, bütün türk milletine benimle çalışan arkadaşlarımla hemfikir olarak söz veriyorum ki Büyük Millet Meclisi huzurunda aldığımız taahhüdleri muvaffakiyetle yapacağımıza kanaatimiz vardır.”

Bunun üzerine Reisicumhur Atatürk Celâl Bayar'a ve bütün hazır bulunan hükümet erkânına teşekkür ve onlar için muvaffakiyet temenni etti.

Sovyet bayramı dolayısıyla

Atatürk'le B. Kalenin arasında telgraflar

Sovyet ihtilâlinin 20 inci yıldönümü münasebetiyle Reisicumhur Atatürk'le Sovyet Merkezi icra komitesi Reisi Kalenin arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

İlk teşrin ihtilâlinin 20 inci yıldönümü münasebetiyle hararetili tebriklerimi ve gerek şahsî saadetine, gerek dost Sovyetler birliği milletlerinin refahı hakkındaki samimî dileklerini

(Sonu 8. inci sayfada)

Buhran ve muvazene vergileri

Birkaç gündüneri İstanbul gazeteleri hakkında türlü türlü haberler çıkmaktadır. Bu vergiler için Büyük Reisin nutuklarındaki işaret ve hükümet programındaki izah malumdur. Bu esaslar dahilinde, mesul ve salâhiyetli makamların bu vergiler üzerinde bütçe muvazenesine hâlel vermeyecek tenziller icrası için tetkiklerde bulunacaklarına şüphe yoktur. Fakat İstanbul gazetelerindeki haberler tamamen gazeteci tahminlerinden ibarettir.

Sabık İngiltere başbakanı

Makdonald Amerikaya giderken vapurda öldü

41 sene önce beş parasız Londraya gelmiş ve başbakanlığa kadar yükselmişti

Londra, 10 (A.A.) — Cuma günü bir tetkik seyahati yapmak üzere Cenubî Amerikaya hareket etmiş olan eski Başbakan Ramsey Makdonald, geçen sene tutulduğu hastalığın nüksetmesi üzerine, vapurda vefat etmiştir. Cenazesi İngiltereye gönderilecektir.

Babasının ölümü üzerine, Brüksel konferansında İngiltereyi temsil etmekte olan Melkolm Makdonald tayyare ile Londraya hareket etmiştir.

Ramsey Makdonald, 15 ilkteşrin 1876 tarihinde İskoçyada Narayshire'in şimalinde Lossiemouth köyünde doğmuştur. Kendisi çok fakir bir aileye mensubtu. Küçük Ramsey'in okumasına annesi ve büyük annesi nezaret etmiş ve Ramsey, sonradan malûmatının derin bir kültür seviyesine kadar yükselmiştir. Yirmi yaşına doğru, Ramsey, İskoçya'yı terk ile cebinde bir tek penni olmadığı halde Londraya gelmiştir. Makdonald birçok sene, işçilerin çetin hayatını yaşamış, toplanmalarına iştirak etmiş ve onlarla düşüp kalkmıştır. Yavaş yavaş sosyalizme doğru meyleden Makdonald, işçi hareketine ilthak eylemiş ve birçok defa mitinglerde söz almıştır.

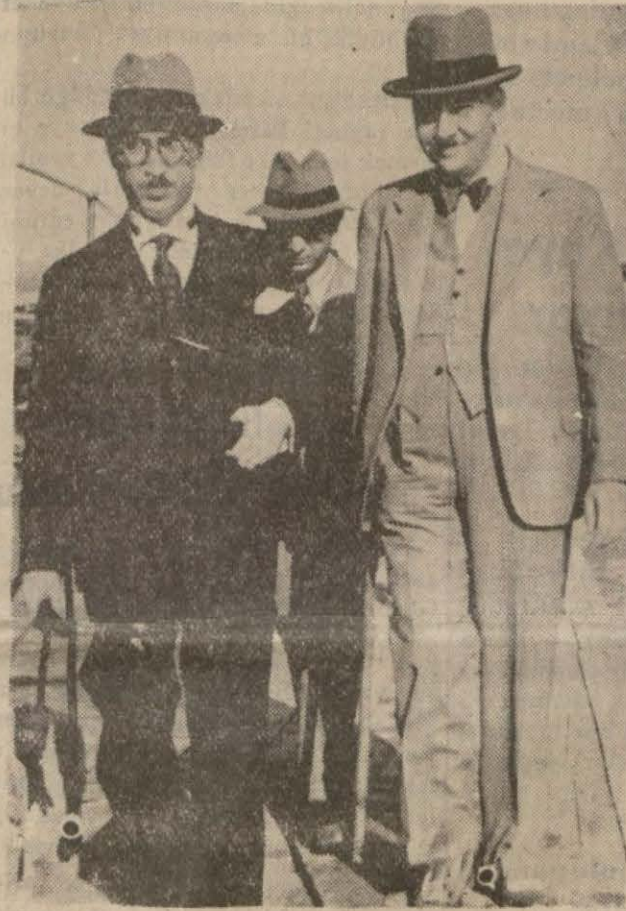
İlk mebusluğu

Birçok muvaffakiyetsizliklerden sonra 1906 da müstakil işçi partisi reisliğine ve biraz sonra da Layçes-

(Sonu 8. inci sayfada)

B. Menemencioğlu Suriyede dostça gösterilerle karşılandı

Bütün istasyonlarda halk toplanmış siyasî müsteşarımızı alkışlıyordu

Hataylılar kendisini Müslimiyede karşıladılar

Berut, 10 (Hususi muhabirimizden) — Dış Bakanlığı siyasî müsteşarı B. Numan Menemencioğlu'nun istikbal töreni Meydanekber istasyonundan itibaren başlayarak Halebe kadar bütün istasyonlarda devam etmiştir. Gerek Fransa hükümeti mümessilleri ve gerekse Suriye memurları tarafından gösterilen bu hürmet eserleri ve istasyonlardaki tezahürler, cumhuriyet hükümetini temsil eden siyasî müsteşarımıza karşı mutad nezaket icablarının üstünde, dostluk ve kardeşlik bağlarının kuvvetini gösteren bir hâdise olmuştur. Halk mümessilimizi bütün yol boyunca geçtiği istasyonlarda toplanarak alkışlamışlardır.

Komiser namına Trablusşam delegesi tarafından kar-

Dış İşler Bakanlığı Siyasî Müsteşarı B. Menemencioğlu Suriye Başbakanı B. Cemil Mürdümle beraber.

şılanmış ve yolda Suriye hükümeti namına Kurtdağı ve Azez kaymakamlarıyla jandarma kumandanları namına selâmlanmıştır.

Bütün yolculuk esnasında B. Menemencioğlu'nun götüren hususî vagon, bir dakika boş kalmamış ve gece geç vakte kadar samimî hasbihaller sahne olmuştur.

Kardeş hataylılar namına Müslimiyeye gelen halk partisi erkânından mürekkep on kişilik heyet azası müsteşarımıza Halebe kadar refakat etmişlerdir.

Siyasî müsteşar, Halebe muvasalatında manda hükümeti namına şimal ordu kumandanı ile askeri heyet ve vilâyet erkânı karşılanmış, muvasalat ve hareketinde bir müfreze polis tarafından selâm resmi ifa edilmiştir.

B. Numan Menemencioğlu Halebe (Sonu 8. inci sayfada)

Fıkra

Marş ve türkü

Dünkü nüshamızı okuyanlar, “Ulus” un on beşinci yıldönümü için bir marş güfte ve bestesi müsabakası açmak üzere olduğunu görmüşlerdir. Gerçekten bir marş ve türkü kütüğü içindeyiz. Geçitlerdeki askerî marşlara, sokaklardaki türkü seslerine dikkat ediniz: bunların iyi bir zevk seviyesine delâlet etmediklerini görürsünüz. Garb musikisinden türk ağzına alınabilir tercümelere de yelpazemizdir. Onun için bugünkü nesil odasında, sokakta ve kırdaki susuyor.

İstiklâl marşımızın güftesi, şiir ve fikir değerini bırakınız, inkılâbı bile değildir: bugünkü çocuk, bu güftenin birçok mısralarını, inanarak, göğüs dolusu, haykırmaz.

Hulâsa, fakiriz. Ve ilk zenginleşmeye, şairlerle musikîşinasları birleştirerek, ve muayyen usullere dikkat ettirecek, sokağa kadar sirayet edecek tercümelere ve bir de güzel türkülerle başlamalıyız. Şimdiye kadar bazı tercümelere yapılmışsa da, bunlar ya besteyi dikkate almayan şairler, veya güfteye ehemiyet vermeyen musikîşinaslar tarafından yapıldıkları için, söylenmezliğe mahkûmdurlar.

“Ulus” müsabakası fen şartlarını göz önünde tutacağı ve uzun bir çalışma müddeti bırakacağı için, bize mesud birkaç eser kazandırabilir. Ümid edelim. - Fatay

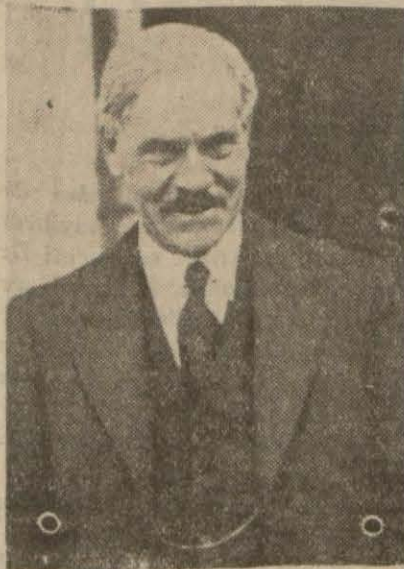
B. Delbosun Ankaraya geleceği bildiriliyor

Paris, 10 (A.A.) — Dış işler bakanı B. Delbos yakında orta Avrupa ve balcanlarda bir seyahate çıkacaktır. Bu seyahat ilk kânunun onu ile yirmisi arasında vuku bulacaktır. Bakanın, ilk ziyaret edeceği hükümet merkezi Varşova olduğu bildirilmekle beraber bundan sonra nerelere uğrayacağı henüz tesbit edilmemiştir.

Yapılan davetlere icabetle Prag, Bükreş ve Belgrada gidecek ve bu suretle Romanya kralı ile General Smigly Ritz, BB. Beck, Krofta, Stoyadinoviç ve Antonesko tarafından geçenlerde Parise yapılan ziyaretleri iade etmiş olacaktır.

Pöti Pariziyen diyor ki:

Dış işler bakanı B. Delbos, Polonyaya ve cenubu şarkı Avrupasına yapacağı seyahate pek muhtemel olarak 10 ilk kânunda başlayacaktır. B. Delbos, Varşova, Bükreş, ve Belgradtan başka Atina ve Ankarayı da ziyaret edecektir.

B. Ramsey Makdonald

İki alman kurmay subayı Ankaraya geliyor

İstanbul, 10 (Telefonla) — Alman ordusu kurmaylarından albay Fretter-Piko ve topçu binbaşı Hepper, bu sabah, Semplon treniyle İstanbul'a gelmişlerdir. Kendilerini istasyonda, İstanbul garnizon kumandanı, bir kur-

(Sonu 8. inci sayfada)

Cumartesi

12

Sayfalık ayrı
Ankara ilâvesi

Bütün cihan Türk Ordusunun eşsiz Kudretini tanıyor!

Aşağıya tercümesini naklettığımız makale, Almanya'nın en ciddi mecmualarından Leipziger illustrirte Zeitung'un 21 ilk teşrin 1937 tarihli nüshasında intişar etmiştir:

Millî Müdafaaın temeli

Bir milletin tâli ve mukadderatını her şeyden evvel bir takım manevî faktörlerle tayin eder. Tarih bize bildiriyor ki milletler millî şeref, haysiyet ve kudretlerini, ahlâkî ve manevî kuvvetlerini zayı ettikçe daima iktisadî inihâl ve izmihlâl de düşmüşlerdir. Ancak yaşamak azim ve iradesi ve, kendisinin yenilmez kudret ve kuvvetine inanır ki en müşkül zamanlarında bile o milleti maruz bulunduğu ıstırap ve tehlikenin en derin uçurumlarından kurtarır. Hele - Türk milletine nasib olduğu gibi - bir millet, millî şeref ve haysiyetini harice karşı muhafaza için kendi ruhunu ve ihtiyaçlarını iyice tanıyan, aynı zamanda sulhun feyiz ve semelerini, vatanın refah ve saadeti-

ancak dahilde müttehit, mütesanit ve kâfi derecede kuvvetli olmakla ve böyle kalmakla temin etmek mümkün olduğunu bilen bir öndere malik olursa bu kurtuluş muhakkaktır.

“Müdafaasızlık şerefsizliktir!”, sözü zamanın ebedî cereyanında daima bir hakikat ifade etmiştir. Bunun iğindir ki kuvvetli ve modern harp usulünün bütün vasıtalarıyla mücehhez bir ordu yaratmak, değerli ve muvaffakiyetli bir kumandan ve kahraman bir asker olan Atatürk'ün riyaset ve idaresi altındaki genç türk cumhuriyetinin baş hedefi olmuştur. Ve Atatürk bu işi sayan hayret bir tarzda on sene gibi kısa bir zamanda başarmağa muvaffak olmuştur. Bu iş kolay değildi ve ancak müdafaa kudret ve kabiliyetinin millet ve memleket içinden doğması lüzumunu isabetle takdir etmekle başarılabılır. Müdafaa kabiliyetini haiz bütün kuvvetlerin muhassalas olan ordu zahiri strüktürü itibariyle milletin (Sonu 8. inci sayfada)

KÜLTÜR VE İNSAN

Sonja Heni

İşveç'te, "kar", Demirbaş Şarl kadar köklü bir vatandaş. Nasıl ki, bu memleketin en tabii ve en uzun mevsimi de "kış"tır. Avrupalıların birçok noktalarında kış sporları yapılır. Pazar günleri, çocuklar ve büyükler türlü şekillerde, kar yahud buz üzerinde kayarlar. Fakat İşveç'te bu türlü sporlar, insanların tabii faaliyetlerinden sayılır. Bu faaliyetleri spor derecesine yükseltmek ve rekorlar tesis etmek, bundan dolayı, daha kolaydır.

Sonja, bugün, buz üzerinde en güzel kaymasını bilen genç kadındır. Fakat bu işe, yedi yaşında başladığına da şüphe yoktur. Buz üzerinde kaymak, ötedenberi, Avrupada, ailece sevilen bir eğlencedir. Kışın, garnizon şehirlerinde, bilhassa harbandan önce, zabıtların çoğu sevdikleri kızlara evlenme teklifini, buz üzerinde kayarken ve dans ederken yapmışlardır.

Fakat Sonja'nın dansında, müstesna bir güzellik vardır. "Devlet kuşu" filmi, yalnız bu şaşırtıcı ve müstesna dans güzelliklerini göstermek için çevrilmiştir. Amerikan film şirketinin serveti, Sonja'yı zengin bir balenin ortasında göstermekle, bu sahada daha neler yapılabileceği hakkında bize bir fikir vermektedir. Sonja, bu filmde, yalnız vals ve polka figürlerini yapmakla kalmamış, modern dans buz üzerine nakletmek tecrübesinde de muvaffak olmuştur. Ve bir kızaklı Pavlova imiş gibi, filmi seyredenlere ödenmez dakikalar yaşatmıştır. — B.

İzmire ait işler hakkında
B. Fazlı Güleç'in beyanları

İstanbul, 10 (Telefonla) — Birkaç gün kalmak üzere şehrimize gelmiş olan İzmir Valisi B. Fazlı Güleç pazar günü buradan ayrılacaktır. B. Fazlı Güleç kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza İzmir vilayetine ait muhtelif işler hakkında sunları söylemiştir: "İzmirin iktisadi vaziyeti hükümetimizin son senelerinde aldığı güzel tedbirler sayesinde gündün güne ve bilhassa müstahsil zümrenin lehine inkişaf etmektedir.

Son günlerde mahsul satışları da normal bir seyir takib etmiştir. Üzüm mahsulü yarıya yakın bir nisbette noksandır. Bu, evvelki yıllarda bağların fazla mahsul vererek yorulmuş olmalarına hamlediliyor. Bazı mntakalar kuraklıktan ehemiyetsiz surette zarar görmüştür.

İncir, pamuk, tütün

Zarar gören mahsuller arasında incir de vardır. Fakat ufak bir farkla rekolte geçen seneki kadar olmuştur. Amerikan cinsi pamuklar üzerinde iyi neticeler alınmıştır. Zürra gelecek sene bütün mahsulünü bu cinsle çevirmek azminde. Kuraklığa rağmen çiftçinin yüzü gülmüştür. Tütün satışları iyi ve yolundadır. Ekin miktarıyla istihsal arasındaki farka rağmen nefaset itibariyle çok iyidir.

İhracat vaziyeti

Zeytin mahsulü de verimli olmuştur. İzmirin umumî ihracatı seksen milyon liraya yakındır. İktisadi faaliyet bakımından eskisine nazaran büyük faaliyet vardır. Üzümümüz bu sene az olduğundan bu mahsul üzerinde satış bakımından esasen endişeye mahal yoktur. Fıatlar üzerinde durmayı doğru görmem. Elverir ki mahsullerimize satış yolu bulunsun. Bununla beraber hükümetin kooperatifleme tedbirini tam zamanında yetiştirmiş, fıatların gayri tabii sukutu önlenerek çiftçiye malının hakikî değeri temin edilmiştir.

Belediye ve umumî meclisin çalışmaları

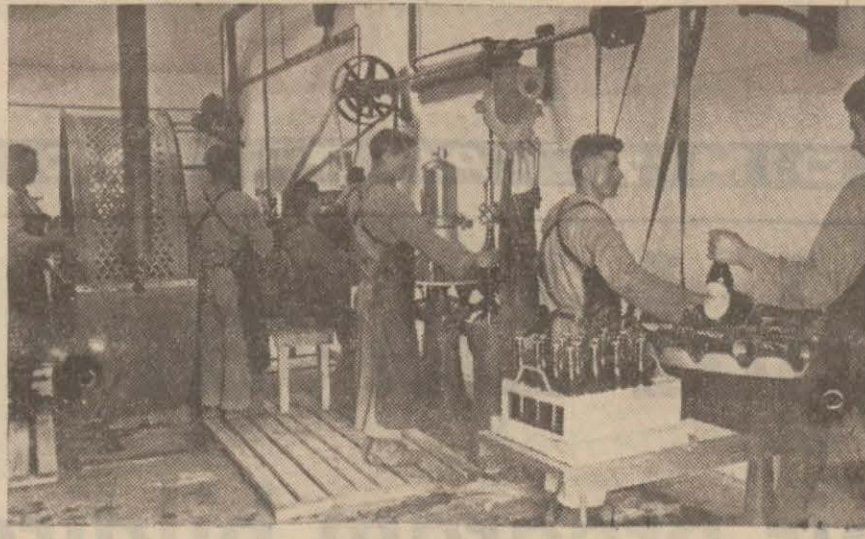
İzmir belediyesi borçlu olmasına rağmen bugünkü belediye reisinin ve şehir meclisinin himmetleriyle varidat işlerini yoluna koymuş ve varidat artmıştır. Belediye inar işlerini başarmaktadır. Her sahada çalışmalarının faydalı hizmetlerini görmek mümkündür. Yıllardanberi, bilhassa general Kâzım Dirik zamanında büyük gayretlerle yapılan, muhtelif yollar İzmir iktisadî bölgesinin ihtiyaçlarını henüz kapatamadığından umumî meclis çalışmalarını programlarken yeni yolları ön planda tutmuştur.

Maarif işleri

Yeni mektepler için gene beş yıllık planda mevcut olanlardan Ödemiş Eminoglu mektebi bitmiştir. Urula mektebinin temeli atılmıştır. Güzel yalıda ve diğer yerlerdeki de peyderpey tamamlanacaktır. İzmir Hususî idaresi mearif işinde son hedeğe doğru ilerlemiş ve ihtiyacın yüzde seksene yakın kısmını karşılamıştır.

Yeniköy nahiye müdürü mahkûm oldu

İstanbul, 10 (Telefonla) — Rüsvet almak suçundan dolayı muhakeme altına alınan Yeniköy nahiye müdürü hakkında dava bugün neticelendi. Birinci ceza mahkemesi suçu sabit görerek kendisini iki sene hapse, iki sene de memurluktan mahrumiyete mahkûm etti.

Ankara dışarıya taşıdığı bir aile

Selânik Enternasyonal fuarında
Ankara birası en büyük mükâfatı kazandı

Selânik 12 inci enternasyonal sergisinde bu sene Türkiye pavyonunun birinciliği kazandığını haber vermiştir. Bu sergide teşhir edilen muhtelif nümuneler arasında Orman çiftliğinin mahsulleri hususî takdire mazhar olmuş ve bilhassa Ankara birası pek çok beğenilerek enternasyonal jüri heyetince "hors concours" en büyük mükâfatı tevcih edilmiştir.

Memleketimizi ziyaret eden yabancıların kalite ve lezzetine hayran kaldıkları bu milli biramızın bir enternasyonal sergide kazandığı bu liyakatten büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

İstihsalini memlekette gördüğü büyük rağbeti karşılayacak seviyeye çıkarmak için bira fabrikasında yapılan genişletme inşaatı faaliyetle devam etmektedir. Bu iş için sipariş edilmiş olan makineler gelmiştir. Fabrika, yeni tesisatı tamamlanmış olarak yakında istihsalini üç misline çıkaracaktır.

İstanbulda dört
soyuncu mahkûm oldu

İstanbul, 10 (Telefonla) — Ağır ceza mahkemesi bir soygunculuk ve işkence davasını neticelendirdi. Davanın üç sanığı mahkûm oldu.

Yen adlı gayri mevkuf suçlu vardı. Bunlar Akarayda zengin bir kadın olduğunu iddialarını Bayan Nadirenin evine kendilerine elektrikli memuru süslü vererek girmişler, üzerine atılarak ağzını tıkadıkları kadıncağzın üstündeki elmasları ve sandığından da bir çok altın lira ve ecnebi altını ile mücevherler aldıkları sonra kadını kömürlüğe bırakıp gitmişlerdi. Etraftan yetişenler kadıncağzı kurtarıp meseleyi polise haber vermişlerdi.

Mahkeme suçu sabit görerek Necati, Mehmed ve İsmaili beşer senâ, Müzeyyen de bir sene hapse mahkûm etti. Yalnız Necatinin cezası yarım küçüklüğünden dolayı 4 sene 10 ay 10 güne, Müzeyyeninki de 4 aya indirildi.

B. Şükrü Kaya
yarın geliyor

İstanbul, 10 (Telefonla) — Birkaç gündüzenberi şehrimizde bulunmakta olan İç işler bakanı ve C.H.P. genel sekreteri B. Şükrü Kaya, Ankara hareketini yarına bıraktı.

Vapur seferlerinin intizamını temin için alınacak tedbirler
İstanbul, 10 (Telefonla) — Deniz yolları idaresi vapur seferlerinde intizamı temin için, İzmir hattında olduğu gibi, Trabzon ve Bartın hatlarında da bazı değişiklikler yapmağa karar vermiştir.

Filorya asfalt yolunun
inşası bitirildi

İstanbul, 10 (Telefonla) — Plâjı asfalt caddeye bağlayan Florya iltisak yolunun asfalt olarak yapılması bitti.

Bir yaralama vakası

İstanbul, 10 (Telefonla) — Motorcu Esad isminde biri bugün Balıkhane'de bir para meselesi yüzünden çıkan bir kavga da hamal Yaşar tarafından birkaç yaralandı. Yaralı hastaneye gönderildi.

Şanghayda yangın var!

Evlerinin çoğu ahşap olan eski şehirlerimizde en ziyade gözümüzü korkutan şey yangındır. Eski günleri düşününüz: hususî ve resmî birçok teşkilâtımız yangına karşı idi. Meselâ İstanbulda iki kule mi var: ikisi de yangın kulesi idi.

İcadıyede bir top ve bir topçu mu var: yangını haber vermek içindi. Kırmızı elbiseli köşlüler mi var: bütün vazifeleri sokak sokak koşup yangını etrafa haber vermek içindi. Bekçinin gece yarısı yanık yanık sesini mi duyuyordunuz: yangının nerede olduğunu bildirerek ilân ederdi.

Tulumbalar onun içindi, her sırtından birçok delikanlılar, o yüzden tulumbacıya merak ederdi. Hulusa, gözümüzü harbandan, hastalıklardan kurtarıyordu.

İranda büyük ihtilaller çıktı, idamlar yapıldığı sırada şair Eşref bu müthiş manzarayı, bütün fecaatini canlandırabilmek için şöyle ifade etmişti:

— İranda yangın var!

Dünkü ajans telgrafı, Şanghayın ateşler içinde kaldığını haber veriyordu. Demek ki Uzak şarkta yangın var! Öyle bir yangın ki tulumbası Cenevrede, Pariste ve Londra'dadır. Köşlülüğünü telli ve telsiz telgrafı, radyolar ve ajanslar yapıyor.

İstanbulun eski yangınlarında felâket çıktıktan sonra kurusıkı top atılırdı; Şanghay yangını ise uzak şarkın bu bayındır şehrine atılan güllerle bombalar çıkarmıştır. — T.I.

Yumurtalar

Fenni nükteler

Eskiden şakalar ve nükteler edebiyat mensublarının işi sayılırdı. Dünyanın en edebî eserlerini Dr. Aksel Munte ile Dr. Aleksi Karek gibi tanınmış fen adamları yazdıkları sonra şaka ve nükte de fen adamlarının ellerine geçmek temayülünü gösteriyor.

Bir İngiliz dergisi şöyle bir fıkrayı yazıyordu:

"Fen adamlarından birisi dükkân, ufak fabrika sahiblerine ve es-nafa fennin kıymeti hakkında bir konferans veriyordu. Bir aralık dinleyenlerden birisi şöyle bir itirazda bulundu:

— Fakat bunlardan ne diye bize bahsediyorsunuz? Fenden bizim ne istifademiz olabilir?

Konferansçı, bunun üzerine, bu adama sordu:

— Senin iş nedir?

— Askı fabrikası sahibiyim.

Fenci şu cevabı verdi:

— Peki, cazibeli arzıye olmasaydı, sen zor para kazanabilirdin."

Dün de bir İstanbul gazetesini okuyan bir ziyayiye ve bir fizik öğretmeni arasında şu sözler geçti:

— Bak, İstanbul'da iki kaza olmuş, bir kadın damdan, bir erkek

İstanbul'da iş kanununa
uymıyan müesseseler

İstanbul, 10 (Telefonla) — İş kanununun hükümlerine göre birer iş talimatname hazırlamağa mecbur bulunan şehrimizdeki iş yerlerinden dörtte üçü henüz bu talimatlara uymazlar. Bu iş için tayin olunan müddet beş gün sonra dolacaktır. Bu zamana kadar talimatnamayı vermeyenler derhal adliye sevk olunacaklardır.

Sanayi birliği tarafından hazırlanan talimatname projesi beğenilmiştir. Bu yüzden iş amirliğine sıkı yetler ve müracaatlar devam etmektedir.

Bugün de Beykozda bir fabrikasının işçileri kendilerine bir senelik mukavele imzalatılmak istenildiğini, emektar işçilerin bu yüzden haklarını kaybedeceklerini söylemişlerdir. Amirlik meseleyi tetkik edeceğini ve mukaveleyi şimdilik imzalamamalarını işçilere söylemiştir.

Bayramda işçilere gündelik vermeyen iş yerlerinden bir kısmı tesbit olunarak adliye verilmiştir.

Vapurlar Sirkeci rıhtımına
yandan yanaşabilecekler

İstanbul, 10 (Telefonla) — Sirkeci de yolcu salonu tamirâtı ve antrepo inşaatı bitirilmek üzeredir. Rıhtımların tamiri de ilerlediğinden yakında vapurlar Sirkeciye de Galatada olduğu gibi yandan yanaşacaklar ve yolcular vapurlara kayıkla gidip gelmek kulfetinden kurtulacaklardır.

Kamutay çağırıldı

Millî müdafaa encümeni bugün saat 15 de toplanacaktır.

* Arzuhal encümeni yarınki cumagünü umumî heyet içtimaından sonra toplanacaktır.

Kamutayın dünkü toplantısı

Atatürkün direktifleri ve
hükümet programı bütün
yurda dağıtılacak

Kamutay dün Refet Canıtezin reilğinde toplanmıştır. Önce meclis hesabları tetkik encümeninin mazbatası okunmuştur. Mazbatada deniyordu ki:

"... Meclis muhasebesinin 1937 senesi mayıs nihayetinde görülen hesabında eşhas zimmi yüz yirmi bir bin yedi yüz doksan sekiz lira elli dört kuruş seksen beş lira doksan altı kuruş balığı olmuştur. Ancak eski veznedar Hacı Mehmedin geçen seneki mazbatamızda görülmekte olan 85.482 lira 91 kuruş zimmetine ahiren zühur eden 3402 lira 2 kuruş zimmeti idare amirliğince verilen karar üzerine ilâve edilerek seksen sekiz bin sekiz yüz seksen dört lira doksan üç kuruş balığı olmuş ve eşhas zimminde 1937 senesi mayıs nihayetinde bakiye görünen yüz on dört bin dört yüz on iki lira 58 kuruştan doksan dokuz bin dört yüz seksen beş lira 80 kuruş Maliye vekâletince ve on yedi bin dokuz yüz yirmi altı lira 78 kuruşdan Meclis muhasebesince takib edilmekte olduğu anlaşılmıştır.

Mükerrer Ünsal (İsparta) — Encümen bir az izahat versin. Bu zimmet kimlere aittir, zimmetin tahakkuk tarihi nedir, tahakkuk tarihinden bugüne kadar kimlerden ne nisbette tahsilât yapılmıştır. Muhasebenin takibat safhası nedir?

Meclis hesabları tetkik encümeni M. M. Hakkı Urgan (Van) — Bu zimmetin bir kısmı eski veznedar Hacıya aittir. Bunun tahsilî Maliye vekâletine devredilmiştir. Bakiye 17 bin lira da memurlara şapka ve bir kısmı da elbise bedeli, bir kısmı ise eski kanunlar kalemi müdürü merhum Hamid'in zimmetindedir. Peyderpey tahsil ediliyor. Tahsilât miktarı yazılmıştır.

Mükerrer Ünsal (İsparta) — Bendeniz tenevvür etmedim. Takibat yapılmamış mıdır, tahsilâta imkân yok mudur?

adına Hakkı Urgan (Van) — Tahsilâta imkân olanlar peyderpey tahsil ediliyor.

Mükerrer Ünsal (İsparta) — Eğer tahsilâta imkân yoksa kaydını terkin etmek lazımdır.

Meclis hesabları tetkik encümeni namına Hakkı Urgan (Van) — İmkân tahsilî olanlar tahsil ediliyor, olmıyanlar ise Maliye vekâletine devredilmiştir.

Mükerrer Ünsal (İsparta) — Kâfi değildi, tetkikat eksikti.

İdam mazbataları

Bundan sonra mahalleri ağır ceza mahkemelerince veriliş temyiz mahkemeleri birinci ceza dairesi tarafından tasdik edilmiş ve adliye encümeni tarafından cezalarının tahfifine veya değiştirilmesine dair bir sebep görülen muhtelif idam hükümlerine ait mazbatalar okundu.

— Ya o da yoksa?

Cevab verdim:

— Ozaman bedbahtlık muhakkaktır: Yumurtaları taze taze yeriniz.

Bir sembolün manası!

Eskiden kalemini kıta, güfte ve manzume gibi şeyler yazmakta kullanılan yaşıca bir muharrir, son günlerde bir akşam gazetesinde fıkrâ muharrirliğine başlamış. Evvelki gün "Yahudiler ve türkçe" başlığı altında, yıllanmış bir mevzu ele almıştı. Bu yazıdaki hislerle fikirler üzerinde duracak değiliz. Yalnız aslında yaşlı, fıkracılıkla genç muharrir yahudi "Beneberit cemiyetinin sembolünü içine geçmiş iki müselles, yani çifte bir mason remzi" diye anlatıyordu. Halbuki Filistin'deki yahudi devletinin de bayrağında yer alan bu işaret, "Süleyman'ın mühürü"nden başka bir şey değildir. Fıkra muharriri, bu yıllanmış hakikatı bilseydi, belki fıkrası daha kuvvetli olacaktı.

Filimleri taklid mi?

Şanghay civarında japonların ekspresi bombardıman ettikleri haber veriliyor. Eskiden hâdiseler olur, biter; sinemacılar bunlardan mevzu çıkarırlardı. Şimdi hâdiseciler seyretiltikleri filimleri taklid mi başladılar? Şanghay ekspresi filmi ni hatırlıyor musunuz?

Emin Sazak (Eskişehir) — Bir sual soracağım, Adliye vekâletinin bu gibi sabıkası olmıyanlar için bir ıslah evleri vardır. Biz bunları hemen ipe çekti çekiyoruz. Bu katlin teammüden olduğu ne malûm? Sabıkası olmıyanlar Adliye vekâletinin aldığı tedbirlerle ıslah edilemez mi? Bunlar kolay kolay yerine konamaz. ıslah imkânları varsa o çareye baş vurulsun.

Adliye encümeni mazbatası muharriri Mümtaz Ökmen (Ankara) — Söyledikleri ceza kanununa aid bir taddil alâkadar eder, Mahkeme kanun varken takdiri bir karar veremez. Cürüm işleyen adam ceza kanununun hükümlerine ve cürümün derecesine göre cezalandırılır. Mahkeme buna göre kararını vermek mecburiyetindedir. Cürüm sabit olmuş, mahkeme kararını vermiş, temyizden geçmiş, ve encümen de tetkik etmiş ve binnetice hatırlı adli ve suçun tahfifi sebepleri dahi görülmüştür.

Emin Sazak (Eskişehir) — Ben de biliyorum, mahkemelerden geçmiş, ceza verilmiş. Fakat biz de teammü vardır, diye, tasdik ediyoruz. Meclisten bu gibi hâdiselerin tasdik ettirilmemesinin ehemiyeti ve hikmeti vardır.

Mükerrer cürüm eshabı olmıyanlar hakkında ıslah edici tedbirler alınmaz mı? Hemen öldürmek doğru olur mu? Bunu öğrenmek istiyorum. Adliye vekilinin bu hususta benî tenvir etmesini ve Meclisi âliye ne düşündüklerini izah etmesini isterim.

Adliye vekili Şükrü Saraçoğlu (İzmir) — Emin Sazak arkadaşımızın temas etmiş oldukları mevzular üzerinde çalışılmaktadır. Büyük Millet Meclisinin muvafık görmediği eşhas üzerinde ölüm cezasını tatbik etmek kimsenin hatırı hayalinden geçmez. Gün geçtikçe ölüm cezasını yavaş yavaş içtimâî hayatımızdan silmeğe doğru çalışıyoruz. Fakat bugünkü kanun hükümleri bâki kaldıkça bunun hilâfında teşebbüse ve takdire girmek mümkün değildi. Kanunlarımızı ta-Millet Meclisinin yapmış olduğu kanunların hükümlerini yerine getirmek demektir.

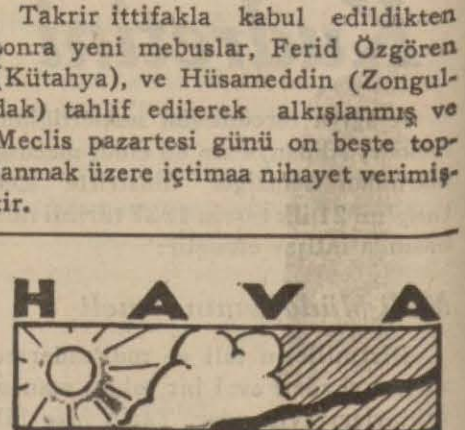
Bunu bir temennî mahiyetinde telâkki ediyorum. Esasen elden geldiği kadar vatandaşların bu cezaya çarptırmaları hususunda azaltılmasında yolunda teşebbüs almaktayız. Fakat kanun Büyük Millet Meclisinden böyle gelmiştir - ki zarurî idi - vazifemiz onun hükümlerini yerine getirmekten ibarettir. İfadelerini âti için bir temennî mahiyetinde kaydedirim. Sırası geldiği zaman o hususta ve o istikamette çalışmaktan geri durmayacağız. Zannediyorum ki, kabul buyuracaklardır.

Mazbatalar reye konarak kabul edilmiştir.

Bundan sonra Manisa sayısları Sabri Toprakın vekâlet müsteşarlarının mebuslardan seçilmesi hakkındaki teklifinin müzakeresine mahal olmadığına dair teşkilâtı esasıye encümeni mazbatası kabul edilmiş ve Mitat Aydın ve Ziya Gevher Etili ve arkadaşlarının şu takrir okunmuştur.

"Ulu Önderimiz Reisicumhur Atatürkün beşinci devrenin üçüncü yılını açarken millete ve hükümete Meclis kürsüsünden verdiği yüksek ve kıymetli direktifleri ihtiva eden büyük nutuklarıyla onun tabikatını gösteren ve yüksek tasvibine mazhar olan hükümet programının iki kısmından mükrekkebi bir broşür halinde tabetirilerek bütün memlekete tevzi ettirilmesini teklif ederiz."

Takrir ittifaqla kabul edildikten sonra yeni mebuslar, Ferid Özgören (Kütahya), ve Hüsameddin (Zonguldak) tahvil edilerek alkışlanmış ve Meclis pazartesi günü on beşte toplanmak üzere içtimâa nihayet verimştir.

Hava bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava bulutlu geçmiş, günün en düşük ısı 4, en yüksek ısı 19 derece olarak kaydedilmiştir. Dün yurdun Trakya, Kocaeli, Ege, ve Orta Anadolu mntakalarında hava bulutlu, diğer bütün mntakalarda açık geçmiştir. Dün yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarı Zonguldakta 2 kilogram, İzmitte ise ölçülemeyecek kadar az olmuştur. Dün en düşük ısı sıfırdan altında Karsa 6, en yüksek ısı da Adanada sıfırdan üstünde 25 derecedir.

DIŞ İCMA

Brüksel Konferansı
ve Japonya

Uzak Şarkta muharebeyi nihayetlendirmek için içtima eden Brüksel konferansında müzakereler bir neticeye varmadan uzayıp gidiyor. Konferan sa iştirak eden mürakhasların mütereddid hareketleri, Japonya, Almanya ve İtalya'nın meydan okurcasına komünistlik aleyhinde pakt imza etmeleriyle bir tezat teşkil etmektedir. Konferans geçen hafta toplanırdan sonra birkaç gün, İngiltere ve Amerika, sanki konferansı içtima davet etmek mesuliyetini birbirine yükletmek isterlermiş gibi vaziyet aldılar. İngiltere hariciye vekili Eden, Avam Kamarasında söylediği bir nutukta Brüksel konferansının, Amerika tarafından yapılan teşebbüs neticesinde toplandığını söylemişti. Amerika hükümeti bunu tahşih etti. Amerika hariciye vekili, konferansın kendi teşebbüsüyle toplanmadığını, toplanmak kararı verildikten sonra Amerikanın iştirake razı olduğunu, ancak içtima mahallinin Brüksel olması Amerika'nın ileri sürdüğünü bildirdi.

Japonlar, sanlı Brüksel'de bir konferans toplamak suçmuş gibi Amerika'nın ve İngiltere'nin birbirine mesuliyet yükletmek istemelerini uzak tutan seyrettiler.

Sonra başta İngiltere ve Amerika olmak üzere, müzakerelere iştirak eden devletler, Brüksel konferansının Japonya'yı muhakeme edecek bir mahkeme olmadığını uzun ve etraflı izahat ile anlatmaya çalıştılar. Bu da Japonya karşı verilmiş ikinci bir tarziye mahiyetinde idi.

On dokuz devlet Brüksel'de bu tarziyeyi verirken Japonya da sözde komünistlik aleyhine, fakat hakikatte Amerika ve İngiltere dahil olduğu halde şarkta genişlemesine engel olacak her devlet aleyhine üç devlet paktını imzaladı.

Brüksel konferansı, bundan sonra adımlarını daha büyük teenni ile atmaya başlamıştır. Üç taraflı pakt imzalanacağı sırada Japonya ile Çin arasında tavassut yapmak için bir küçük komite teşkiline karar verilmişti. Bu komitenin İngiltere, Amerika ve Belçikadan tekerküb etmesi ileri sürüldü. Sonra Fransa, İtalya, hattâ Hollanda. Fakat dikkat edilecek nokta şudur ki Uzak Şarkta en ehemmiyetli alakası olan Sovyet Rusya asla ağza alınamadı. Diğer taraftan japon gazeteleri, Sovyet Rusya komite azalığına alındığı takdirde yapılacak olan tavassutun neticesi kalacağını yazmaya başladılar. İngiltere ve Amerika bunun üzerine, Sovyet Rusyayı konferansa çağırıldıkları için Japonyaya üçüncü bir tarziye teşkil edebilecek vaziyet almaya başladılar. Sovyet Rusya bundan gücencere hariciye vekili Brüksel konferansından çekmiştir. Gerçi Brüksel konferansında sovyetleri hâlâ ikinci mürakhasları temsil etmektedir. Fakat B. Litvinof'un çekilmesi, Sovyet Rusyanın Brüksel konferansında çok faal bir rol oynamaktan vaz geçtiğine delâlet etmektedir. Bu suretle İtalya ve Japonya Brüksel konferansında bir zafer kazanmış oluyorlar.

Acaba Sovyet Rusyayı filen uzaklaştırdıktan sonra Japonya, tavassut kabul edecek mi? Her halde Japonya'nın Uzak Şarkta giriştiği muharebeyi nihayetlendirmek istediğine şüphe yoktur. Fakat şarkta prestiji bakımından iki noktaya dikkat ediyor:

1 — Askerî harekâtı başaramadığı manası çıkmamalıdır.

2 — Bu muharebenin herhangi bir siyasî taziyek altında nihayetlendiği hissi hasıl olmamalıdır.

Bu düşünce ile birinci vaziyeti korumak için bir askerî zafer kazanmayı bekliyor. Son birkaç gün içinde Şanghay'ı tamamiyle işgal etmiştir. Belki de bunu kâfi görür. İkinci noktaya gelince; bu tavassut teklifinin Brüksel gibi Japonya karşı vaziyet almış bir konferanstan değil, Almanya gibi dost bir devletten gelmesini belki de tercih eder. Bunun içindir ki birkaç gündenberi havada bir alman tavassut teklifi rivayetleri dolayış durmaktadır. Belki de Brüksel konferansındaki zaferinden sonra bu heyetin tavassutunu kabul etmeğe razı olur.

Her halde öyle görünüyör ki Japonya kendi prestijine hâle gelmek şartıyla askerî harekât nihayetlendirecek. Bu, Şanghay'ın işgali üzerine mi; daha sonra mı? Almanyanın veya Brüksel'in tavassutıyla mı; yoksa tavassutsuz kendi teşebbüsüyle mi? belli değil. Fakat askerî harekâtın nihayetlenmesiyle Çin, japon nüfuzuna altına girmekten kurtulmayacaktır. Japonya'nın giriştiği teşebbüs çin aleyhine olduğu kadar da Uzak Şarkta alâkalı olan garbi Avrupa devletleri ve Amerikaya karşı idi. Japonya şimdiden muzaffer olmuştur.

A. Ş. ESME

DÜNYA HABERLERİ

'Alepler içinde kalan Şanghay'dan bir görünüş

Şiddetli harbtan sonra

Şanghayda bir ölüm
sükûnu hüküm sürüyor

Şimalde Japonlar Şanteh'i aldılar

Bozguna rağmen

Mareşal Çang Kay
Şek zaferden emin

Nankin, 10 (Hususi) — Şekiai ajansı bildiriyor: Mareşal Şang Kay Şek, dün akşam gazetecilere şu beyanatta

— "Anlaşmazlığı halletmek üzere, Japonya ile doğrudan doğruya müzakereye girmek, Çin için katiyen bahis mevzuu olamaz. Askerî vaziyetten umudluym ve Çin, adaletin tecellisi kadar bugünkü mücadelesinde devam eylemeye azmetmiş bulunmaktadır. Çin ile Japonya arasında doğrudan doğruya görüşmeler başlarsa, Japonya, bundan istifade, değil yalnız Çin için, fakat dokuz devlet muahedesi âkitleri için dahi kabul edilemez şartlar ileri sürecektir.

Üç aydanberi devam eden muharebeler, esasını, düşman ordusu karşısında Çin ordusunu daima muhafaza etmek teşkil eden Çin planının muvaffakiyetini göstermiştir. Japonlar, Çinin içerisine doğru ilerlemeleri esnasında büyük güçlüklerle karşılaşacaklardır. Bu keyfiyet ise, Çin'in lehinedir. Ben, nihai zaferin Çin'de olduğuna kaniim."

Bir alman kadın pilota yüzbaşılık rütbesi verildi

Berlin, 10 (A.A.) — Hava nazırı Göring Bayan Şüller'e "Pilot yüzbaşı" ünvanını tevcih etmiştir. Bayan Şüller tayyarecilğe aid bütün diplomaları kazanmış ilk kadın tayyarecidir. Her nevi motorlû tayyare ile uçuş ve akrobatik ve gene yelkenli uçuş ve yelkenli tayyarelerle akrobatik diplomalarını almıştır.

ULUS

13 ikinciteşrin
cumartesi

12

sayfalık güzel bir
ilâve verecektir

İLK İLAVEMİZ

ANKARA

Güzel başşehirimize
tahsis edilmiştir

B. Metakses diyor ki:

Türkiye ile olan
münasebetlerimiz
sıkı ve bozulmazdır

Atina, 10 (A.A.) — Başbakan Metaksas Patras şehrinin şerefine verdiği ziyafette söylediği nutukta Yunanistanın dış politikası hakkında ezümle demiştir ki:

— "Balkanlı müttefiklerimizle münasebetlerimiz fevkalâde iyi ve sarılmazdır. Türkiye ile olan münasebetlerimiz ise çok sıkıdır ve bozulmazdır. Avrupa anlaşmazlığına biz ve müttefiklerimiz karışmıyoruz.

Yunanistan bütün devletlerle çok dostça münasebetlerde bulunmakta ve sulhun muhafazası yolundaki her gayrete müzaheret etmektedir.

Bizim idaremiz altındaki yunanistan asla bir macera politikası yapmayacaktır. Bütün gayretleri sulh lehinde olmakla beraber aynı zamanda her ihtimale karşı haklarının ve topraklarının müdafasına da hazırlanmaktadır. Memleketin askerî hazırlıklar için yaptığı fedakârlıklar muazzamdır.

Başbakan 4 ağustos rejiminin yıkılmasını ve memleket işlerine dışardan karışılmasını istiyenlere cevap olarak da demiştir ki:

— "Biz yunanlılar ecnebi tavsiyeleri hiç de muhtaç değiliz. Kendilerinden iç işlerimiz hakkında hiç bir tavsiye istemiyoruz ve onlara da kendi dahili işleri hakkında hiç bir tavsiyede bulunmuyoruz. Yunan milletinin direktifleri bizim için kâfidir.

Fon Ribbentrop
başbakan mı
olacak?

Muhtelif savialar var

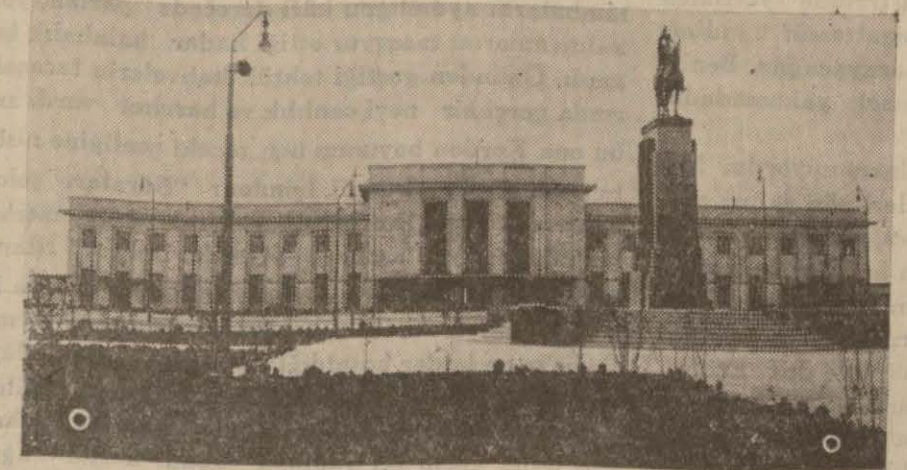
Berlin, 10 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: birkaç gün evvel Almanyanın Londra büyük elçisi B. fon Ribbentrop'un Romaya tayin edileceği hakkında bir haber dolmuştur. Alman resmi mahfilleri, mumaileyhin memuriyetinin yakında değişeceğinden haberleri olmadığını bildirmektedir. Bununla beraber, bizzat Berlinde, B. Hitlerin fevkalâde büyük elçisinin vazifesinde büyük muvaffakiyetler gösterdiği hakkında şayialar devamlı surette dolmaktadır.

Bazı kimseler, B. fon Ribbentrop'un, birkaç aydanberi doğrudan doğruya dış işler bakanının salâhiyeti dahilinde bulunan işleri görmekte olduğunu ileri sürerek, 74 yaşında olması dolayısıyla tekaüd edilecek olan B. fon Noyrat'ın yerine dış işler bakanlığına getirileceği söylenmektedir.

Filistin'de harb
divanları kurulacak

Kudüs, 10 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre son suikastlar üzerine bütün Filistinde harb divanı kurulacaktır. Bunlar bu ayın 13 ünden itibaren işlemeye başlayacaktır. Harb divanları bir kurmay subayının reisliği altında üç subaydan mürekkep olacak ve memnu silah taşıma, müsellahe tecavüz, sabotaj suçlarını ve her türlü taşkınlıkları muhakeme edecektir. Divan harblerin kararları İngiliz kuvvetler başkumandanı tarafından tasdik edildikten sonra katilecektir.

Negrolunan tebliğde adliye mahkemelerinin hukuk işlerine ve diğer cümlere bakacakları tasrih olunmaktadır.

İran Şehinsahı S. M. Rıza Pehlevî'nin Tahrandaki bir heykelinin telgraf haberi olarak yazılmıştır. Tahran muhabirimiz bu heykelin bir resmini bize göndermiştir. Bir Fransız heykeltıraşı tarafından yapılmış olan bu güzel eserin arkasında da inşaatı bitmiş olan modern Tahran'ın garını görüyorsunuz.

TÜRKİYE BASINI

Celâl Bayarın
program nutku

TAN'da Ahmed Emin Yalman, Başvekil Celâl Bayar'ın Kamutayda söylediği program nutkundan bahsederek diyor ki:

"Program nutkunun hiç bir yerinde bir benlik iddiası yoktur. Gösterilen manzara şudur: Türkiye'de bir parti hükümeti var. Bunun da ileri, realist ve dinamik bir programı var. Bu programın tatbiki için dünya buhranını göğüslemekle kalmadık. Bu buhran içinde bir millî kalkınma programını tahakkuk ettirdik. Fakat yapılacak iş çoktu. Sarfedilecek emek ona göre azdı. Bunun için irtida yapılmaya muhtaç işler kalmıştır. Bu işleri yapmağa da fasılasız bir surette devam ediyoruz.

Bu iddiasız, samimi sözlerin içinde dürüst, feragatli, yaratıcı ruhta bir gahiyyetin aksini görmemek elde değildir. Celâl Bayar, memleketin bünyesindeki bütün paraları ve zayıf noktalarını çok güzel görmüştür. Çaresi aranacak derlere isabetli teşhisler kordurmuştur. Her şeyi açık söylemiştir. Hiç bir kısımda kelime oyununa benzer bir şey yoktur. Çareler hep pratik bir şekilde hiç bir şekil esirliği, bizi, ameli ihtiyaçlardan doğan bir görüş ve gidişten ayırmıyor.

Nutuk dikkatle okunursa görülür ki, uzak maziden miras aldığımız bütün bir çalışma tarzını ve bir zihniyeti tasfiye ediyor. Bu bakımdan Atatürk'ün nutku ve bunu ikmal eden dünkü nutuk, yepyeni bir çalışma usulunun hareket noktaları sayılabilir.

Kırtasi sistemin temel olan emniyetsizlik ve vahşilik iddiası ortadan kalkıyor. Bunun yerine programlama, salâhiyet ve mesuliyet geçiyor. Eski sistem, gayeleri şekle feda ettiği için muhtelif vekâletleri ayrı birer âlem halinde bulundurmuyordu. Memleket namına yapılan işler pek çok defalar birbirini ikmal edemiyordu.

Aynı işi ayrı ayrı daireler teker teker yapıyor, arada kuvvet israfı bazan hudud ihtilâfları oluyordu. Yeni program, hattâ maliye de dahil olduğu halde iktisadi sahadaki bütün çalışmalar arasında merkezi bir âhenk ve bütünlük teminine ehemmiyet veriyor."

AKŞAM'da Necmeddin Sadak da umumi hatlarıyla nutku tahlil ettikten sonra şöyle yazıyor:

"Program, plan, rasyonel çalışma, en ileri fen ve teknikten istifade... ve sürat. Celâl Bayar'ın nutkunu bu kısa kelimelerle hülasa etmek mümkündür.

Uzun ve teferruatlı programlar hükümetlerin lehine değildir. Birkaç umumi siyasî prensip ortaya koyarak, asıl işlerin tatbikatını geliştiren keyfine bırakmak daha kolaydır, çünkü ortada mübet teahhüd ve teminat yoktur. Fakat iş ve hareket rejimleri müphem ve umumi formüllerle iktifa edemez. Celâl Bayar'ın uzun, teferruatlı programı meclisin elinde bir senedir. Celâl Bayar kendine güvendiği için bu senedi veriyor. İnsanların istihsal kudreti gibi millet ve memleketlerin de ileri hareket kuvveti elde olmayan imkânlarla mukayyettir. Bunu unutmuyarak ve her şeyin, bilhassa böyle büyük işlerin başlı olduğu malî imkânlar ve teknik şartlara hisse ayrılarak bu muazzam iş programının tatbikatını emniyetle bekliyoruz."

BELEDİYELER BANKASI VE
ŞEHİRLERİMİZİN İMARİ

CUMHURİYET'te Yunus Nadi, belediyeler bankası binasının açılışından bahsederek bu mükemmel binada kusur olarak fazla güzel ve süslü olmasından başka bir nokta bulunuma - dığını söylüyor ve bütün belediyelere örnek olacak bir binanın bu kadar güzel olması çok yerinde olduğunu kaydettikten sonra diyor ki:

"Belediyeler Bankası, adı üstünde, Türkiye belediyelerinin kendi bankalarıdır. Onun tesisi biraz Kristof Kolomb'un yumurtasına benziyorsa da hakikatte Amerikanın keşfi kadar kıymetli sayılmalıdır. Türkiye belediyelerinin kendi varidatlarından yüzde birer mikdarını vermeleriyle teessüs eden banka şimdiden türk şehirciliğine büyük yardımlar yapmağa başlayan müstakil bir maliye müessesesi olmuştur. Bir maliye müessesesi ki daha kuruluken hizmet sahası yalnız şehir ve kasabalarımızın planlı işlerine vücut vermek şeklinde çizilmiştir. Bu itibarla bankanın kendisi âdeta başlı başına bir teknik büro olacaktır denilse hata olmaz. Nitelik bankası bir iki senedir neşretmekte olduğu belediyeler dergisiyle bu yoldaki mesaisinin ilk maddi delillerini de vermiş bulunuyor. Filhakika bu banka şehircilikte ihtisas sahibi olmak mevki ve mecburiyetinde bir mali müessesedir, ve onun hayatı her gün bu yolda biraz daha ilerleme ile temayüz edecektir."

No: 13

Seymour Mudafaaasında Bir İNGİLİZ ZABİTİ

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Türk askerinde dinî taassup değil, vatan sevgisi vardı

— Harb bacaklarla kazanılır. Sonra buna kendimden de şunu ilâve ettim:

— Çorapsız bir bacak da hiç bir geze yaramaz.

Akşam geç vakit, hepimiz Miralay Mehmed Hüseyin'in yanına çağırıldık. Miralay Müşir'in adına bize Çarın sultana harb ilân ettiğini bildirdi. Ertesi sabah erkenden teftiş verecektik. Eski günahkâr, bir taraftan arının hücumu, bir taraftan da Çarın harb ilânı yüzünden ilâç çantasına o kadar kuvvetlice baş vurmuştu ki bize lâzım gelen şekilde söz söyleyemiyordu.

Gece, karargâhın her tarafına nöbetçiler çıkarıldı. Benim bölüğüm bu vazifeden müstesna idi. Bu dakikadan itibaren sivillerden hiç bir kimsenin hususi müsaade olmaksızın içeriye girmesine müsaade edilmiyordu.

Ertesi sabah (25 nisan) hepimiz, açıkta toplandık ve bir general (galiba Adil Paşa) bize bir nutuk söyledi. Ben, bu sözlerin bütün manâ ve deâletini anlamaktan çok uzak olduğum halde:

Allahü Ekber! sadalarına var kuvvetime karıştım. Vidin ordusunda askerlerin büyük bir hamiyet ve vatanseverlik heyecanı içinde bulunduklarını görmüş ve buna kani olmuşum.

Ondan sonraki haftalarda birçok nutuklar söylendi. Padişah şavurlara karşı mukaddes cihad ilân etmişti. Kumandanlar ve imamlar, askerinin dinî gayretini daima kökürlemek istiyorlardı. Fakat Türk askerinin dinî taassubu çok daha az şahtan ve umumi kanaat hilâfına ondaki vatan sevgisi daha büyüktür. Birçok zabıtlar, bu "mukaddes cihad", oyunun artık modası geçtiğinden bahsediyorlar, hattâ okuyup yazmaz olmaları bile siyah bir sancak çıkarmak âdetinin terkarrından ibaret olan bu faydasız harekete bıyık altından gülüyorlardı.

O gün geç vakit, Miralay Mehmed Hüseyin bey, bendin bölük mevcudunu istedi ve maiyetimdeki rediflerden ellisinin başka bir karargâha gönderilmesini emretti. Bunları tatlı sözlerle uğurladım. Onların ileri gelenlerinden birisi de bana göstermiş olduğum şefkat ve alâkadan dolayı teşekkür etti. Mülâzım Tereb'i bunları kıtasına gidecekleri binbaşya teslim mekur ettim. Biraz sonra İstanbuldan beri bizimle beraber gelmiş olan Seyfi çavuşla iki onbaşyı birden alıp Rahovaya gitmek üzere olan bir müfrezeye verdiler. Jack ve ben, Seyfiyi çadırımıza aldık. Zavallı adamcağız, elimizi tekrar tekrar sıkı ve titreyen bir sesle:

— Allah iyilik versin efendiler! Dedi.

Bu, Seyfiyi son defa görüşüm oluyordu.

Miralay Mehmed Hüseyin beyin emriyle 150 neferimle mülâzım

Seymour ve İbrahim Tereb üzerindeki kumandanı ertesi sabaha kadar (26 nisan) muhafaza ettim. Ertesi gün binbaşı Takinin kumandası altındaki tabura mal edildi. Böylece benim başlı başına kumandanlığım nihayet bulmuş oluyordu. Bu tabur, başka bir yerde karargâh kurmuştu. Efradın üstünü başını düzelttim; ötemizi berimizi yoluna koyduk ve bütün ağırlığımızla birlikte yeni yerleşeceğimiz yere yollandık.

Askerleri saffihâr b nizamda dizdim; mülâzım J. Seymour ile mülâzım Tereb kılıçlarını çekmiş bir vaziyette önde duruyorlardı. Ben, tekmi haber vermek üzere binbaşının önüne doğru ilerledim. Binbaşının kıtmasını teftiş ederek memnun olduğumu bildirdi.

Bir saat sonra 150 askerim dört müşavi kısma ayrılarak, taburun yeni teşkil edilen dört bölüğüne dağıtıldı. Tereb ve Seymour ile gene aynı bölükte kalmış olmaktan ne kadar sevinmişim, bilmezsiniz. Bu bölük, bir tanesinden başka bütün mülâzımlarını Srp harbinda kaybetmişti. Böylece ilk bölük kumandanlığı otuz bir gün sürdükten sonra nihayete ermiş bulunuyordum.

Yüz altmış neferden ibaret olan bizim bölük üç takıma ayrılmıştı. Birinci takım kumandanı mülâzım Hardar (aceba Haydar mı olacak? - Mütercim) ikinci takım kumandanı mülâzım Herbert, üçüncü takım kumandanı mülâzım Seymour du. Her takımda bir çavuşla bir onbaşy vardı. Bizim bölük taburun sancağını taşıyor, on iki neferle ön onbaşidan mürekkebe olan bu sancak takımının başında da mülâzım İbrahim Tereb bulunuyordu. Bölüğümüzün bu dördüncü takımına sancak takımı adını verildi. Bu takımın üzerinde beyaz ay yıldız bulunan kırmızı bir kumaştan yapılmıştı. Bu şanlı sancağımız 1828 senesinden beri bu taburun başında bulunmuydu.

Her taburun yeşil renkte peygamber adı ile takdis edilmiş birer sancağı daha vardı ki bu kapalı olarak muhafaza edilir, yalnız dinî bayram günlerinde meydana çıkarılırdı. Ben, bizimkini hiç görmedim. Bazı taburlarda bölüklerin de birer ufak sancağı vardı; lâkin bizim taburun bölüklerinde böyle şey yoktu.

Bizim bölükte biri yüzbaşı, dördü mülâzım olmak üzere beş zabıt, yedi küçük zabıt, 160 nefer, biri borazan, ikisi davulcu, birisi aynı zamanda yazıcılık ta yapan yüzbaşının emirberi, ikisi mekkâreci olmak üzere altı silâhsız asker vardı. Yekünümüz 180 kişi ediyordu. Bölük ilk muharebeye (20 temmuz) kadar bu kuvvetini muhafaza etmişti.

— Sonu var —

BİR GEZİNTİNİN HİKÂYESİ

Sivas hapishanesinde musiki tetkikleri Tuz yemiş koyunları üç defa dereye götürüp su içirtmeden getirmek

Fırsat bulamadığım için haber verememişim: Ankaradan Sivas

vasa olan yolculuğumda ve Sivas'ta kaldığım bir kaç günde, arkadaşlarımla en zevkliğine mazhar oldum. Ben en zevkli arkadaşlık temiz yürekli insanların, fikir ve sanat adamlarının arkadaşlığıdır. Arkadaşlarımda bütün bu vıslar vardı: Ankara devlet konservatuarı muallimlerinden Hasan Ferid Alnar, Halil Bedi Yönetken, Necil Kâzım Akses, Ulvi Cemal Erkin Anadolu halk türkülerini derlemeğe gidiyorlardı. İşe Sivas'ta beraberce başlayacak ve sonra ikiye ayrılıp bir kısmı Karadeniz taraflarına ve diğer kısmı içkilere doğru uzanacaklardı. Neşe içinde idiler: halk musikisinin kaynaklarını arayacak, bulacak ve modern türk musikisinin müstakbel gelişine verilecek istikametinin tayininde üzerlerine düşen vazifeyi yapacaklardı. Bu vazifenin ehemmiyetini anlatma anlık bitiremiyorlardı. İzahlarında mülâzım folkloru, tonalite, ritm, armonizasyon, orkestrasyon, kompozisyon gibi enternasyonal musiki terimlerine halay, hora, kaval, kemence gibi kimini bilip kimini daha işitemiş olduğumuz Anadolu musiki istihlaları karışıyordu. İstanbul konservatuarı da vaktiyle böyle bir derleme yapılmıştı. Fakat makineler iyi ve derleme sistemi doğru olmadığı için beklenen istifade temin olunamamıştı. Arkadaşlarım, yanlarındaki son sistem makinelere çok güveniyorlardı.

Sivas'a vardığımız gün genç musiki üstadlarımız hemen Halkevinin iki odasına yerleştiler; makinelerini kurdular, ayar ettiler ve diğer taraftan da vilâyetin delâleti ile askeri kıta gibi, köy gibi, hapishane gibi topluluklarda halk türkülerini aramak teşebbüsüne giriştiler. EVELÂ halkevindeki odalarında yaptıkları bir kaç tecrübede bulundum. Makineler biraz evel çalman bir çalgıyı veya soyunmuş bir çalgıyı hayran oluncak bir sadakatle bir an sonra bize tekrarlıyorlardı. Ertesi günü haber verdiler:

— Bugün öğleden sonra hapishaneye gidip orada derleme yapacağız. Beni de yanlarına almalarını rica ettim ve ricamı kabul ettikleri için öğle sonunu sabırsızlıkla bekledim. İlk önce Sivas hapishanesine girecek ve sonra mahpusların çaldığı sazları ve söyledikleri Anadolu türkülerini dinleyecektim.

Sivas hapishanesi hükümet daîresinin altından geçilerek girilen bir bahçenin nihayetindedir. Bize rehberlik eden memur geleceğimize haberleri olan nöbetçilere icab eden sözleri söyleyerek bizi müdürlük daîresinin kapısına kadar getirdi.

Sağdaki kalın parmaklıklar arkasında yaşlıca bir adam, bir grıyanın nezareti altında, parmaklığın dışında duran bir kadınlı konuşuyordu. Hapishanelerin ezeli manazrası: cemiyetin nizamlarına karşı gelerek hürriyetini kaybetmiş olanla cemiyetin içinde bulunmuş hür insanın parmaklık

Sevgiliyle evlenen çoban

Yazan:
Nasuhi Baydar

ardından konuşmaları.... Hapishanede divarlar yüksek, pencereler tavan hizasındadır; onların arkasında görünen mavi gök parçası belki mahpusa hürriyetsizliğini fazla duyurmayabilir: mahpus o divarların içinde başka mahpuslarla beraberdir. Fakat hürriyetine sahip olanla parmaklık ardından konuşmak onun en büyük acısı olmak lâzım değil midir?

Dik tahta merdivenlerden çıkıyor ve köşede küçük bir masa önünde oturan hapishane müdürünün çıplak odasına giriyoruz. Ziyaretimizin gayesini bilen müdür, bize saz çalıp türkü dinletecek olan mahpusları odasına çağıracağını söylüyor.

Bu daha iyi: zira hapishanenin içinde ne görecektik? Toplu halde veya tek başlarına, sefaletlerini gözlerimize önüne yaymakla belki utanç duyacak bir takım zavallılar değil mi? Onları yanımıza davet etmekle açık havada bir kaç adım yürümelerine ve bir iki saat için hürriyetin tadını tatmalarına vesile vermek daha insani bir hareket olmaz mı?

Biraz bekledik. Geldiler. Beş kişi idiler ve başının de yüzleri güneşten ve havadan uzun zaman mahrum kalmış insanların renksizliği ile bem be-yazdı. Şehirli olan, bir diyarbekirli ve diğeri tokadlı ikisi müstesna, diğer üçü köylü idi. Kısarık boylu, uzun burunlu, dar alımlı, kara pos bıyıklı olanı Hafikli bir çapulcu idi. Gülererek anlatıyordu: "Arkadaşlar bir akşam beni de yanlarına alıp bir köye götürdüler. ralarında bulunmuş oldum..."

İnce sarı bıyıklı, harikulâde güzel yeşil gözlü inci dişli, uzun boylu, geniş omuzlu arslan gibi bir delikanlı olan Kargılı nın sırtında kırmızı çizgili bir gömlek, güzmüş düğmeli bir yelek vardı. Namusa teallük eden bir şüpheden dolayı karısını döğerken hızla vurmuş, öldürmüştü....

Daha çok genç görünen esmer güzel delikanlı çiçek buketleriyle süslü bir mintan, dar bir potur, alaca gorablar, topukları basık yemeniler giymişti. Bunun da suçu öteki gibi bir katil meselesi idi. Kırsal, çok esmer, yeni boyanmış siyah iskarpinli, ve sarı kalın çizgili pijamasının üzerine lâciverd bir ceket geçirmiş olan dördüncüsü elindeki udu bir tarafa çarpmamıza dikkat ederek hepimizi derin bir reveransla selâmladı.

Bu adam da karısını öldürmüştü, fakat gizli kalmış başka bir cinayetin faili olduğundan da kuvvetle şüphe ediliyordu.

Sonuncusu hâki avcı elbiseli sâkin bir adamdı ki mahkûmiyeti sebebini bir türlü söylemedi. Utanıyor mu idi? Lüzumsuz gördüğü bir itiraf gururunu mu incitiyordu?

İlk üç mahkûm kaval çaldılar. İkisi iyice, fakat üçüncüsü hepimizi niha-yetsiz dercede alâkalandırarak kadar güzel çalıyordu. Kocaman pencereleriyle hızla vurduğu için karısını öldürmüş olan Kargılı ... büyük bir artistti: Bizi sanatına hayran ederek bir çok havalara çaldı: koyunları suya indirip su içirtmeden geri getirdi.

Bu havanın hikâyesini lütfen dinleyiniz: "Genç bir çoban, bir gün, ağasının kızına aşık oldu. Kızı istedi, ağa vermedi. Ağa çobanına kızını verir mi? Çoban yalvardı, yakardı, nihayet hastalandı. Kız da çobanı seviyordu. İki gence herkes acıdı. Ağaya rica ettiler. Araya girdiler.

"Tuz yemiş davarı kaval çalarak üç kerre suya indirip geri getirirsen kızımı veririm, dedi.

"Çoban öyle kuvvetli bir sanatkardı ki tuz yemiş sürüyü suyun kenarına kadar üç kerre götürüp üç seferinde de su içirtmeden geri getirdi. Ve sevdiği ile böylece evlendi."

İki kerre katil udu: "Anam yar, değme bana" türküsünü çalarken asabı idi. Kendi kendime: Kim bilir, dedim, belki bu da mustadırdır!"

Tokadlı saçı, kırsık, titrek bir sesle: "Tende canım var iken, düşmana vermem seni" diye feryad ediyordu. Elinden sevgilisi alınmak istenilen ezelî köy delikanlınının, her şeye rağmen mücadeleye hazır halini, hiddetli ve yeşil suratlı bir adamın, kırk beşli mek istiyorlardı. Belki düğün davulları çalınıyordu. Ve delikanlı tabancası belinde, tendeki canına ve cananına kıymağı gözüne almış, onu düşmanına vermemek için düğün yerine gidiyordu....

Holivod'da yeni yıldızlar için film mektebi

Holivud'da yeni yıldızlara mahsus bir film mektebi açılmıştır. Bu mektepte, talebe, çekici ve sürükleyici aşk sahnelerinin ne suretle yapılması lâzım geldiği öğretilmektedir.

Mektebin direktörü Wallace McDonald, sessiz filmde hislerin daha kuvvetli bir şekilde ifade edilebilmesi olduğu kanaatinde. Sessiz filmde maksad sözlerle ifade edilemediği için, hareket ve gehrenin ifadesine kuvvet veriliyordu. Sözlü filmler icad edildiği gündenberi, bu cihet büyük bir ihmale uğramıştır.

Yeni yıldızların devam ettikleri bu kursta, dersler sessiz filmle verilme-

Radyo

Ankara:

ÖĞLE NEŞRİYATI: 12.30 Mühtesim plâk neşriyatı. 12.50 Plâk: Türk musiki ve halk şarkıları. 13.15 - 13.30 Dahili ve dışı haberler.

AKŞAM NEŞRİYATI: 18.30 Mühtesim plâk neşriyatı. 19.00 Türk musiki ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları). 19.30 Saat ayarı ve arabça neşriyat. 19.45 Türk musiki ve halk şarkıları (Bayan Zaffer ve arkadaşları). 20.15 Kâzım Nuri Duru: Terbiye. 20.30 Plâk dans musiki. 21.00 Ajans haberleri. 21.15 Stüdyo orkestrası: 1 - Massenet's Trois pièces, Erinner, Dans Grecque, La Navarraise, nette, Menuette, 2 - Christine: Phi - Psi. 21.55 - 22.00 Yarınki program ve istatistik marşı.

İstanbul:

ÖĞLE NEŞRİYATI: 12.30 Plâk dans musiki. 12.50 Havadis. 13.05 Mühtesim plâk neşriyatı. 14.00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI: 18.30 Plâk dans musiki. 19.00 Türkçe şan: Bayan İnci tarafından piyano ve keman refakatiyle. 19.30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 20.00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından türk musiki ve halk şarkıları. 20.15 Ömer Rıza tarafından arabça söylev. 20.30 Fasil Saz heyeti. İbrahim ve küçük. 21.15 Orkestra. 22.15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22.30 Plâk sololar, opera ve operet parçaları. 23.00 Son.

Avrupa:

OPERA VE OPERETLER: 14.10 - Frankfurt (muhtelif uvertürler). 14.15 - Leipzig (muhtelif parçalar). 14.30 - Hamburg (Toska'dan parçalar). SENFONİLER ve KONSERLER: 10.15 - Hamburg. 13.15 - Münih. 13.30 - Varşova. 19.10 - Breslav (Bruckner ve Beethoven). 20.10 - Leipzig. 20.15 Bükreş (senfoni konser). 21.30 - Stuttgart (Beethoven'in ikinci senfonisi). 22.30 - Brüksel (senfoni konser). 22.30 - Lüksemburg (senfoni konser).

ODA MUSİKİSİ: 15.30 - London - Regional. 20 - Paris. 20.55 - Münih. 22.5 - London - Regional.

SOLO KONSERLERİ: 14.10 - Leipzig. 15.25 - Hamburg (Rahmaninof'dan parçalar). Piyano ile). 16 - Frankfurt. 16.30 - Varşova - 17.15 - Milano. 18 - Kolonya (sarı). 18.30 - Königsberg (piyano). 19.10 - Berlin (piyano). 20.30 - Stokholm. 22.30 - Roma (piyano).

MARŞLAR, ASKERİ KONSERLER: Breslav (keza). 8.30 - Münih. 12 - Kolonya. 12 - Münih (öğle konseri). 16.15 - Breslav. 16.15 - London - Regional. 19 - Tulus. 19.40 - Varşova. 20.55 - Droivich. 21.15 - Breslav.

HAFİF MÜZİK: 6.20 - Berlin, Hamburg, Leipzig ve diğer alman istasyonları. 8.30 - Frankfurt. 8.30 Königsberg ve diğer alman istasyonları. 9.30 - Kolonya. 11.5 - Breslav. 12 - Breslav Frankfurt ve diğer alman istasyonları (öğle konseri). 13.15 - Kolonya. 13.30 - Berlin. 16 - Hamburg, Königsberg. Stuttgart. 16.45 - Frankfurt. 17.15 - Münih. 18 - Berlin. 19.10 - Kolonya ve Münih. 20 - Frankfurt. 20.10 Hamburg. 21.50 - Sottens (operet parçaları). 22 - Budapeşte. 22.15 - Stokholm. 22.20 - Münih. 22.30 Hamburg.

HALK MUSİKİSİ: 1.30 Stuttgart. 22.30 - keza. DÂNS MÜZİĞİ: 20.15 - Stuttgart. 22.30 - Leipzig. 22.35 - Königsberg. 23 - Döyrländer. 23.10 - Brüksel. 23.30 Budapeşte. 23.55 - 0.30 - Lüksemburg. 23 - Milano. 23.55 - 1.30 Paris - P.T.T. 23.30 - 24 - Poste parisien. 23 - Roma. 23 - 23.30 Wilna.

tedir. Mektebin hocaları arasında en kiden tanınmış yıldızlar da vardır. Klark Gable de hocalar arasında bulunmaktadır.

BİR SÜRGÜN

— 13 —

YAKUB KADRI

Çok sürmeden araba o yakaya doğru uzanan bir köprüye saptı. Bu köprü üstünde arabanın tekerlekleriyle atın nalları acayib, donuk, müsel, adeta bir sıtma esnasında kalbimizin çarpıntılarını andıran sesler çıkartıyordu ve Seine nehri bu seslerin altından, doktor Hikmet'in kalb çarpıntılarını altından akıyordu. Bu köprü ve bu köprünün altından akan bu sessiz su, ona neler söylemedi. Kendi milletinin tarihinden daha iyi bildiği Fransız tarihinin sahifeleri beyninin içinde atların ayak sesleriyle bir tempoda, tıkır tıkır dönüyordu. Kendi kendine: "Aceba, diyordu. Bu Austerlitz köprüsü mü? Hayır. Hayır. Olamaz. O, hesapça biraz daha yukarıya düşecek. Burası olsa olsa Poat Sully'dir. İşte, havada Henry IV devrinde bir şey seziyor. Sağdaki ve karşıki binaların som ve ağır gölgesinde Orta-Çağın bütün azametli sıklığı var. Yarın sabah, yarın sabah erkenden her şeyi ilimle koymuş gibi bulacağım!

Fakat, ertesi gün, doktor Hikmet, yatağından ancak öğleye doğru kalkabilirdi. Dün gece, geç vakte kadar gözüne uyku girmemişti. Bir yandan yattığı odadaki havasızlık, kapanıklık, öbür yandan caddenin mütemadi gürültüsü zaten bu mace-

ralı yolculuğun bin bir türlü sıkıntısı ve heyecanı ile altüst olmuş sinirlerinin gerginliğine inzimam ederek, onu, saatler saati yatağının içinde kıvrandırmıştı. Karyolası da epeyce rahatsızdı. Her kımıldanışında, somyanın demirleri, yürek tırmalayıcı bir takım seslerle gıcırdayı ve üstündeki vücudun ağırlığına göre, kâh sağa, kâh sola esniyordu. O zaman doktor Hikmet, yere yuvarlanacak gibi oluyor, birden kendini toplayarak, yatağı tam ortasında hareketsiz durmağa çabalıyordu.

Kaç defa kalktı, pencereyi açtı. Pencereyi kapadı. Birinde şehrin uğultusu, öbüründe havasızlık. Doktor Hikmet bu uğultunun nereden geldiğini anlayamıyordu. Çünkü, yarı beline kadar sarkmış tetkik ettiği sokakta her hangi bir kalabalıktan, bir hareketten, bir geliş ve gidişten eser yoktu. Beş on dakikada bir, bir araba ya geçiyor; ya geçmiyor; beş on dakikada bir, gecikmiş bir kaç kişinin birer gölge sessizliğiyle divar kenarlarından süzülüp uzaklaştığı görülüyordu. Doktor Hikmet, "Bu uğultu aceba benim kulaklarımda mı; ", diye düşündü. Olabilirdi de. Zira, hava, o kadar elektrikle yüklü, o kadar boralı idi ki. Karşıki binaların camlarında muttasıl şimşeklerin çaktığı görülüyordu.

Karşıki bina, uykusuz adama, yalnız şimşeklerin parıltısını aksettirmekle kalmıyor, bütün gün sıcağın kızgınlığıyla taşlarını hararetini de bunlara ilâve ediyordu. O zaman, doktor Hikmet, çok koşmuş bir köpek gibi soluya soluya kendini tekrar yatağa atıyordu.

— Sonu var —

Doktor Hikmet gözlerine inanamıyor, Paris'e birdenbire bu kadar yaklaşmış olmasını aklına sığdıramıyor. Derken kulağı dibinde bir ses:

— Tam on beş dakikamızı kaldı.

Başını çevirince demince uykuda bıraktığı ihtiyar yol arkadaşını gördü.

— Bari hangi otele ineceğinizi biliyor musunuz?

Doktor Hikmet'in menfi cevabı üzerine:

— Öyle ise size iyi bir otel tavsiye edeyim, yazınız dedi. Hem ucuz, hem rahat: Hotel du Midi, Rue des Ecoles'de.

Doktor Hikmet sordu:

— Siz de oraya mı ineceksiniz?

— Hayır. Yarın erken şimal trenine yetişmek mecburiyetindeyim. Onun için maatessüf kendime Gare du Nord civarında bir yer arayacağım. Benim size tavsiye ettiğim hotel şehrin sol yakasındadır. İşte Gare du Lion'a geldik.

Doktor Hikmet kulaklarına inanamıyordu. Muhayyel bir ülkenin mecazi işaretleri gibi yalnız edebi kitablardan ezber ettiği bu yer, mahalle ve semt isimleri şimdiden kendi yaşadığı hayata karışıyordu. Biraz sonra arabacıya, kendi ağzıyla Alfons Karr'ın, veya Zola'nın romanlarındaki kahramanlardan biri gibi: "Hotel du Midi, Rue des Ecoles, diyecekti. Garın asfalt kaldırımlarında ilk adımı atarken bacaklarının heyecandan birbirine dolastığını hissediyordu. Havada bir katran ve kurum kokusu... Çıkış kapısının üstünde yuvarlak, kocaman, içinden ışıklı bir saat.. On ikiye çeyrek var. Doktor Hikmet, arabaya binip de şehrin ilk caddeleri içinde ilerlemeğe başlayınca güya bütün geçtiği sokaklar bir müzenin koridorları imiş, güya sağlı

HAYAT VE SIHAT

Erkek gibi kadınlar

Bu da bir hormon meselesi, fakat başka bir hormon. Bu hormonu böbreklerimiz üzerindeki guddelerin ortadaki kısmı çıkarır, adına da adrenalin derler. Bunu hekimler ilaç olarak kullandıkları için adını zaten işittinizdir.

Bu hormon türlü türlü iş görür: Damarlarımızda tansiyonu tanzim etmeğe yarar, adalelerimize kuvvet verir. Onun için kandaki miktarı fazla olursa tansiyon artar, adaleler gevşer, kalb büyür, damarlar sertleşir.

Bir işi de erkekler erkeklik hassaslarını vermektedir. Erkeklerin kadınlar dan daha enerjik olmaları sebebinin de ona atfederler. Bazen bir genç kız kadına bulaşarak sonra bu adrenalin hormonu herhangisi bir sebepten fazla çıkıp kayar. O vakit genç kızın vücudu erkek gibi irileşir. Sesi kalınlaşır, yeni talime başlayan acemi asker gibi kumanda veren çavuşların sesi gibi dik çıkar. Adaleleri büyük ve kuvvetli olur. Kemikleri kalınlaşır, dişleri büyük ve gördüğünü koparacakmış gibi iri ve kuvvetli görünür. Derisi de erkek derisi gibi kalınlaşır. Bundan başka, irileşmeyen bayanlara bile üzüntü veren, semizlik de gelir. Fakat kadın vücuduna yumuşaklık ve yuvaklık veren semizlik değil, yüzü genişleten, boynu kalınlaştıran, göğsü büyüten çirkin bir yağ tabakası.

Yüzün hali âdetâ bir felâket olur: üst dudak iki yandaki köşelerinde kırık, yanaklarda favoriler, çenede napolyon biçiminde bir keçi sakalı çıkar. Bir zaman bu lüzumsuz kıllar yalnız oralarda kalır. Sonra yüzün her tarafına yayılır, kaşlar da uzarlar, çalı gibi sertleşirler.

Daha sonra kolları en ziyade bacaklara da aynı hale tutulurlar. Fakat kadının daha ziyade canını sıkın göğsünün, hele memelerinin uçlarının da kılı olmasındır. Bazıları her tarafı uzun ve kalın kılı yabani bir mahlûk gibi olur. Böylelerinin "sakallı kadın" diye acı bir şey olarak para ile seyrettikliği yerler vardır.

Bereket versin ki kadınlarda adrenalin daima bu kadar çok ve çirkin marifetler yapmaz. En çoğunda adrenalin fazlalığı hafif derecede olur. Şu halde buralarda fazla kıllar çıkar, o kadar. Bu işle çok uğraşan meşhur bir ispanyol hekim, Maranon, "kadınların elindeki güzelleşme vasıtası bu kadar mükemmel olmasaydı, sakallı kadınların sayısı inanılmaz kadar çok olduğu meydana çıkardı" der. Tabii, bu söz, İspanyadaki kadınlar için...

Adrenalin hormonunun verdiği erkek şekli, kadının ne aşkına, ne de anelik duygusuna dokunur. Erkek gibi kadın, kısmeti çıkarsa, kocaya da varır, çocuk da doğurur. Aralarında, "jandarma gibi sütnine," olanlar bile vardır.

Fakat bazılarında adrenalin hormonunun tuttuğu yanlış yoldu, kadınlığa aşk duygusu veren hormon da tutar. O vakit erkek gibi kadın bütünü erkek gibi olur. Onun için, bundan önceki yazımda söylediğim "onların," arasında sakallıları da vardır.

Böylelerinden birini vaktile ben de tanımıştım. Gayet iri vücutlu, kalın bir burdan çıkar gibi sesli, yüzünün şurası burası sakallı, fakat adna çıkarılmış meşhur şarkının dediği gibi, hilâl gibi ince kaşlı idi. Gençlikte kocaya varmış, çocukları olmuş, sonradan östron hormonu yolunu sapıttığı için, tamamiyle erkekleşmiş gibiydi.

G. A.

Hususî idareler

Hususî idarelerin geçen yılki faaliyetleri verimli olmuştur

K. Atatürk 1/11/937

Muvaffakiyetin sırrı, halk ile hükümet arasındaki işbirliğindedir. Cumhuriyet idarecileri, bu birlikten hususî idare hizmetlerini de faydalandırmakla yüksek takdiri kazanmışlardır.

Kemalist rejimde, hususî idareler de; millî faaliyetin hacim ve süratine göre, bünyelerini kuvvetlendirmişlerdir. Bunu izahatın sonra Büyük Şef'in direktifleri istikametindeki inkişaf-lara temas edeceğiz.

İmparatorluk 1913 de Balkan harbinin ıstırah ile aldığı kalkınma tedbirleri arasında - garbtan bir asır geri kalarak - hususî idareleri kurdu. Bir idareci ve bir muharrir olan Süleyman Nazif. Oğünün matbuatında hususî idarelere "devayrî katil" demiş tir.

İmparatorluk devrinin tezadla dolu hayatı bu terki içinde en iyi ifadesini bulmuştur. Filhakika imparatorluğun müteassib merkezîyetçilerine göre, halkı tamamen gayri millî unsurlar olan vilâyetler için, idarede bir nevi muhtariyet demek olan hususî idareler, öldürücü bir tedbirdir. Deva olduğu yerler ise halkı tamamen türk olan vilâyetlerdir.

Kuruluşunun ikinci yılında başlayan dünya harbiyle onu takip eden millî cidal içinde hususî idareler, bünyeli davaların başarılması uğrunda, mahallî hizmetlere ara vermiş değiller se de, esaslı bir şeye de başlamamışlardır. Ancak cumhuriyetçiler ki hususî idareler, kanunların kendilerine çizdiği salâhiyetler içinde genişçe çalışmaya muvaffak olmuşlar ve bir tekâmül devresi geçirmişlerdir.

Hususî idareler, valinin şahsında toplanan icra unsuruyle umumî meclis ve encümeninin temsil ettiği yarı teşriî bir unsurdan mürekkeplemiştir. Vilâyetteki devlet daireleri müdürleriyle bunlar emrindeki memurlar valiyi bağli olarak hususî idarenin icra uzuvlarıdır. Umumi meclisi bizde, ikinci ri seğir. Senede kırk gün toplanır ve kendi içinden seçtiği encümen yılın diğer aylarında onun vazifelerini görür.

Bünyesini kısaca çizdiğimiz hususî idare, hakları ve vazifeleri kanunla tayin edilmiş bir hükümî şahsiyettir. Taşitli taşıtırsız malları vardır. Kanunlarla kendine ayrılan vergileri alır ve bir bütçeye göre de kendine düşen hizmetleri yapar.

Hususî idarelerin vazifeleri şöyle hülasa edilebilir:

Nafia işlerinde; yollar, köprüler yapmak ve bunlara bakmak, nehir ve göllerin taşmasını için sedler ve saire yapmak ve buralarda geçid vasıtası bulundurmamak, bataklıkları kurutmak. Sihat işlerinde; vilâyet halkı için hastaneler, dispenserler açmak, gezi doktorları bulundurmamak, tephir ve tahir istasyonları yapmak, verem, firengi ve sıtma gibi hastalıklarla dispenserler açarak, ilaç dağıtarak veya bunların sebeplerini gidererek - mücadele etmek.

Kültür işlerinde; ilk tahsili temin etmek ve tahsil çağını geçirmiş halkı okutmak ve spor yaptırmak, iktisad

ve ziraat işlerinde; nümene ve tecrübe tarlaları, fidanlıklar yapmak, hayvan ve ziraat âletleri depoları açmak, ziraat mahsulleriyle ehli hayvanlar için sergiler, müsabakalar ve yarışlar tertib etmek.

Vilâyetteki hayır ve kültür kurumlarına, köy sandıklarına yardım etmek köyler arasında muhabere ve muvasalatı kolaylaştırmak, akârlar tesis etmek.

Bunlar; Büyük Şefin verimli buldukları faaliyetlerin başlıca mevzuatıdır. Hususî idareler bilhassa gelirlerinin müsaadesi nisbetinde bu faaliyetlere hız vermişlerdir. Bu sebeple cumhuriyet yıllarında hususî idareye varidat temin eden kanunlar üzerinde sürekli çalışmalar olmuştur. İlk yıl - larda, bizde de, garb memleketlerinde olduğu gibi hususî idare gelirleri devlet vergilerine umumî meclis kararıyla ilâve edilen bir yüzdeiden (kesirî münzam) yahud da bazı devlet vergilerinden kanunlarla ayrılan hisse - den ibaretti. Ayrıca yıl n ihiducama göre yekünü umumî mülâhicce tesbit ve vilâyet halkına tevzi edilen bir ilk tedr-asat vergisi vardı. Pa.a verilerek veya çalışarak ödenen yıl vergisi ise hususî idarelere kuruluşlarıyla beraber verilmişti.

1929 yılında hususî idareler gelirlerinde yapılan esaslı değişiklikte başlıca varidat olarak devlet vergilerin - den hisse ayrılması esas kabul edilmiştir. Arazi, bina, kazanç ve hayvanlar vergileri; matrah tahakkuk ve tahsil bakımından her biri birer tek - esasla irca edilmiş, bir tek esasın vilâ - yete verilecek hissenin nisbeti kanunla tayin olmuştur.

1934 temmuzundaki değişiklikte de devlet vergilerinden ayrılan hisse - leri azaltarak tamamen hususî idare - lere, kazanç ve hayvanlar vergileri de hiç bir hisse ayrılmıyarak devlete bırakılmıştır. Şu hülasaya göre hususî idarelerimizin bugünkü mevzuatı başlıca gelirleri şunlardır:

Bina, arazi ve binalardan alınan buhran vergileri, para ile veya çalışarak ödenen yol vergisi. Ferağ harçları, ispartolu içkiler hasılatından ve zehbiye resminden alınan hisseler, taş ocakları resmi, akâr ve zirai sîhi, müesseseler hasılatı cezalar ve bazı ufak resimler.

Hususî idareler; yeni esaslara göre, kendilerine ayrılan vergiler de ne mükellefiyet hududunu genişletmeğe ve ne de vergi nisbetini arttırmağa salâhiyetli değildirler. Kemalist rejimin hakiki irada göre adalet kaidelerine tamamen uygun vergi alma, memle - kette zirai iktisadı teşebbüsleri ve za - ruri ihtiyaçları sıklamakta ve bu mak - sadla vergileri devletçe tayin etmek prensipi de, bunu icab ettirmektedir.

Ancak vergi matrahlarında hasıl ol - lacak tabii inkişafı her zaman hususî idareye fazla gelir temin edebilecektir. Mükellefiyet hududu içinde olduğu

Deniz otlarından istifade edilir mi?

Son zamanlarda İngilterede Tay - mis nehrinden çıkarılan otlardan ku - maş, ayakkabı ve saire yapmak husu - unda büyük bir istifade temini usu - lü keşfedilmiştir. Bu yeni yapılan maddelerden ses ve ateş de geçmemek tedir. Bundan başka, bu yeni doku - malar, şimdiye kadar bu işlerde kul - lanılan maddelerden daha ucuza mal olmaktadır.

Şimalî Taymis nehrinden çıkarılan bu otlardan faydalanmak üzere İngil - tere Gravesend'de bir fabrika kurul - maktadır.

Esasen bu deniz otlarından şimdiye kadar bir çok hususlarda istifade e - dilmekte idi. Toplanıp kurutulduktan sonra yakılan yirmi ton deniz otun - dan cam ve sabun yapmakta kullanı - lan bir madde istihsal olunmaktadır. Bu madde gübre makamında kullanı - lığı gibi Yod da çıkarılmaktadır. Bundan başka deniz otları yastık ve minderleri doldurmakta, kağıd ve je - latin yapmakta kullanılmaktadır.

halde tatbik noksanlığından vergi ver - miyen matrahları bulmak da bu cümle - dendir ve bu sebebledir ki geçen yıl girişilen ve hararetle devam eden ara - zî tahiri, bu mevzuatki matrahları ve mükellefi yakından tayin edeceğinden gelecek yıllarda bu vergide hayli art - tış beklenebilir. Diğer vergilerde ise yurddaki refahla birlikte muntazam bir artma esasen görülmektedir.

Büyük Millet Meclisine hükümet - ge 28 - 11 - 1931 tarihinde (vilâyetle - rin hususî idareleri kanunu) unvanı - nı taşıyan bir lâyiha verilmiştir. Lâyi - ha meclisettiği sürekli inkişafa iyice - lence edilebilir meclis gayesiyle, havi - le edildiği muvakkat encümenin ruz - namesinde durmaktadır. Ancak hükü - me ve meclis hususî idarelerin ana meseleleriyle her gün çok sıkı ve yak - nından meşgul olmaktadır. Nitekim buhran yılları içinde hazırlanan lâyi - hadaki birçok esaslar, son yıllarda çı - kan kanunlarla tamamen değişmiş bu - lunuyor. Bu da lâyihaın beklenilme - sindeki isabeti teyid eder

Hususî idarelerin geçen yılki faa - liyetleri, büyük Şefin takdirleri ve - hile, verimli olmuştur. Vazifelerin başlıcaları yukarıda sayıldığından bu - nun muhtasarı, nafia, kültür, ehlat ve iktisad bakımından meclislerin neler faydalandığını ölmek kolaydır. Mu - vaffakiyetin unsurları, hususî idare - lerin kısaca izah ettiğimiz bünyesi ile zarureti çok yakından takip eden kanun ve nizamlardır. Bünyedeki icra ve temsil uzuvları; cumhuriyetin büt - tün ruhlarda yarattığı yurdseverlik ve fazilet hislerinden kuvvet alarak, asıl maksad uğrunda daima işbirliği yapmışlar, karşılıklı salâhiyetlerini birbirini tamamlayıcı ve ilerletici mahiyette kullanmışlardır.

Hususî idare bütçelerinin tasdiki sırasında devletçe yapılan geniş mü - rakabe de, muvaffakiyetin başlıca â - milidir. Bu mürakabe makamı; uzun yıllar, vazifeyi daha geniş yapmak ve asırlarca bakmış yurdu birden - den mamur ve müreffeh kılmak heye - canıyla hazırlanan bütçeler üzerinde çalışmıştır. Bütçelerde her iş şubesi - nin alacağı hacim üzerinde de devle - mürakabe uzuvlarının daima büyük güçlükleri katlandıkları malumdur. Ancak bu çok çetin ve ciddi çalış - maların verimli bir devre erişmesi bu aslı - hizmette bulunanlar için ne büyük şe -

1 Gün için

Sesin zaferi

Lily Pons ismini hiç işittiniz mi ? Ben, bu adı taşıyan kadının bir ses artisti olduğunu hayal meyal hatırlıyorum; dün gelen Avrupa gazeteleri Lily Pons'un harikülâde macerasını naklederek bu ismin hafızalarda mutlaka yer tutması icab ettiğini anlatıyorlardı : Genç kadın sesi ile bütün Amerikayı fethetmiş - tir, ve, hikâyesi kısaca şudur : "Li - ly, bundan otuz sene kadar evvel Fransada Kan şehrinde doğmuştur; on beş yaşında Paris konservatuva - rı piyano birinci mükâfatını kazan - mış, fakat tiyatroya heves ederek Varietés'e girmiş, bir kaç zaman sonra Hollandalı bir avukatla ev - lenmiştir. Bir gün boğazından has - talanan artiste hekimler devamlı surette teneffüsü jimnastik yapma - sını tavsiye etmişler ve Lily, bir ma - stro ile görüşerek bu tedaviyi şan - dersi almakla tatbika başlamıştır. Tam üç sene süren bu dersler, mu - sik ve tiyatronun zaten yakın aşı - nası olan Lily'ye bir opera artisti olmak imkânını vermiştir. Bir ak -şam Monpeliye'de Lakme'yi söyler - ken Amerika tiyatro müdürlerin - den ikisi artistin yanına gelerek A - merikanın en meşhur operası olan Metropolitan Opera'ya intisab et - mesi teklifinde bulunmuşlar, Lily teklifi kabul etmiş ve 1930 senesi - de orada işe başlamıştır."

"O tarihten beri geçen yedi sene - de Lily Pons şimal ve cenub Ame - rikasını sesi ile teshir etmiştir. Büt - tün Amerika şehirleri onu dinle - mek, alkışlamak, zengin etmek için birbiri ile müsabakaya girmişler - dir. Çiçeklere onun adı verilmiş, bulunacağı bir yarışta Lily Pons bi - letleri hazırlanıp satılmış, bir vilâ - yet şehri içinden geçen nehre Lily Pons adını koymuş; yeni bir şehir Lilyponsvil tesmiye edilmiştir. Bu yaz Şikagoda bir meydana şarkı söyleyen artisti 200.000 kişi dinle - miş, yarı milyon dolar hasılat ol - muştur. Los - Angeles'deki meşhur filarmonik orkestra bütçesindeki a - çıkıtan dolayı mahvolmak arifesin - de iken imdadına Lily Pons yetiş - miş ve orkestranın kalkınması için büyük bir yardım konseri tertib e - dince müteakik Amerika, bir Lily Pons günü ihdas etmiştir. Beş gün evvel bütün Amerika gazeteleri, radyoları, sinemaları hep birden Lily Pons gününü kutlamışlardır."

Bu hikâyeyi okurken insan geniş bir muhayyelenin baştan aşağı uydurduğu şaşılmak bir roman; eski zamanlara aid - bin bir gece masal - ları neviden - bir masal; zamân - mızda tahakkuku imkânsız ve eşi olmayan bir macera okuyorum san - ır. Ancak hakikat budur : bir genç kadın güzel sesi ile bir kıtanın hâkimi olmuştur.

Bu yazıyı Tiyatro ve Opera mek - tebimizden çalışan talebesine arma -ğan ediyorum. — N. B.

reffir.

Muvaffakiyetin sırrı, halk ile hü - kümet arasındaki işbirliğindedir. Cumhuriyet idarecileri, bu birlikten hususî idare hizmetlerini faydalan - dırmakla yüksek takdiri kazanmışlar - dır. Yurdda her andaki işbirliğinin büyük yararcısına, bu muvaffakiyet vesilesi de minnet ve şükranlarımızı sunalım. Kemal ÜNAL

Hayat, sen ne güzelsin!

Gülmek mi, ağlamak mı lâzım bu hale!

— 12 —

Nakleden: N. B.

Son sözleri işitince artık dayanama - dım; ben de kahkahayı fırlattım. Prensesin şaşkınlığını görüp birbiri - mize oynanmış olduğumuz oyunun zev - kine varmış olmak için maskemi atmak lâzım geldiğini düşündüm ve hakika - ti kısaca anlattım. Hayretler içinde kaldı. Fakat zeki kadın, kendini çabuk toparladı:

— Vallaki yavrum şaştm, kaldım. Vallahi rolünü iyi oynadım. Keşke eskisi gibi zengin olsaydım da bütün paralarımı sana yedirseydim. Benim gibi bir kadını mat ettin. Palavracıla - rı palavracılar aldatır, derlerdi de hiç inanmazdım....

Prenses Şükriye nasıl da bir külhan - beyi gibi konuşmağı biliyordu!

Devam etti:

— Hayatta muvaffak olacaksın Sü - leyman.... İleri gideceksin. Hüsamog - lu çiftliği sahibi Süleyman Beyefen - di.... Ey ne zaman çiftliğimize gidi - ruz?

Sonra, birden bire ciddileşerek:

— Süleyman bana bak; biribirimizi böyle tanıdıktan sonra beraberce mü -

kemmel işler görebiliriz. Prensesliği - me kimsenin bir diyeceği olmadığı i - çin, iki kişi el ele verince dünyayı kafese koyabiliriz. İstanbulda benim nüfuzlu adamlardan tanımadığım yok - tur. Ticaret işlerinin bile türlü - nü yapabiliriz. Satılık pirincin, fa - sulyan, yahud zeytin yağın var mı? Artık dostuz, değil mi? Sana ben her sahada faydalı olabilirim. Tekrar e - deyim mi? Seni çok beğenirim ben.... "Bir kadın ne yapabilir?" diyeceksin. Bir kadın her şey yapabilir: insanın kendinden küçüğünün yardımına her zaman muhtaç olabileceğini unutmak. En büyük kumandanlar bile kazandık - ları harbları yalnız başlarına kazan - mışlardır.

VII
Kötü günler

Vaka, soğuk kanlılıkla karşılayamı - yacağım kadar şiddetli idi; son hadde kadar gerilmiş olan sinirlerim artık dayanamaz oldular, ve ben, şifası an - cak zamana bağlı olan hastalıklardan birine tutuldum.

Hülyalarımın yıkılışını yatağımdan çıkmamak suretiyle kendimden bile gizliyordum. Uyumak biraz olmaktadır. Geceley ölümlün başlangıcı gibi ruhu - mu teskin ediyor. Artık büyük kombi - nezonlara, servete, refaha veda ede - rek sadece nasıl yaşayabileceğimi dü - şünmem lâzım.

Kendime güvenim kalmadı; zekâma inanmıyorum; iradem küreksiz kalmış bir kayık gibi her akıntıya kapılıp gidiyor.

Artık İstanbuldan kaçmak, mağlubi - yetimi itiraf ederek amcama sığınmak istiyordum. Onun anlayışlı, iyi kalbli bir adam olduğuna, beşerî zaafıların ne demek olduğunu takdir edeceğini biliyordum. Onun tek varisi, dünya yü - zünde tek yakını ben değil miyim? Beni bu hale getirmiş olan biraz da onun teşvikleridir. Atıldığım macera - da yarı yolda kaldımsa felâketimin yarı sebebi de kendisidir. Sefaletimde onun da mesuliyeti vardır. Bana yar - dımını esirgeyemez.

Yalnız gurur denilen canavar başu - cumdan kınıldamıyor ve beni de ha - reketsiz bırakıyor: Yapmak istediğim hamleye bir türlü cesaret edemiyordum. İçinde bulunulan sefaleti itiraf etmek sefil olmaktadır; mağlub olduğuna vic - danında hissettigi zamandır ki insan hakikaten mağlub olur. Ah ne olur - du, uykurken zengin oluverseydim? Yirmi altı yaşında kendimi Konyaya sürmek için İstanbulun zevkini bu de - rece tatmamış olmam lâzımdı. Her ak -

şam üstü gidip bir gazinoda tavla veya domino oynamaya nihayet alışacağımı aklıma getirdikçe migdem bulanıyor. Halbuki güzel ve sessiz işliyen bir oto - mobil içinde amcamı ziyaret ederek e - rişmiş olduğum iktidar ve servet dere - cesini de, damarlarımda dolayan kor - san kanının soysuzlaşmamış olduğunu da ona isbat edebileseydim!

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi ya - nıma bir de kızağız alverdim. Amca - mın hakkı varmış: "O zaman bir teh - likenin tehdidi altına düşeceksin: sev - gişinde teselli arayacağın kadından kaç!...", demişti. Bu ikaza rağmen sev - ginin tuzağına düştüm; fakat yalnız - dım, muhtarımın ki candan biri - ne olan ihtiyacımlı her an hissediyor - dım

Cenan, a — arkadaşları gibi kendi a - ramızda da küçüklüğünden, yahut se - vimliliğinden kinaye olarak Cici'ye — bir akşam tramvayda rastladım. Toz penbe tenli, solgun dudaklı, meys ba - kır bir kız... On sekiz yaşında, fakat yirmiye aşmış görünüyor. Galatada bir ticarethanede daktilograf. Kibar ve zengin delikanlı hallerimle onun kendi - me çabucak bağladım. Hakikati öğren - diği zaman iş isten geçmişti ve sevdâ cebhesinde geri çekilemeyecek kadar ruhlî mücadeleye girişmiş bulunuyor - du. Zaten hakkımdaki görüşü de ta - mamiyle lehimde idi: benim, kudretini belirtmiş bir dâhi, şöhet ve ikti - dara kuvvetle namzed bir iş adamı ol -

duğumdan emindi. Maksadına erişece - ğimden ve o zaman kendisine yanında lâik olduğu mevkii — dediği gibi mi - nimini bir köşe — vereceğimden şüp - he bile etmiyordum.

Cici, akşam üstü işinden gelir gel - mece soyunup dökünüyor, önüne bir önlük takıyor, mutfağa giriyor, bu - laşıkları yıkıyor yemeğimizi pişiriyor ve sabahleyin erkenden kalkıp evi dü - zeltmeden işe gitmiyordu.

Mesud mu idi? Evet... Fakat zama - nında sıcak iklimlere göçmemiş bir yavru kuş bir yuva bulduğu zaman na - sıl mesud olursa öyle... Cici'yi — Cen - an adını da hatırlattığı gibi — eski zamanların odalıklarına benzetiyor - um: beyaz bir suadan alamsaymam bütün renklerini çıkararak açık menşu - rundan bakiyormuşçasına hayatı be - nim gözleriyle görüyordu.

Bana kısaca Süleyman değil, Süley - man Bey diyordu. Onun nazarımda ha - kikatın bir bey, bir efendi, hülasa bü - yük bir adamdım. Üsküdarın Doğan - cılar semtinde geçmiş olan dümdüz, hâdisesiz, fakat yoksul hayatından sonra, gölgede büyümemiş çiçeğin güneşi görünce açılıp gelişmesi gibi, şimdi sanki o aradığı güneşi bulmuş da renkleşip güzelleşiyordu.

Zavallı anasız babasız kızağız! kal - bindeki şefkat hazinesini sarfederek bana öyle cömerd bir itina ile bakrı ki kendisine karşı duymakta olduğum te - mayüllü kuvvetli bir sevgi haline getir -

di.

Onu böyle sevmeye başladığımdan dolayı kendi kendime kızıyorum. Ha - yatım icabları beni ondan ayrılmaya mecbur edeceği zaman nihayet gelip çatacağımı düşünerek şimdiden canım sıkılıyor: zayıfları bütünümlü mağlub etmek cüretini kendimde göremiyor - um.

Hüseyin Tuğrul da, doğrusu insan - ca hareket etti. Başma gelenleri bir türlü itiraf edemeyecek kadar mahcup, prenses macerasına alelade bir ayrılma hikâyesi şekli vererek anlattım ve o da bu hikyeyi gayet tabii görenek olan bir hadise olarak kabul etti. İhtilâçlar - la dolu hayatında edinmiş olduğu ra - kıdan, şarabdan, kahkahaya ve kayıtsız - lıktan mürekkep tedavi usulünü tatbik eden tecrübeli bir hekim salâhiyeti ile beni tedaviye koyuldu.

Belki hastalığım bir sinir buhranın - dan ibaret bulunduğu, yahut Hüseyin Tuğrul'un tedavî usulü hakikaten iyi bir usul olduğu için on beş yirmi gün - de nekahet devresine girerek — ne yaz - ık ki — yine istikbalî düşünmeğe bağ - landım.

Hüseyin Tuğrul, maddî ve manevî vaziyetinden istifade ederek, bana or - taklîk teklifinde bulundu :

— Bana bak birader, insan sivri bir dağın tepesine bir anda çıkmaya kal - kırmamalıdır: Yavaş yavaş, merhale merhale.... İşte formül budur.

— Sonu var —

Yabancı basında gördüklerimiz

Tokyo ve Cenevre

"Hiç bir ideolojiye bağlı olmıyan Japonya ekonomik menfaatler teklif edilse milletler cemiyetine derhal girmeye amadedir,,

Yazan: Michel Robs

Tribune des Nations'dan

Brüksel konferansı çalışmalarına başlamıştır. Belçika tarafından, Vaşington muahedesi imzalayan bütün diğer devletler gibi davet edilmiş olan Tokyo hükümeti, iştiraki kabul etmedi. Japon hükümeti tarafından, bu reddi mazur göstermek için resmen ileri sürülen sebeplerden biri de Brüksel konferansının Milletler Cemiyeti organları tarafından teklif edilmiş olmasıdır.

Japonya, bu suretle, Milletler Cemiyetinin Uzak şark işlerine müdahalesine karşı şaşmaz muahalefeti bir kere daha teyid etmiş olmaktadır. 1933 de kararlaştırılan Cenevre ile alaka kesilmesi, 26 mart 1935 denkeri katılmıştır.

Ancak hatırlatmak lâzımdır ki Japonya, Milletler Cemiyetinden ayrılmakla beraber, enternasyonal iş organizasyonunun azası kalmak istemiştir.

Daha da MANİDAR olan "taraf": japon murahhasları Milletler Cemiyetinin, afyon ticaretini önlemek, mandalar komisyonu veya ham maddeler komisyonu gibi bütün teknik organlarında işbirliği yapmaktadırlar. Bir Berlin gazetesinin dediği gibi burada yalnız bir şekil çalışması, veya "sembolik bir hazır bulunuş", mevzu bahis değildir.

Bilakis, Japonyanın murahhasları, bütün seanslara iştirak eden ve burada millî menfaatlerini meharetle müdafa ederek büyük bir faaliyet göstermektedirler.

Fakat bu Cenevre komiteleri içinde japon murahhaslarının vaziyetinin kolay ve müsaid olduğunu zannetmek hatâ olur. Meselâ afyon hakkındaki müzakerelerde, japon delegeleri her celsede ingiliz ve amerikan murahhaslarından çok şiddetli tenkidlere mazur kalmaktadırlar. Mandalar komisyonunda, az zaman önce, Pasifik adalarının takviyesi meselesinde ağır bir minakaya olmuş ve japon murahhası birçok can sıkıcı suallere cevap vermek mecburiyetinde kalmıştır.

Bununla beraber Japonyanın Milletler Cemiyetindeki cemiyet dışı bu elbirliğine bir kıymet attığı muhakkaktır. Japonyanın Cenevrede bir enternasyonal konferanslar bürosu vardır. Ve bu, hakikatte, cemiyetin azası olmıyan bir devletin daimî delegasyonundan başka bir şey değildir.

Japonya Avrupada söylenlere, kendi mümessillerinin avrupalılara söylediklerine hiç ehemiyet vermez. Bir tek kaide tanır: millî menfaat düşüncesi bütün diğer mülâhazaları gölgede bırakır. Ve Japonya, günün icablarına göre Milletler Cemiyeti metodlarının taraftarı veya aleyhtarı, cemiyetin dostu veya düşmanı olacaktır.

Şimdilik Tokyo hükümeti Avrupada ve Birleşik devletlerde Japonyanın Çindeki harbî teşebbüslerine katî surette muhalif bir kamoy teşekkül ettiğini farketmektedir. Milletler Cemiyeti, bu kamoy hareketinin bir nevi birleşme merkezidir. Onun için Japonya şimdi cemiyete karşı katî surette muhalif bir cebhe almakta ve Avrupada cemiyet dışı devletlerin İtalya ve Almanyanın müzaharatını temine çalışmaktadır.

Japon diplomatları bir yanda İtalya ile yaklaşıırken, öte yandan Portekiz ve Polonyanın yardımını elde etmeye çalışmakta, Tokyonun politikasındaki antisoviyetik karakteri lüzumuna göre artırmaktadır.

Fakat bütün bunlar Japonyanın, dış aksiyonunun istikametini katî surette tesbit ettiğine delâlet etmez. Yarı Milletler Cemiyetinde ham maddeler meselesi sarîh bir şekilde ortaya konulursa, Japonyanın derhal Cenevre çalışmalarına iştirake talib olacağı ehemiyetli ekonomik avantajlar yalnız cemiyet azalarına inhisar ettirilecek olsa, Japonya, hiç tereddüd etmeden Cenevre organizasyonuna alınmasını talep edecektir.

Japonya doktrin sahibi değildir; hiç bir ideolojiye bağlanmaz. Asyanın en büyük devleti olmak ve bunun için her çareye başvurmak niyetindedir: bu çare ister harb, ister Avrupa ile, veya onuz diplomatik çalışmalar neticesinde elde edilecek olsun.

Japonyanın durumu şu basit formülde hülasa olunabilir: her neye mal

olursa olsun iktidar sahibi olmak azmi.

Milletler Cemiyetinin Japonyayı tekrar kendi içine almak isteyeceği gün, ona bazı ekonomik veya malî avantajlar teklif etmek kâfi gelecektir. Fakat, şimdilik mevzuabâhs olan bambaşka bir şeydir: devletler, bilakis, Japonyanın Çindeki macerasına nihayet verecek çareleri arıyorlar.

Muvaffak olacaklar mı? Şüpheli.

Yalnız haşin kuvvet, askeri müdahale Japonyanın fetih teşebbüsünü durdurabilir. Fakat ne Brüksel, ne Cenevre askeri tedbirlerden bahsedecek değildir. Milletler Cemiyeti, 1935-36 hazin tecrübesinden sonra ekonomik silâhı Japonyaya çevirmeye kalkışmıyacaktır.

Fransa

Komünizm aleyhindeki pakt etrafında

Paris gazeteleri, 6 son teşrinde Romada Almanya - İtalya ve Japonya arasında imzalanan komünizm aleyhdar pakt hakkında neşirlerde bulunma devam etmektedirler.

Eko dö Pari diyor ki:

"A man ve italyan diplomasisi için, 6 santeşrin muahedesi, her şeyden önce, diğer devletlerin dahili işlerine müdahale için bir âlettir. Şimdiki halde pek muhtemel olarak bilhassa orta Avrupada kullanılacaktır. Bununla beraber şimdilik bir tesiri şurada görülmüştür: Brüksel konferansı."

Övr gazetesi diyor ki:

"Kor diplomatik'in fikrine göre, Almanyanın hedeflerinden birisi, bir nevi mukaddes ittifakın merkezini teşkil etmektir. Bu mukaddes ittifakın antikomünist ideolojisi, - almanların dediklerine göre muvaffakiyetle - Cenevre müessesesine rekabet edecektir.

Er Nuvel diyor ki:

"Bu muahedenin vereceği netice, yeni kızıl kuvvetin korkuya düşmesinden ziyade, bu yeni mukaddes ittifakın "diktat"ları karşısında demokrasilerin daha ziyade birbirlerine yaklaşması olacaktır."

Republik diyor ki:

"Komünizm bir bahanedir. Esasta, bu üç devletin istediği nedir? Dünyaya hakim olmak değil mi? Bununla beraber şurasını da ilâve etmek icab eyer ki, bu üç devletin de ekonomik ve malî kuvveti ve mukavemeti bu tarzda bir işe dayanacak mahiyette değildir."

Amerika

Bir taktik hatası...

Nevyork Herald Tribün gazetesinin Çin - japon harbî hakkında bir "taktik hatası" başlığı altında yazmış olduğu bir baş makalede deniliyor ki: "İnsan mizacı üzerinde şapılan etkilerde umumî surette mübahede edilmiştir ki bazan şiddetli nefret hissi insanın ölüm korkusunu yener. Öyle tasavvur olunur ki şarklı milletlerde kaynama noktası, garb milletlerinden daha aşağıdadır. Çünkü orada ferde fazla kıymet verilmediğinden ölüm de müthiş bir mefhum değildir. İşte japon askerlerinin Çinde pervasızca yaptıkları mezalimin sebebi ni burada aramak doğru olur.

Bütün bu icraatın gayri insanî olduğunu bir tarafa bırakınız, acaba bütün bunları yapmakla erişilecek bir maksad, bir gaye ve bunları mazur gösterecek bir taraf var mı?

...ve bir cevap

Birleşik Amerika piyadeleri birliğine mensub yarbay E. F. Harding, "Piyade gazetesi"nde bu mevzu da ir yazdığı bir makalede yukarıki suale menfi cevap veriyor.

"Hava kuvvetinin suüstimali" başlığını taşıyan bu makalede muharir, "Eğer harb, bir ceza usulü olarak tabik olunuyorsa bunda gösterilecek şiddetin müsbit değil, menfi tesirler gösterdiği ve insanın mukavemetini büsbütün kamçılacağı görülmüştür.

Halbuki harbin en mühim maksad ve gayesi düşmanın mukavemet kabiliyet ve isteğini yok etmektir. Halbuki bütün sivil halkı da hücumu maruz bulunan bir millet, düşmanını yenmek kudretini gittikçe arttırır."

Temamiyle askeri olan bu makalede

japonların akıllıca hareket etmedikleri hakkında ileri sürülmüş diğer mütaaleaları teyid etmektedir.

Japon harb lordlarının asgarî masraf, asgarî enerji ve asgarî kuvvet sarfiyle asgarî müddet içinde Çini yaktırmak ümidinde oldukları anlaşılıyor.

Halbuki şimdi tayyareleri, topları ve denizaltı gemileri vasıtasıyla masmum insanları öldürmek suretiyle karışlarında çinlilerin nefretinden bir mukavemet divarı vücuda getirdikleri gibi, bütün dünyayı da kendi aleyhine çevirerek bu teşebbüsün uzun zaman sürmesine zemin hazırlıyorlar.

"Piyade gazetesi"nin anlattığına göre işte bu vaziyet, bir taktik hatasıdır.

Bulgaristan

Bulgaristanda endüstri işleri

Bulgar ticaret ve sanayi odalarının direktifli ile bulgar endüstrisinin kuruluşunun yüzüncü dönüm yılı parlak tezahürlerle kutlanmaktadır.

Bulgar endüstrisinin temelinin 1834 senesinde İslimiye kasabasında ilk yün dokuma imalâthanesini vücuda getiren ve fabrikacılıkta anılan Dobri Jelezkof adında bir bulgar atmıştır. Bugün bulgar ticaret ve sanayi odaları bu zat namına bir büst hazırlamışlar ve açılma töreni münasebetiyle bütün Bulgaristanda bulgar endüstrisi hakkında geniş mikyasta propagandalar tertib etmişlerdir.

Gazetelere göre "fabrikacı, Dobri Jelezkof, osmanlı imparatorluğu dahilinde ilk endüstri müessesesini meydana getirmiş olmakla padişah Mahmud tarafından büyük bir teşvik görmüş ve himayeye mazhar olmuştur. Sultan Mahmud tarafından "ırsdar buyrulmuş" bir fermanla "imparatorluk dahilinde fabrikacı Dobri gibi ehsanın himayeli şahane mazhar olacıkları ve her türlü vergi mükellefiyetlerinden muaf tutulacakları", bildirilmiştir.

Slovo gazetesi diyor ki: Sultan Mahmud bu basit sözlerle imparatorluğun endüstriyel politikasını çizmiştir ve bu davanın şerefi, onu ilk önce kuran bulgar Dobriye aiddir. Bu adam, binbir türlü sarsıntılar geçiren imparatorlukta sarayından yürüyen ve muvaffak olan bugünkü bulgar endüstrisini yaratmıştır. Bu itibarla "fabrikacı" Dobri'nin hatıraları önünde derin bir kadirşinaslıkla ve hürmetle eğilmek her bulgarın vatan borcudur.

1834 de İslimiye'de bir yün tarağı ile temeli atılan bulgar endüstrisinin bugünkü durumu hakkında bir fikir vermisi olmak için bazı rakamlar gösterelim:

Mir gazetesine göre 1936 senesi zarfında Bulgaristanda mevcut endüstri müesseselerinin sayısı dokuz bindir. Bunlarda 85 bin işçi çalışmaktadır. Bu amelenin aldığı senelik ücret bir milyar levayı bulmaktadır. Bu müesseselerin mamulâtı ise senevi 5 - 7 milyar leva kıymetindedir. Endüstri müesseselerinin senevi iki milyar levallık ham madde istihlâk ettikleri nazarı itibare alınırsa, bu işde çalışan işçi sayısı o nisbette artacaktır.

Zora gazetesine göre, bugün Bulgaristanda 1200 büyük ve 7466 daha küçük endüstri müessesesi vardır. Bunlar dokuz milyar levanın fazla paraya malolmuştur. 1936 senesi istatistiklerine göre 1014 endüstri müessesesinde 46 bin işçi ve memur bulunmaktadır. Bunlara verilen para senevi 737 milyon levayı bulmaktadır. Aynı sene zarfında endüstri müesseselerinde üç milyar 762 milyon leva kıymetinde ham madde istihlâk edilmiştir: Bunların iki milyar 412 milyon levallığı yerlidir. Bu müesseseler 1936 yılında 198 milyon kilogram yanıcı maddeler (petrol ve benzin gibi) istihlâk ve 110 milyon levallık elektrik sarfetmişlerdir. Aynı sene zarfındaki istihlâlat kıymeti altı milyon levanın fazladır.

Bütün basın bulgar endüstrisinin bugünkü parlak durumunu alkışlamaktadır.

İsviçre

Bir casusun ölümü

Le Temps gazetesine İsviçreden bildirildiğine göre Sen - Gal kantonu hapishanesinde mevkuf bulunan bir casus kendini ölülmüştür. İsviçre gazetelerinin yazdıklarına bakılırsa Gestapo tarafından İsviçrede takip ve tecüssüs işlerinde kullanılmış olan Frank isimli halkı da hücumu maruz bulunan bir millet, düşmanını yenmek kudretini gittikçe arttırır."

Temamiyle askeri olan bu makalede

Ordu at müsabakalarında kazananlar

Yabancı kan taşıyan hayvanlar kategorisi binicileri arasında biri nci Teğmen Faik Emre

Yabancı kan taşıyan hayvanlar kategorisi binicileri arasında ikinciliği kazanan asteğmen

Yerli kan taşıyan hayvanların binicileri arasında birinciliği kazanan Salâhaddin İlal

Orduatı müsabakalarına, evelce haber verdiğimiz gibi, dün Atlı Spor kulübü sahasında devam edilmiş ve üç gündenberi devam eden müsabakaların kazananları belli olmuştur.

Yerli kan taşıyan hayvanlara binenler arasında birinciliği teğmen Salâhaddin İlal, ikinciliği asteğmen Enver Alat, üçüncülüğü asteğmen Fazlı Kocagüney kazanmışlardır.

Yabancı kan taşıyan hayvanlar kategorisinde biniciler arasında birinciliği teğmen Faik Emre, ikinciliği asteğmen Salâhaddin Orhun, üçüncülüğü teğmen Ahmed kazanmışlardır.

Öğrendiğimize göre yabancı kan taşıyan hayvanlar kategorisinde birinci gelen ve adı Savul olan hayvan Mareşal Fevzi Çakmağın bir kısırgından doğarak memleketimizde yetişmiş bir ingiliz yarı kanıdır.

Evelki günkü 36 kilometre yorucu yürüyüş ve dünkü mâni atlama müsabakaları hayli çetin olmuş, müsabakacı subaylar 40X80 lik bir müstatil içine konulan 12 manii oldukça dar dönüşler yapmak mecburiyetinde kalarak atlamışlar, bu suretle evelki günkü sıkı yürüyüşten sonra mâni müsabakasını da muvaffakiyetle nihayete erdirmişlerdir.

Müsabakalar bittikten sonra, kazanan ekip, enternasyonal müsabakalara giren hayvanlarla gösteri hareketleri yapmışlardır.

Dünkü müsabakalarda Ordu Müfettişi, Genel Kurmay İkinci Başkanı ve diğer generallerle bazı mebuslarımız müsabakaları büyük bir alâka ile seyretmişlerdir.

Cumartesi günü saat 15 de Atlı Spor kulübü sahasında ekipe dahil olanların kendi aralarında müsabakaları yapılacaktır.

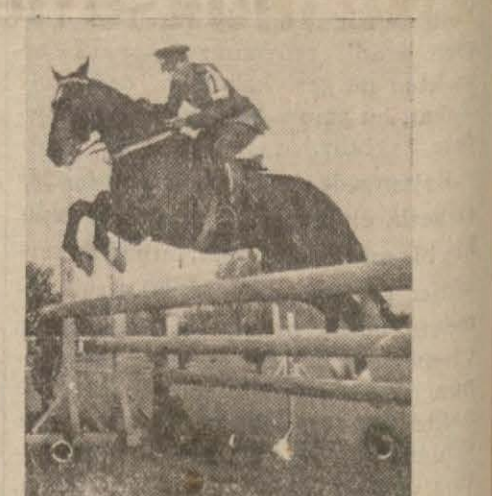
Şimdiye kadar yapılan müsabakalar süvari zabıterimizin binicilikteki büyük ihtisas ve kabiliyetlerinin güzel bir tezahürü olmuştur.

Sovyetler Birliği Polonya nezdinde de bir teşebbüste bulundu

Varşova, 10 (A.A.) — Havas muhabirinin öğrendiğine göre, sovyet maslahatgüzârı Vinogradov son günlerde hariciye nazırı B. Beck nezdinde bir teşebbüste bulunarak, eğer Polonya hükümeti Almanya - İtalya - japon arasında aktedilen antikomünist paktına iltihak ederse, Sovyet hükümetinin bu hareketi Sovyetler birliği aleyhine hasmane bir hareket telâkki edileceğinden Varşova hükümetini haberdar etmiştir.

Kıymetli binicilerimizden Suad atlarken

Yabancı kan taşıyan hayvanlar kategorisi binicileri arasında üçüncülüğü kazanan teğmen Ahmed

B. Şotan'ın Finans komisyonundaki izahları

B. Bonne ile öteki bakanlar arasında anlaşmazlık yok

Paris, 10 (A.A.) — Parlamento finans komisyonunda malî vaziyet hakkında izahat veren başbakan B. Şotan, finans bakanı B. Bonne ile kabinedeki diğer bakanlar arasında anlaşmazlık olduğu hakkındaki haberleri katıyetle tekbiz etmiştir.

B. Şotan, şimdiye kadar bu kabil-den ufak bir anlaşmazlığa hakemlik etmemiş ve B. Bonne masrafların kırsılmasını teklif ettiği zaman hiç bir bakanın protestoda bulunmamış olduğunu bildirmiştir.

Başbakan, bütçe muvazenesinin muhafazası ve masarifin her türlü tezyayüdünün önüne geçilmesi lüzumunda ısrar etmiştir.

Başbakanın bu izahatından sonra bir müzakere yapılmış ve bu müzakere sırasında komünistlerden Düklos, hükümetin bütçe muvazenesi hakkındaki görüşüne iştirak etmemekte olduğunu söyleyerek ve kendi fırkasının tezini ileri sürmüştür. Bu teze göre mali reform yapılması zarurî bulunmaktadır. Komünist mebus, kabinenin malî politikasını bir "bakkal" in politikasına benzetmiştir. Bu bakkal tabirini hoş görerek diline dolayan B. Şotan, biri, işini ekonomik bir kaygı ile idare eden, öteki yalnız istikbale bağlı tahminlerine güvenerek mevcudunu israf eden iki tacir arasında bir mukayese yapmıştır.

Belgrad garnizonu kumandanı kendisini öldürmek istedi

Belgrad, 10 (A.A.) — Avala ajanı tebliğ ediyor: Belgrad garnizonu kumandanı Orgeneral Tomić gece yarısı odasında kalbine bir tabanca kurşunu sıkmak suretiyle kendisini öldürmeye teşebbüs etmiştir. Şiş ve ziyeti çok ağırdır. Askerî makamlar hemen tahkikata girişmişlerse de bu hareketin sebebini henüz tesbit edememişlerdir. Ancak son zamanlarda generalin sık sık asabî buhranlar geçirdiği görülmekte idi.

ULUS

GENÇLERİ Sayfası

GENÇLERİMİZLE SOHBETLER

Bu sayfa Ne maksatla Çıkıyor?

Ulus, yeni makinesinde basılarak yeni şekilde çıkmaya başlar. Ulus çocukları ile Ulus gençlerine haftada en az, birer sayfa tahsis etmeği faydalı ve lüzumlu buldu.

Çocuk sayfası, ilk mekteplerde ve orta mekteplerin ilk sınıflarında bulunan çocuklarımızın kendi öz sayfalarıdır. Yavrularımızı ders saatleri dışında eğlenceli, faydalı, meraklı yazılarla hem dinlendirmek, hem de faydalandırmak için bu sayfayı vücuda getiriyoruz.

Ulus gençlerinin sayfasına gelince, bu, liselerin son sınıflarıyla üniversitede ve yüksek mekteplerde okuyan gençlerimiz için açılmıştır. Bir kaç sene sonra diplomalarını alarak hayata karışacak, Kemalist Türkiye'nin yapıcı, kurucu ve ileri saflarında çalışmaya başlayacak olan gençler, bu sayfayı kendilerinin öz malı saymalıdırlar. Bu sayfada senelerdenberi kalemi ile çalışmış, senelerdenberi mektep kürsülerinde talebe yetiştirmiş olanların yazılarının yanı sıra, daha mektep sıralarından ayrılmamış olan gençlerimizin satırlarına da yer ayıracağız.

Yer yüzüne ilk defa medeniyet getirmiş ve bunu Asya ortalarında İrlanda kıyılarında kadar yaptığı göçler ve akımlarla dünyaya yaymış olan Türk, bugünlerde kendi kültürünü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkarmak savaşında-
dır : Bu savaşta tam bir başarı ile tamamlanabilmesi için ilim, fen, teknik, edebiyat ve sanat sahalarında ki bilgi ve kudretimizi artırmak zorundayız.

Bu sayfanın genç okuyucuları arasında, yarınki Türkiye'nin hayatında önemli yerler alacak, kim bilir, kaç yüz, kaç bin çehre vardır.

Bu sayfa, işte o istidatlarla uğraşmak, onlara dünyanın kültür hareketlerini anlatmak ve onların istidatlarına bir gelişme imkânı vermek için kurulmuş bir kürsü gibidir.

Ulus, burada genç kafaların aydın düşüncelerini ortaya çıkarabilecek için anketler açacak, genç kalemli memleket davasını ilgilendiren mevzular üzerinde münakaşalar yapmaya çağıracaktır.

Liselerin son sınıfları ile üniversiteler ve yüksek mekteplerle daimi (Sonu 10 uncu sayfada)

Bu anketimize cevap veriniz!

- 1 — Türk tarihinde en ziyade zevkinizi okşayan hâdise hangisidir; anlatınız ?
- 2 — Yurtda ve cihanda sulhu kendisi için ülkü edinen Kemalist Türkiye'ye ne türlü hizmetlerde bulunmak üzere hazırlanıyorsunuz ?
- 3 — Türk inkılabı muharrirleri içinde (şair, gazeteci, romancı, münekkide...) en çok sevip beğendiğiniz kimdir? Hangi eserlerinden hoşlanırsınız, niçin ?
- 4 — Medenî dünyanın son keşifleri içinde en ehemiyetli gördüğünüz hangisidir? Neden ?
- 5 — ULUS gazetesinin gençlik sayfasını nasıl görmek, içinde ne türlü yazılar okumak istersiniz ?

Bu beş suale, on beş güne kadar cevap veriniz. Bu cevapların içinde en iyi bulduklarımızı bu sütunlarda neşredeceğiz. Cevaplar "Ulus gazetesi, Ulus gençleri sayfası" adresine gönderilmelidir.

PSİKOLOJİK BİR TECRÜBE

Kendinizi herkese sevdirebilir misiniz?

Bunu anlayabilmek için aşağıdaki suallere cevap veriniz!

Arada bir, başka insanların sizden hoşlanıp hoşlanmadığını merak edermisiniz ? Eğer merak ediyorsanız, bunun cevabını verebilmek için aşağıdaki sualleri dikkatle okuyunuz. Bunlar büyük psikoloji tetkikleri neticesinde yazılmış ve sıralanmıştır. Bunlara "evet !", ve yahud "hayır !", diye cevap vereceksiniz. O zaman etrafınızdakiler üzerine iyi tesir yapıyor musunuz ? Kolay dost tutabiliyor musunuz ? Anlarsınız. Siz bunlara "evet", ve "hayır", diye şimdi cevap veriniz. Gelecek gençlik sayfamızda bunların müsbet netice vermesi için numaralarıyla hangilerine "evet", hangilerine "hayır", cevap verilmesi lâzım geleceğini yazacağız :

- 1 — Fikirlerinizi çekinmeden, serbestçe ifade eder misiniz ?
- 2 — En iyi arkadaşlarınızdan üç kişiyi kendinizden üstün görür müsünüz ?
- 3 — Tek başınıza yemek yemekten hoşlanırsınız mı ?
- 4 — Gazetelerin ilk sayfalarında yer bulan cinayet hikâyelerini okur musunuz ?
- 5 — Bu kabil suallere cevap vermek hoşunuza gider mi ?
- 6 — Kendi temayüllerinizden, hoşnudusluklarınızdan, kendinize aid işlerden bahsetmekten hoşlanırsınız mı ?
- 7 — Sık sık borç para alırsınız mı ?
- 8 — Bir hâdiseyi anlatırken en ufak te-

- 9 — Bir kimseye ikram etmek para sarfetmeyi icab ederse böyle bir ikramdan hoşlanırsınız mı ?
- 10 — Gayet samimi olarak öğünür müsünüz ?
- 11 — Kendileriyle sözleştiğiniz kimseleri fazla bekletir misiniz ?
- 12 — Çocuklardan gerçekten hoşlanırsınız mı ? (Kendi çocuklarınızdan maada)
- 13 — El sakası yapar mısınız ?
- 14 — Orta yaşlı insanların aşık olmasını ahmaklık sayar mısınız ?
- 15 — Yedi kişiden fazla can ve gönülden hoşlanmadığınız adam var mıdır ?
- 16 — Kin güder misiniz ?
- 17 — Sık sık "dehşetli", "korkunç surette", "fena halde" gibi kelimeleri kullanır mısınız ?
- 18 — Telefon memurları ve satıcılar sizi sinirlendirir mi ?
- 19 — Sizin musiki, kitap ve spor için gösterdiğiniz heyecana iştirak etmeyen kimseleri abdal telâkî eder misiniz ?
- 20 — Sözüünüzü tuttuğunuz kadar da tutmadığınız olur mu ? (İki defa düşünüp öyle cevap veriniz.)
- 21 — Aileniz efradını, yakın dostlarınızı, âmirlerinizi yüzlerine karşı, sık sık, tenkid eder misiniz ?
- 22 — İşler fena gidince buhrana tutulur musunuz ; sevkünüz kırılır mı ?
- 23 — Arkadaşlarınızın muvaffakiyetinden tam manasıyla memnun olur musunuz ? (Siz bedbaht olduğunuz zaman)
- 24 — Entereşan dedi kodulara katışırsınız mı ?

Genç okurlara sualler

Gençler, dünyanın bir çok yerlerinde harblar oluyor. Siz de hayatın eşiğinde yer yüzünün en buhranlı günlerini yaşıyorsunuz. Her halde, bütün bu dünya hâdiseleri, jimdiden, sizi de ilgilendirmektedir. Tarih bilginiz, coğrafya bilginizle bu vaka ve hâdiseleri ölçüp biçmek istediğinize eminiz :

Çin topraklarında japonlarla çinlier boğazlaşıyorlar. İspanyada frankokocularla hükümetçiler çarpışıyor. Cenubi Amerikada bir iki harb oldu, bitti. Bütün dünya, bu hâdiselerle, bu hâdiselerin çıkarması muhtemel bulunan neticelerle meşguldür. Yer yer konferanslar toplanıyor, notalar alınıyor, veriliyor. Bütün devletler, var kuvvetleriyle silâhlanmaktadır.

İşte sizin bütün bu hâdiselerle olan alakanızı ve bu alakanın bilginizle ne dereceye kadar beslendiğini öğrenmek için size bir takım sualler soruyoruz.

Bu suallere cevap vermede uğraşınız. Hazırlayacağımız cevapları gelecek hafta gene bu sayfada bizim yazacağımız cevaplarla karşılaştırmaya veya yanlış olduklarını kontrol edebilirsiniz.

- 1 — Çin tarihi ne zamanlara kadar uzanır ?
- 2 — Çinin merkezi neresidir ?
- 3 — Çinin eski merkezi neresi idi ?
- 4 — Son senelerde isimleri değişmiş olan başlıca dünya şehirlerini sayınız.
- 5 — Şanghay şehri ne kadar büyüktür ?
- 6 — Şanghay'daki enternasyonal bölge nedir ?
- 7 — Japon imparatorluk hanedanı (Sonu 10 uncu sayfada)

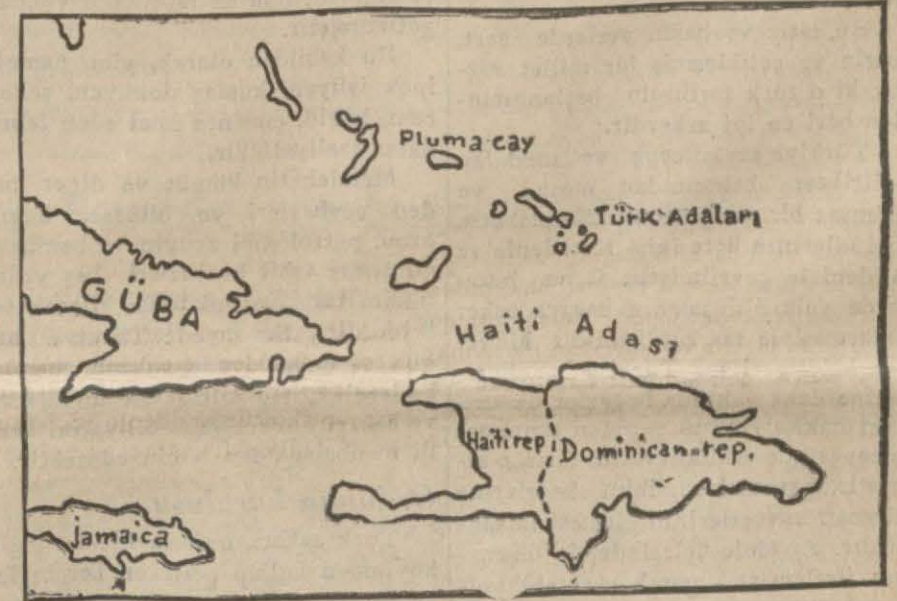
TARİHTEN SAYFALAR

Amerikanın keşfinde türkler klavuzluk etti

*Kristof Kolombun arkadaşı
Rodigo kimdir?*

Amerikanın kâşifi kendi hatıralarında
bu adam hakkında neler yazıyor

Haiti adasının şimalinde "Türk adaları" ismini alan bir kaç küçük ada vardır. Bunların arasındaki kayalık boğazlarda on kaya, yüz kaya, bin kaya Salt kaya gibi isimler taşımaktadır.

Haiti adalarının şimalindeki türk adaları

Dünyanın yuvarlak olduğuna kuvvetle kani olduğu için, o zamana kadar gidilmeyen bir yoldan Hindistana varacağına emin bulunan Kristof Kolomb'un Amerikayı nasıl keşfettiğini bilirsiniz. Bu adam, bu tasavvuru karşısında yükselen türlü türlü itirazlara göğüs germiş ve 1492 senesinde kraliçe Elizabet'ten kendisine verilen para ile İspanyanın Palos limanında kendisine Santa Maria, Pinta ve Nina isminde üç gemi tedarik etmiş, fakat bu gemilere tayfa bulmakta müşkilât çekmişti. Nihayet bu müşkilâtı kraliçe Elizabete haber verdiler; o da hapishanedeki mahpuslar içinde bulunan gemicileri affedererek bu işe göndermeyi düşündü. İşte tam bu sıralarda idi ki konuşması, tavırları ve kıyafeti göze çarpan bir adamı Kolomb'a tayfa kaydeden komitenin kâtibine baş vurarak kendisinin de bu sefere iştirak edeceğini, fakat daha önce amiralle görüşmek istediğini söyledi. Kâtibler, bu adama tayfa kaydedilmek için amirali görmeğe lüzum olmadığımı bildirdiler; fakat adının Rodrigo olduğunu söyleyen Kolomb'u mutlaka görmek için ayak direyordu. Nihayet görüştüler.

Ne görüşmüşlerdi ? Bu mülâkatın mevzuu uzun zaman, hattâ 1924 senesine kadar meçhul kaldı. O tarihte Paristeki fransız milli kütüphane-

Bilmece, bulmaca

İtfaiye merdiveninde kaç basamak vardı?

Bir yangında itfaiyelerden birisi, merdivenin orta basamağında durmuş, yangına su sıkanlara emir veriyordu. Duman biraz azalınca üç basamak daha çıktı ve aynı işe oradan devam başladı. Birdenbire bir tarafından fıskıran alevler, bu adamı beş basamak aşağı inmeğe mecbur etti. Ondan sonra yedi basamak yukarıya çıktı; yangın sönmüştü kadar orada kaldı. Yangın söndükten sonra altı basamak çıkarak yangını bastırılan binaya girdi.

Merdivende kaç basamak vardı?

nesinde Kristof Kolomb'un hatıraları ele geçirilince bu esrar bir mikdar aydınlanmış, bu mülâkatta neler görüldüğü, Rodrigo'nun kim olduğu, bir dereceye kadar, anlaşılmıştır:

Kristof Kolomb'un bu görüşmeden sonra yüzü gülmüş, yapacağı seferin, artık, bilinmeyen bir kıtaya değil, bilinen bir yere yapılacağı kanaatini beslemeye başlamıştı.

Kolomb, bu Rodrigo'yu her hangi bir tayfa gibi değil, bir dost gibi karşılamış, seferde de yanında almıştı. Bu vaziyet, herkesin gözüne çarpmıştı. Gemiler Palos, limanından çıkıp büyük okyanusun dalgaları içinde sonu meçhul bir sergüzeşte atıldığı zaman, bütün tayfalar surat asıyor ve işin sonundan kaygılanıyorlardı. Bunların arasında yalnız Rodrigo şen ve şattırdı.

Rodrigo, amiralin yakınlarından bulunmakla beraber kendisini öteki tayfalardan hiç ayırd etmiyor, onlarla yemek yiyor; oturup konuşuyor, fakat fenni meselelerde amiralle müzakere ve münakaşalardan geri kalmıyordu. Tayfalarda kendisini sevmeye, saymaya başlamışlardı.

Aradan günler geçtiği halde bir türlü kara görünmüyor, şimdiye kadar kimsenin görmediği büyük dalgalar tayfaların gözünü korkutuyordu. Tayfalar, bu manzara karşısında iki defa isyan çıkardılar. Rodrigo bu isyanlara karışmak şöyle dursun, bilâkis ayaklananları yatıştırmaya çalışmış, bazan onları tehdide kadar gitmişti.

Seferin altmış beşinci günü idi: Herkesin ümidi, en önden giden ve sürati öteki gemilerden fazla olan Nina gemisinde idi. Onun kararı görmesini bekliyordu. Gerçekten Nina'nın bir gün geri geriye geldiği ve prova direğinde:

— Müjde! kara görüldü! işareti ni taşıdığı görüldü. Herkes sevinç içinde idi. Herkes bir ağızdan şarkı söylüyor, ilâhiler söylüyordu.

Bu törene Kristof Kolombun kendisi de iştirak etmişti. Yalnız Rodrigo, karanın uzakta olmadığı (Sonu 10 uncu sayfada)

Bütün cihan Türk Ordusunun eşsiz Kudretini tanıyor!

(Baş 1 inci sayfada)

hasletlerine ve memleketin coğrafi vaziyetine bağlı kalır.

Bir milletin esas kuvveti irki safiyetinde ve milli toptuluğunda münemiştir. Bu itibarla cihan harbinin panislâmizm emellerinden yüz çevirmesi ve sulh muahdesinde yabancı ırktan olan ülkelerin ve bilhassa Suriye ve Filistin türk topraklarından ayrılmasına şuurla muvafakat ediş isabetli ve yeni cumhuriyetin binası için lüzumlu bir tedbir idi. Sèvres muahdesinin alçaltıcı kayırdı ve şartları türkün ruhunu ve yurdunu saran bağlarını ancak türk milleti bizzat kırabilirdi. Kurtuluş kuvveti öz yurdan, Anadolu'dan geldi. Yurdun içlerine doğru ilerleyen düşmanı geri atmak için Atatürk memleketin en iyi evlâdlarının yardımını ile milleti Anadolu'da müdafaa-ya çağırdı. Ve türk milleti önderini yalnız bırakmadı.

Bugünkü Türkiye, Almanyanın bir buçuk mîli bir satış mesahası üzerinde 17 milyon nüfusa malikdir. Öz yurd Anadolu, memleketin esas kısmını teşkil eder. Diğer taraftan Avrupa kıtası üzerinde Trakya'daki ve cenubta Toros dağlarının teşkil ettiği büyük duvarın dışındaki yerler satış mesahası itibariyle ehemiyetsizdir. Vasatı olarak deniz yüzünden 800-1000 metre irtifada olan Anadolu yüksek yaylası geniş bir saha teşkil etmekte olup vahdetli bir manzara arzettiği. Geniş ve çıplak dağ silsileleriyle geçcelemiş olan münib vadiler, ıssız step yahud bataklık mın-takalar vardır. Şarkta, doğu ve İran hudud mntakalarına doğru yolsuz dağ silsileleri yükselir. Garba doğru ise arazi hafif inihna ve meyillerle Akdenize iner.

Bu ıssız ve haşın yerlerde sert, metin ve çelikleşmiş bir millet vardır ki o türk tarihinin başlangıcından beri en iyi askerdir.

Türkiye sevkulceyy ve müdafaa politikası bakımından mesud ve mümtaz bir vaziyettedir. Memleketin hududlarının üçte ikisi Karadeniz ve Akdenize çevrilmiştir. Gene buradaki yalnız düşmanın karaya asker çıkarmasıyla taarruz kabildir. Müdafaa kabiliyeti ise Türkiye cumhuriyetine daha yakındı boğazlar üzerindeki hakimiyetinin yeniden tanınması sayesinde eski kuvvetini iktisap etmiştir. Şarkın bu mühim kapılarında düşman kuvvetlerinin girmesi imkânsızdır. Anadolu içlerinde de düşmanın ilerlemesi - gerek şarkta ki yolsuz dağlık arazi üzerinden olsun, gerekse tabii bir istihkâm olan cenub-taki Toros dağları üzerinden olsun - arazinin coğrafi vaziyeti dolayısıyla akamete mahkûmdur. Nerede kaldı ki kuvvetli türk ordusu yurdun gerek Avrupadaki kısmını gerekse Toros dağları önündeki münhat kısmını daima muvaffakiyetle müdafaa edecek vaziyettedir.

Memleketin bütün aksamını birbirine bağlayan şimendiferlerin ikmal ve yenilerinin yapılmasını yeni hükümet kendisi için mühim bir vazife saymış ve bugün bu yolda çalışmakta bulunmaktadır. Bu demiryolları yalnız sevkulceyy hâdim olmakla kalmayıp aynı zamanda memleketi kültürel ve ekonomik münasebetler yaratmağa hâdim başlıca bir vasıtadır. Yorumak, durup dinlenmek bilmiyen bir enerji ile Türkiye cumhuriyeti 11 yıl içinde çok müşkül arazi şartları altında türk parası, türk işçisi ve teknik vasıtaları ile 2670 kilometre yeni demiryolu yapmağa muvaffak olmuş ve bu suretle bütün demiryollarının mecmu tulı bugün 6790 kilometreye balığ olmuştur. 1939 yılına kadar Erzurum ile de demiryolu irtibatı tesis edilecek ve bu suretle şimdiye kadar güçlülkle varılan şark hududları memleketin dört köşesine bağlanmaya olacaktır. İç memleketin Karadeniz sahil mntakalarıyla irtibatı, orada elde edilen kömürü şimdiye kadar olduğu gibi yalnız deniz yolu ile değil, demiryollarıyla da memleketin her tarafına sevk edilecek için çok mühimdir. Modern mntakale ve muvasala vasıtalarının ve bilhassa yük otomobillerinin işletilmesini temin için kara yolları şebekesinin ıslah ve ikmal işi de demiryolları şebekesi inşaatıyla birlikte yürüyor.

Türkiye bir ziraat memleketidir. Nüfusunun üçte ikisinden fazlası köylülerden ve çiftçilerden mürakebtir. Yalnız memleket sekencesinin geçimi için değil, aynı zamanda ordunun da ısaşı için ziraate rağbet ve ihtimam gösterilmesi, devlet reisinin bilhassa yaptığı teşebbüsden doğmuştur. Müsarileyh genç türk cumhuriyetinin yeni kuruluşunda esas temelleri yaratmak için bu sahada derhal müdahale lüzumunu takdir etmiştir. Daimi harblarla hayli zayıflamış olan ve ağır vergilerin baskısı

altında bulunan köylüye vergiler kaldırılmak veya hafifletilmek suretiley yardım edilmiş, çiftçilikte kullanılmakta olan eski ve iptidai vasıtalar kaldırılmış, ziraat makinaları ve seçilmiş tohum malzemesi kullanılmak ve araziye münasib tarzda gübrelemek usulü tatbik edilmek suretiley topraktan daha iyi istifadeler temin edilmiştir.

Ankaradaki Yüksek Ziraat Mektebinde ve memleketin muhtelif yerlerinde kurulan nümune çiftliklerinde her yer için münasip ziraat tarzları tetkik ve tesbit edilmektedir. Bütün modern vasıtalarla teçhiz edilmiş olan ve köylüler tarafından sık sık ziyaret edilen ıslah istasyonları ziraat inkişafın hücrelerini teşkil etmektedir. Bu mesai iyi neticeler vermiştir. Toprağın verimi harbtan evvelki zamana nisbetle o derece artmıştır ki hasılat memleketin kendi ihtiyacına kifayet ettikten başka ihracat dahi yapılmaktadır.

Harb kendi kuvvetiyle ve kendi vesaiti ile yapmanın ne kadar lüzumlu olduğunu cihan harbu göstermiştir. Türkiye, bilhassa, bu bakımdan çok müşkülât ve ıstırah çekmiş ve haripten harb malzemesi ithaline muhtaç kalmıştır. Bu yüzden ordunun kudret ve kabiliyeti ekseriya müteessir olmuştur. Türkiye cumhuriyeti bu tehlikeyi anlayıp kendisini yabancı memleketlere muhtaç olmaksızın kurtaracak olan kendi endüstrisini yaratmak için büyük bir enerji ile eline almıştır.

Ankara ve Kırıkkaledeki kendi fabrikalarında tüfek ve mermi imal edilmekte, Kırıkkale'de de demir fabrikası kurulmaktadır.

Başkaça ordunun ısaşı, elbisesi ve teçhizat için de fabrikalar vücuda getirilmektedir.

Bu kabilen olarak, yün, pamuk, ipek işliyen, kumaş dokuyan, şeker, cam, kâğıt, çimento imal eden fabrikalar faaliyette.

Memleketin kömür ve diğer maden cevherleri ve bilhassa bakır, krom, petrol gibi zengin ve henüz açılmamış tabii hazineleri beş yıllık plânın tabikini mümkün kılacak sebeplerdir. Bu sayede Türkiye her gün ve daha ziyade yabancı memleketlere muhtaç kalmaktan kurtulacak ve askeri kudret ve kabiliyetini kendi menbalarından temin edecektir.

Ordunun kuruluşu.

Türk askeri, orduda hizmet için köyünden kalkıp gelirken beraberinde cesaret, secaa, sadakat, itaat, kanaat ve ateşin bir yurd sevgisi gibi güzel askeri faziletleri getirir. Bu faziletler bu millette yeni şeyler değildir, bunlar, tarihin nesilden nesile miras bıraktığı faziletler olup bugün ve bütün istikbal için dahi vatan hizmetinde manevi istinadgâh teşkil etmektedirler.

Yurdun toprakları üzerinde ekseriya tahripkâr olan iklim şartları içindeki ağır hayat mücadelesi ve medeniyetin yumuşatıcı teessürlerinden uzak bulunuş, burada yetişen gençliği bozulmamış, müteavazi ve fakat mukavim adamlar haline sokmuş ve bu sayede onları askeri hizmetin zorluklarına daha ıptidada hazırlıklı ve pişkin yapmıştır.

Askerlik hizmeti ıptidai bir kültür seviyesiyle orduya gelen Anadolu çoban yahut çiftçi için en iyi bir hayat mektebidir. O burada okuyup yazma öğrenir, daha köyde iken silah kullandığı için ordu silahına da çabuk alışır. Ve belki bir geçit resminde, bir manevrada türk milletinin çok yüksek ve muhterem babası ile, Atatürk'le gözgöze gelir. Aynı zamanda ordu, ona vatan ve milletin şerefli tarihi hakkında bir görüş kazandırır ve nihayet tamamıyla yeni, sağlam bir adam olarak azad köylüne döner. Orada kendisini gurur, sevinç ve takdirle karşılayan ailesine askerlikte yaptığı hizmetlerden, güzel türk vatanından aldığı yeni intibaldardan ve zamanımızın terakilerinin den bahseder. O bunları her şeyden evel anasına anlatır; o ana ki yurd severliğini ilk tohumunu oğlunun kalbine kendisi aşılamış ve belki istiklal savaşı sırasında kendisinin de gerek yetim kalmış tarlalara bakmak, gerekse, kamburlaşmış sırtında cepheye erzak ve cephan taşımak suretiyle yaptığı hizmetleri oğluna anlatmıştır.

Mecburî askerlik usulü cari olan Türkiye'de iyi bir küçük zabıt yetiştirilmesi işine bilhassa ehemiyet verilmekte ve bu küçük zabıtlar başlıca teknik ıhtisas işleri için mekteplerde ve kurslarda yetiştirilmektedir.

Türk zabiti

Bütün devirlerin harb tarihi bize öğretiyor ki her ordunun muvaffakiyeti veya felâketi zabitelerinin maharet ve kabiliyetiyle karakterlerin deki salâbete bağlıdır. Zabıtlar küt'a-

nın mürebbisi, muallimi ve orduda askerlik ruh ve kudretinin mümessili, harbta rehber ve imtisal nümunesidir. Onları tamamlamak ve talim ve terbiyelerine mütemadiyen itina etmek, ordunun en mühim ve en önde gelen vazifesidir. Zabıtlık kariyerine hazırlık ve bu yoldaki talim ve terbiye işleriyle ıstigale ne kadar erken başlansa o kadar iyidir. Bunun içindir ki Türkiye bu başlıca ihtiyacı karşılamak üzere her türlü müesseseler kurmuştur. Genç zabıt muhtelif sınıflarda esaslı bir surette talim ve terbiye gördükten, malûmat, müktesebat ve seçiye evsafı bakımından sıkı bir imtihana tâbi tutulduktan sonra orduya girer ve orada disiplinli, maharetli ve sadakatli bir halde ifay vazifesinde basit nefere imtisal nümunesi olur.

Sağlam, mahir ve muktedir bir ihtiyat zabiti kadrosu yetiştirmek hususuna da ehemiyet verilmektedir.

Gençliğin umumî ve askeri talim ve terbiye ile böylece sistemati bir tarzda yetiştirilmesi sayesinde her yıl üç bin kadar ihtiyat zabiti harb halinde vazife almak için hazırlanmaktadır.

Kıt'ada 3-4 yıllık muvaffakiyetli bir hizmet ifasından sonra, seçiye salâbeti ve vücudca sıhat ve sağlamlığı da sabit olmuşsa her muvaffak zabıt harb akademisine kabul imtihanını isteyebilir. Bu yolda talep ve tehalük fazladır. Ve bu hal türk zabitinin ilerlemeye yolundaki gayretine delâlet eder. Geçen sene bu kabil namzedlerin adedi üç yüze balığ olmuştur. Fakat imtihan neticesinde her yıl bunlardan yalnız 30-50 kişi seçilebilmektedir. Bu en yüksek askeri talim ve terbiye müessesesinde üç yıl süren muvaffakiyetli bir tahsilden sonra kurmay zabıtlığına tayin edilmek mümkündür.

Harb akademisi ve Genel Kurmay, umumî ve askeri malûmat, kudret ve kabiliyet bakımından yüksek bir seviyede bulunmaktadır. Bunların kendi sahalarında daha ileri yetiştirilmeleri de bizde olduğu gibi erkânharbiye seyahatleri, harb oyunları, büyük kutaat manevraları ve kutaat ile daimî temaslara ve küt'ada bizzat hizmetle temin olmaktadır. Bu suretle nazarı ve dünya ahvalinden bihaber adamlar değil, münevver, kafaş işler, yapıcı, yaratıcı elemanlar yetiştirilerek bunların ileride yüksek kumanda mevkilerinde yalnız harb usulüne uygun olarak vazife ifa edilebilmekle kalmayıp daha ziyade kıtalar, erfradın ve memleketin ıhtiyaçları için anlayış ve duygu sahibi olmaları da temin edilmektedir. Bu yüksek vasıfları bugünkü ordu kumandanları ve onların başında devlet reisi fazlasıyla haiz bulunuyorlar. Bu kumandanlar türk erkânharbiyesinin gurur ve medarı iftiharındırlar. Çünkü bunlar aynı yüksek askeri talim ve terbiye safahatından geçmişler ve üstelik Çanakkalede ve istiklâl mücadelesinde vatanın kurtuluşunu geçceleştirmişlerdir. Devlet ricalı olarak yahut yüksek kumanda mevkilerinde on beş yıldanberi devam eden sulh mesaisi de Türkiye cumhuriyetinin hayret ve takdirlerle şayan olan yeni yapısının temellerini kurmuşlardır.

Genel Kurmayın, bilhassa taktik ve operatif sevk ve idare, talim ve terbiye seferberlik, tedrisat, mntakale ve muvasala, muhabere, yabancı ordular teşkilâtının ve bunların yeni harb metodlarının tetkiki, harb tarihinden alınan tecrübe ve derslerden istifade olunması, memleketin askeri coğrafya bakımından haiz olduğu şerait ve hususiyetlerinin kıymetlendirilmesi gibi işler bilhassa değere sayandır. Uzun yıllarda ve güçlüğ içinde ordunun yeni baştan kurulması içinde Genel Kurmayın, Mareşal Fevzinin şahsında bir şef bulmuş olması iyi bir tâlirdir. Çok zengin ve kıymetli harb tecrübelerine sahip olan müsarileyh hâkim ve kudretli idaresiyle büyük gayeyi elde etmekle beraber değerli ve güzide mesai arkadaşlarının ve bilhassa Genel Kurmay ikinci Reisi General Asım Gündüz'ün yardımını hükümet ve milletin ve bilhassa ordunun tam itimadı ile bugün hâlâ durmak dinlenmek bilmiyen yüksek mesuliyetli faaliyetleriyle vatanına hizmet etmektedir.

Ankaradaki Milli Müdafaa Vekâletinin iyi, muazzam ve heybetli olmakla beraber güzel olan binası bir milli müdafaa âbidesi gibi yükselmektedir.

Milletin havacılığa alâkası

Harb usulüne tamamıyla uygun bir tarzda tertip ve tatbik edilen manevralar ve yüksek kumandanların kurmay seyahatleri ve talim seferleri ordunun bu muhtelif sunuf ve aksamının ve bilhassa birkaç yıldanberi

İki alman kurmay subayı Ankaraya geliyor

(Baş 1 inci sayfada)

may yüzbaşısı ve alman atâgemiliteri Albay Roche kargılamıştır. Bu iki yüksek subay askeri mekteplerimizi gezeceklerdir.

BB. Fretter - Piko ve Hepper Perapalas oteline misafir edilmişlerdir. Saat 10.30 da İstanbul valisini ziyaret eden alman kurmay subayları, saat 12 de Taksim âbidesine, saat 16 da da Trabzadaki alman mezarlığına birer gelenk koymuşlardır.

Albay Fretter'in beyanâtı

"— Türk hükümetinin daveti üzerine memleketimize geldik. Gördüğümüz iyi kabaluden dolayı çok müteahhissiz. Türk ve alman orduları arasında umumî harbda başlayan bir silah arkadaşlığı vardır. Askerî talim ve terbiye bakımından iki ordu arasındaki sıkı bağlar muhafaza edilmektedir. Türk ordusunun terakki ve inkişafıyla yakından alâkadar oluyoruz. Asker olduğumuz için politika ile katiyen meşgul değiliz. Ziyaretimiz sadece yapılan davete icabet mahiyetindedir."

Heyet bu akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

arttırılmakta olan hava kuvvetlerinin operatif ve taktik bakımdan müşterek tesislerini temine matuf gayretlerdir. Hava kuvvetleri bugün bile dikkate şayan bir dereceye bulmuş ve birkaç sene içinde muazzam bir miktarda balığ olacaktır. Bütün türk milleti bu yeni kuvvete en büyük bir alâka ve yardım göstermektedir. Şimdiye kadar millet devlete birçok tayarare hediye etmiştir. Bilhassa türk gençliği bu asil sporla ıstigale tehalük göstermişlerdir. Bu meyanda kadımlar ve kızlar dahi vardır. Harb tayarrecisi Sabiha Gökçen'in çok kıymetli ve devlet reisinin şahsî takdirlerine mazhar olan muvaffakiyetleri bütün memleketi büyük bir gurur ve heyecan uandırmış ve Sabiha Gökçen parlak bir imtisal nümunesi olmuştur.

Hükümet tayararelik hakkında milletin gösterdiği ilil alâka ve muhabbeti canlı bir yardımla karşılamaktadır. Bu kabilenden olarak henüz yakında yeni bir kanun ile memleket muhtelif hava mntakaları kumandanlığına ayrılmış ve bu suretle hava kuvvetlerinin ıkmalinde sistemli ve plânlı hareketi temin etmiştir.

Türk deniz kuvvetleri

Türk deniz kuvvetleri harbtan sonra hemen hiç yoktan yeni olarak yaratılmış olup bugün henüz adedçe azdır. Bununla beraber fevkalâde bir gayret ve fedakârlıkla modern cüzümler tedarik edilmiş ve bu suretle küçük donanma ile memleket müdafası için daha şimdiden şiddetli ve müessir bir silah elde etmeye muvaffakiyet hasıl olmuştur. Modern mızribler, denizaltı gemileri, denizaltı ana gemileri, torpidolar ve seri gemiler, mayın araştırma gemileri modernleştirilmiş kruvazörler etrafında toplanmaktadır. Bunlardan umumî harbta şanlı şerefli birçok hizmetler ifa etmiş olan Yavuz zirhlisi ile Hamidiye kruvazörü kayda sayandır. Donanmanın kuvvetlendirilmesi ve ıkmalî süratle ilerlemekte ve izmit körfezinde yeni bir harb limanı olan Gölcük'te ve İstanbul tershanelerinde bu yolda faaliyetler sarfolunmaktadır.

Türkiye denizlerde fetih ve istilâ emelleri gütmüyor. Türkiye'nin harba müheyya ve kudretli filosu kara ve hava kuvvetleriyle birlikte bilhassa Boğazlar üzerinde Türkiye'nin hakimiyetini tekrar ele aldığı günden sonra düşmanların türk sahillerine karşı ıka edecekleri her türlü tehdid ve tecavüz teşebbüslerini akim bırakmaya muktedir. Yukardaki malûmat ve mülâhazat bize bir milletin varlığı nasıl kendisinin müdafaa kudret ve kabiliyetine istinad ettirdiğini gösteriyor. Çok iyi talim ve terbiye görmüş modern harb vesaitiyle teçhiz edilmiş bir ordu, yükselmek ve kuvvetlenmek yolunda olan hava ve deniz silâhları ve milli bir ruh için yetiştirilip sporla çelikleşen bir gençlik memleketin istikbalinin garantileridir.

İşte Türkiye böyle kuvvetli, salâbetli ve iyi idare edilmekte olan bir devlet sıfatıyla önümüzde bulunuyor ve kendisinin başlıca kuvvetini kendisinde arıyor. Bunun için de ci-handa hümet görüyor, o sadık bir dost ve korkulan bir düşmandır ve vatanını müdafaa etmesini bilir ve buna muktedirdir.

Genç Türkiye cumhuriyeti bundan sonra da müdafaa kudret ve kabiliyetini haiz ve gayelerini müdrik olarak mesud bir istikbalin yolunu bulacaktır.

General NICOLAY

Sabık İngiltere başbakanı

Makdonald Amerikaya giderken vapurda öldü

(Baş 1 inci sayfada)

ter mebusluğuna seçilmiştir. Makdonald, 12 sene mütemadiyen bu mebusluk sandalyasını ışgal eylemiştir. 1912 de müstakil işçi partisini terkederek doğrudan doğruya işçi partisine girmiş ve parti reisliğine getirilmiştir. 1914 de reislikten istifa etmiş, ve bunun neticesi olarak 1918 seçiminde muvaffak olamamıştır. 1922 de Aberavon mebusluğuna seçilmiş ve işçi partisinin parlamento grupu reisi olmuştur.

İlk başbakanlığı

1923 de muhalefetin hükümeti devirmesi üzerine, ingiliz tarihinde ilk defa olarak sosyalist bir hükümet iktidar mevkine gelmiş ve Makdonald Başbakanlığı kabul etmiştir. Fakat Makdonald, liberallere istinad mecburiyetinde kalmış ve işçiler 1924 seçiminde mağlûb olmuşlardır. 1929 da beş sene muhalefetten sonra, Makdonald, yeniden hükümet reisliğine gelmiş ve sol cenahın doğrudan doğruya sosyalist usuller tabiki arzusu-na rağmen partinin birliğini muhafaza-ya çok çalışarak "Terakki perver" bir politika güdmeğe başlamıştır.

1931 buhranı

Yeniden liberallerle işbirliği yapmak mecburiyetinde kalmış ve tatbik olunan uzlaşma politikası, 1931 buhranını ancak tacil eylemiştir. Esasını malî sıkıntılar ve ıssız çokluğu teşkil eden bu buhran sonunda, ekonomik işleri tedvire memur hükümet komitesi, tek çare olarak gündeliklerin azaltılmasını teklif eylemiştir. Makdonald, prensip bakımından bu ciheti müdafaa etmiş, fakat liberal bakanların istifası üzerine hükümet düşmüştür.

Millî hükümetin kuruluşu

Kıral, o zaman, Makdonald'ı "millî hükümet, teşkiline memur eylemiş ve başbakan o zaman, halk üzerine büyük bir yük halinde çöken meşhur fevkalâde bütçesini taksim etmiştir. Bu arada, işçi partisi de ikiye ayrılmış, ve Makdonald, birkaç dostu ile, saga müteveccih müstakil bir işçi partisinin reisliğini deruhde eylemiştir. Bu senenin 20 eylülünde, İngiltere altın esasını bırakmış ve 5 soteşinde Makdonald, politikasını tasvib ettirmesi üzerine umumî seçim yapılmasına karar vermiştir. Memleket, bu politikayı tasvib eylemiş ve avam kamarasında İngilterede o zamana kadar görülmemiş derecede büyük bir muhafazakâr ekseriyeti görmüştür.

Politikadan çekiliş

1935 haziranında, Başbakan Makdonald, kırala istifasını vermiş ve Baldwin'in kurduğu yeni kabinede hususî konsey lordluğu mevkini kabul ederek 1937 mayısına kadar bu hükümette kalmıştır. Baldwin'in istifası üzerine, siyasi hayattan tamamiyle çekilmiştir. Kıral, kendisine lordluk ve asalet rütbesini tevcih eylemek istemiş ise de Makdonald kabul etmemiştir.

ölümü

Bu cuma günü Makdonald, kendisinin söylediği vehile, ömründe ilk defa olarak ıstırahat mezuiniyeti olarak "Reina del Pasifiko" vapuru ile Cenebi Amerikaya hareket etmişti. Bir sene önce tutulduğu hastalık, vapurda nüksemiş ve ölümüne sebeb olmuştur.

Eski başbakanın cenazesi, vapurda tahnit edilerek ve 15 teşrinisade vapur Bermudes adalarına geldiği zaman, İngiltereye iade edilecek

B. Menemencioğlu Suriyede

(Baş 1 inci sayfada)

de, kendisiyle görüşmek isteyen matbuat mümessillerine Fransa ile ziyaret edeceği Lübnan ve Suriye hakkında gayet dostane beyanatta bulunmuştur.

Heyet bu sabah Trablusşam'a varmış ve orada da askeri merasimle istikbal edilmiştir. Delege evinde ıstırahattan sonra heyet Berut'a hareket etmiştir.

Ticaret ajanları içinde İngiltere Salamanka ile anlaşır

Londra, 10 (A.A.) — İngiltere hükümeti ile Salamanka makamatı arasında konsoloslar teatisi için yapılmakta olan müzakerelerin neticelendiği ve elde edilen anlaşmanın bir kaç güne kadar neşrounacağı haberi verilmektedir.

Sovyet bayramı dolayısıyla

Atatürk'le B. Kalenin arasında telgraflar

(Baş 1 inci sayfada)

bildirmekle bahtiyarım.

K. ATATÜRK

İlk teşrin büyük sosyalist ihtilâlinin 20 inci yıldönümü münasebetile vaki lütüfkâr tebriklerinizden müteahhiss olarak samimî şükranlarımı ve şahsî saadetiniz ile dost türk milletinin refahı hakkındaki en iyi dilekelerimin kabulünü rica ederim.

M. KALENİN

B. Celâl Bayar'la B. Molotof arasında

İlkteşrin ihtilâlinin 20 inci yıldönümü münasebetile Başvekil Celâl Bayar ile icra komiserleri heyeti reisi Molotof arasında da aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur;

İlkteşrin ihtilâlinin yıldönümü münasebetile cumhuriyet hükümetinin hararetili tebriklerini bilhassa arz etmek isterim. Dost Sovyetler birliği milletlerinin saadet ve refahları hakkındaki en iyi dilekelerimin kabulünü rica ederim.

CELAL BAYAR

İlk teşrin büyük ihtilâlinin 20 inci yıldönümü münasebetile vaki tebriklerden ve izhar olunan iyi temennilerden dolayı size ve dost Türkiye cumhuriyet hükümetine samimiyetle teşekkür ederim.

V. MOLOTOF

Dr. 'Ara's'la B. Stomiakof arasında

Aynı münasebetle Hariciye vekili Dr. Ara ile Hariciye komiser muavini Stomiakof arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur;

İhtilâlin 20 inci yıldönümü münasebetile en hararetili tebriklerimi ve dost Sovyetler birliği milletlerinin saadeti hakkındaki samimî dilekelerimi arz etmekle derin bir memnuniyet duyuyum.

Dr. ARAS

İlkteşrin büyük sosyalist ihtilâlinin yıldönümü münasebetile gönderdiğiniz lütüfkâr tebrik telgraflarından fevkalâde müteahhiss olarak en samimî teşekkürlerimin kabulünü rica ederim."

STOMIAKOF (A.A.)

İtalyanın bizden alacağı mallar

İtalya Büyük Elçiliğinin yaptığı bir müracaat, İstanbulda Bennahias firmasının inhisarlar idaresi için satın aldığı 197.352 dolar kıymetindeki İtalyan sigara kâğıdı ile gene İstanbulda sahibî Ahmedzade M. Kâzım ticarethanesinin İtalyadan satın aldığı bir Diesel motörünün kırling yolu ile Türkiyeye ithaline müsaade edildiği takdirde İtalya hükümetinin Türkiyeye 300.000 liralık kuru üzüm, 700.000 liralık yağlı tohumlar ve 3.000.000 liralık pamuk münzam kontenjanı vermeye amade olduğunu bildirmiştir. İktisadî menfaatlerimize uygun görülen bu talebin yerine getirilmesi düşünülecek 2294 numaralı kararla İcra Vekilleri Heyetine verilen salâhiyete dayanılarak İtalya menşei olan ve yukarda adı geçen maddelerin gene yukarda yazılı münzam kontenjanların verilmesi mukabili olarak ithali kararlaştırılmış ve bu iş türk - İtalyan anlaşmasının tadili mahiyetinde olduğundan Kamutaya şu kanun sevk edilmiştir:

" Madde — İtalya hükümetinin Türkiyeye 300.000 liralık kuru üzüm, 700.000 liralık yağlı tohum ve 3 milyon liralık pamuk münzam kontenjanını vermesi üzerine İstanbulda Bennahias firmasının inhisarlar idaresi için mübayaaya ettiği 197.352 dolarlık İtalya menşei sigara kâğıdı ile gene İstanbulda Hacı Ahmedzade Mehmed Kâzım ticarethanesine Cıan Giacomo Yöğm firması tarafından satılan bir Diesel motörünün ithali için İcra Vekilleri Heyeti tarafından alınan 28.9.937 tarih ve 2-7443 numaralı karar tasdik edilmiştir."

Turhal bir iş şehri oldu

Kasabada Büyük bir Hareket var

Turhal (Hususi) — Cumhuriyetin kurduğu şeker fabrikası bize hayat, hareket ve bayındırlık kazandı. Fabrika sayesinde kasabanın nüfusu iki bin birden arttı. Caddeler dolup taşıyor, bakkalın terazisi, ekmekçinin furunu gece gündüz çalışıyor. Caddeden günde iki bin at arabası geçiyor ve pancar taşıyor, belediye kaza olmaması için caddenin ehemiyetli noktalarına işaret memurları dikti.

Fabrika düdüğü çalmış, binlerce amele caddeyi doldurmuştu. Orta yaşlı bir işçi ile karşışşıyayız. Ona sordum:

— Dayı nasılsın işinden memnunsun?

Bu sual fazla idi. Onun gözlerinin içi güllüyordu.

— Allaha çok şükür... geçen sene de bu fabrikada çalışmıştım. Elimdeki kartımla bu sene de müracaat ettim çalışmaya başladım. Köydeki çifti çubuğu oğluma bıraktım.

— Halinden memnunsun?

— Sorar mısın... bugüne kadar biz vaktimizi boş geçirmişiz... köyde uyuylamaktansa çalışıp para kazanmak, çocuğu daha iyi yaşatmak... bundan daha iyi şey olur mu?

— Fabrikada en hoşuna giden şey nedir?

— Ne olacak ekmek elden su gölden hesabı, işimizin başında iken yemek ve ekmek düşünmüyoruz. Mükemmel karımızı doyuruyoruz. Buna mukabil beş kuruş veriyoruz. Hem de ne yemek etli ve yağlı.

— Hoşuna giden şey bu mu?

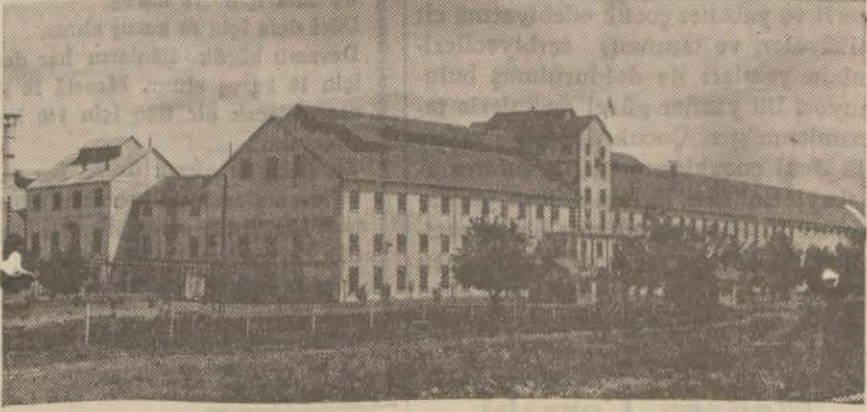
— Yoo... daha lâfı tamamladım ki... Tam iş mevsimi bitip yemiyeleri biriktirip cepimize koyduktan sonra fabrika hepimize dörder kilo da şeker veriyor. Hani bunun kıymetinde, tadında, kilosunda değiliz... kendi alımızın terini mendile sarıp çocuğa götürmek, yap şununla bir tatlı da yiyecek demek... bundan daha keyifli şey olur mu ki... Çoluk çocuk bu tatlıyı yerken, ben bu şekerin nasıl yapıldığını göğsümü gere gere öyle bir anlatırdım ki...

Neşeli dayının elini sırtıktan sonra ayırdım.

Pancar ziraati yüzünden köye fazla miktarda pulluk, tırmık ve at arabası girmiştir. Fabrika çiftçiye ziraat aletlerini ve arabaları uzun taksitlerle vermektedir, köylü artık kağına tamamen veda etmiş bulunuyor. At arabası tamamiyle umumileşmiştir. Bu sene pancar ekilen köylerde pancar bayramı yapıldı. O gün akşam kadar ulusal oyunlar ve eğlencelerle köyler neşe içinde çalkandı.

S. ERK

Köylü dayı diyor ki: "Hayatımdan nasıl memnun olmam. Hele iş bittikten sonra bize verdikleri dört kilo şeker yok mu? Göğsümü gere gere çocuğa, almanın terini öyle bir ikram ediyorum ki..."

Turhal şeker fabrikası ve Turhal'dan bir görünüş

Doğuda kültür hareketleri

Dokuz senede 132.640 yurddaş okuyup yazma öğrendi

Erzurum, (Hususi Muhabirimizden) — Doğu bayındırlığı, yeni hayatın bütün şartlarına kavuşurken kültür işlerine son derece ehemiyet verilmekte ve kalkınma hamlesinde kültür işi baş iş olarak tutulmaktadır. Cumhuriyet devri içinde ve yalnız Üçüncü Umumi Müfettişlik bölgesinde 928 yıldan 937 yılına kadar açılan halk dershanelerinden 81.407 erkek ve 22,132 kadın olmak üzere 103.539 kişi mezun olmuştur.

Gene bu müddet içinde 24.725 i erkek ve 4385 i kadın olmak üzere 29.110 vatandaş (B) dershanesini bitirmiştir. Bu hesaba göre şimdiye kadar hiç okuyup yazma bilmiyen 132.640 vatandaş yedi yıl içinde okuyup yazma öğrenmiştir.

Bu mntakada osmanlı imparatorluğunun 3 idadisine mukabil bugün tam devreli, yani hem orta ve lise sınıflarını ihtiva eden 3 lise, 13 orta okul, 1 öğretmen okulu, 1 ticaret, 2 kız sanat ve 1 kız enstitüsü işlemekte, Karsın Cilâdüz köyü ile Erzincan'da birer tane köy eğitmen kursu çalışmaktadır. Bu irfan müesseselerinde ise kız ve erkek 6 binden ziyade genç modern usul ve bilgilerle dünyayı ve hayatı öğrenmektedirler.

Mufettişlik mntakasının 500 kadar ilk okulunda 12,300 kız ve 42,815 erkek ki 55,115 köylü ve şehirli çocuk okumaktadır.

Kayseri halkevinin çalışmaları

30 kişilik bir grup Bünyanda temsil verdi

Kayseri Halkevinin müsameresini seyredenter

Kayseri, (Hususi) — Halkevinin ar, gösterit kollarından mükrekib otuz kişilik bir grup Bünyan ilçesini ziyaret etmiştir. Yapılan program mucibince belediye bahçesinde hazırlanan sahnede halka temsil, konser ve değişik konular üzerinde konferanslar verilmiştir. Halk okner, gösterit ve konferanslara derin ilgi göstermiştir.

Diğer çalışmalar

Halka motor bilgisi vermek ve motor kullanmasını öğretmek üzere kurs açılmıştır.

Yurddaşlara muhasebe usulü ve ölçüler üzerine de dersler verilmeye başlanmıştır. Bu dersleri halk ilgi ile takip etmektedir.

Köy tetkik gezilerine de başlanmıştır. Geçen pazar günü Molu köyü ne gidilerek köylüyü alâkadar eden konular üzerinde konuşmalar ve tetkikler yapılmıştır.

İngilterede bir çayırklar kongresi toplandı

Son günlerde İngilterenin Gal Üniversitesinde bir "çayırklar kongresi" açılmıştır. Fakat çayır deyip geçmeyiniz. Bu kongrede teşhir edilen değişik nebatat neveleri 4500 zü geçmektedir.

Sonra et, deri, tereyağ, peynir süt ve saire endüstrisinde kullanılan otlar yüzünden her sene İngiltere 180.000.000 liralık ticaret yapmaktadır.

Edirne'de

Arıcılık ve fidancılık

Edirne, 10 (A.A.) — Edirne'de açılan arıcılık ve fidancılık kurslarında derslere başlanmıştır. Trakyanın dört vilâyetinden seçilerek gönderilen 40 köy çocuğunun devam etmekte olduğu bu kurslar bir buçuk sene sürecektir ve bu gençler arıcılık ve fidancılıktan başka hayvancılık, tavukçuluk, sütçülük ve peynircilik dersleri de görecektir.

Siverek Halkevi

Siverek, (Hususi) — Halkevimiz yeni yapılan binasına bayramda kavuşmuş, bu suretle çalışmalarını bir kat daha artırmıştır.

İzmit sporcularının muvaffakiyeti

İzmit, (Hususi) — Kocaeli mntakasının kuvvetli ve enerjik spor teşekkülü olan AKYEŞİL, Türkiye birinciliği müsabakalarında Afyonda iyi neticeler alarak grup birincisi olmuştur. Akyeşil, Denizli ve Bursa mntakası birincilerini güzel bir oyunla yenmiştir. Bu haber İzmitte sporcular arasında memnuniyet uyandırmıştır. İzmitin yüzünü güldüren değerli sporculara dönüşlerinde parlak bir karşılama töreni yapılacaktır.

Bir vatandaşın yüksek himmeti

İzmit, (Hususi) — Gölcükte büyük emlak ve erazisi bulunan Hasip paşa oğlu Bay Rauf Hasib, 90 bin lira kıymetinde bulunan otel ve arazisini, Kızılay kurumuna ve mekteb yapılmak üzere maarif idaresi emrine terketmiştir.

İzmir sıtma mücadele mntakasına giriyor

İzmir, (Hususi) — Şehrimiz 938 yılı içinde sıtma mücadele mntakası içine alınacaktır. Bu haber muhitte büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Bursada spor hayatı

Atatürk stadyomu ilâvelerle genişletilecek

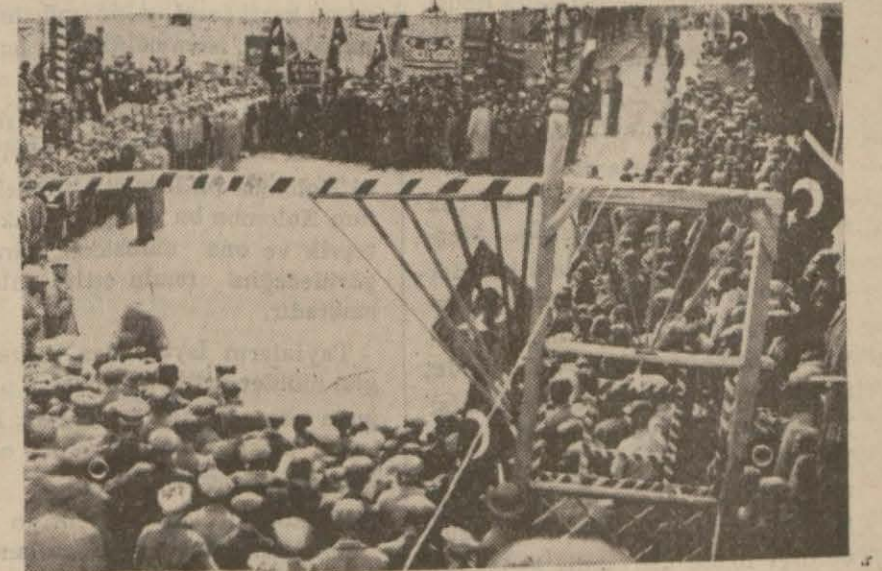
Stadyomun bugünkü hali

Bursa, (Hususi Muhabirimizden) — Şehrimizle Çekirge arasındaki Atatürk stadyomu yeni bir projeye göre ıslâh ve tevsi edilecektir. Şimdiye kadar bir koşu pisti ile futbol sahasından ve bir tribünden başka bir tesisatı olmayan stadyoma yarış sahası, tenis ve voleybol sahaları, atış poligonu da yapılacaktır. Belediye büdcesinde bütçe harici kalan bir paradan 3000 liranın da stadyoma verilmesi için belediye meclisine bir teklif yapılmıştır. Bursa gibi spor bakımından oldukça mühim bir merkezin stadyomu ıslâh edilirse muhtelif spor temaları daha ziyade inkişaf edecektir.

Yurdda cümhuriyet bayramı

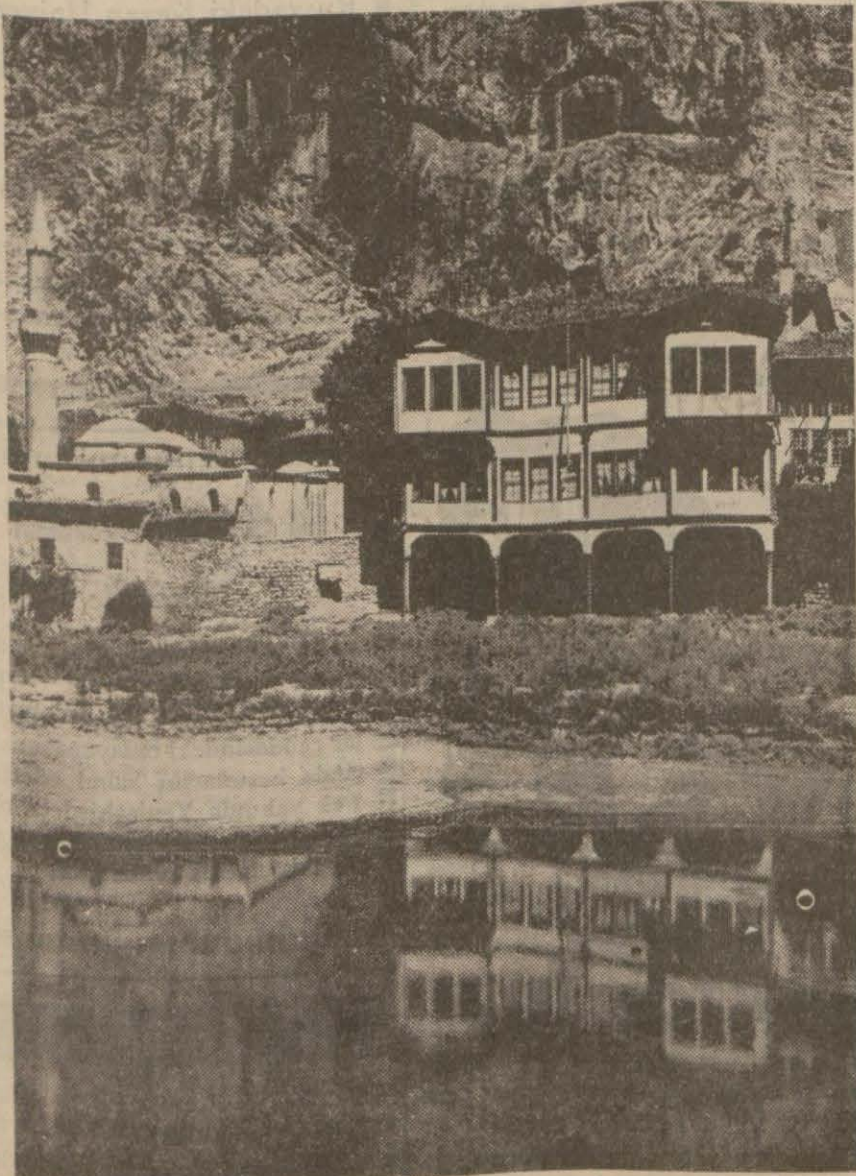

Tirede cumhuriyet bayramında Atatürk büstüne çelenk konurken

Kemaliyede bayram intibai

MEMLEKETTEN RESİMLER

Amasyadan güzel bir görünüş

İzmitte açılan poliklinik

İzmit, (Hususi Muhabirimizden) — Şehrimizde Halkevi içtimai yardım kolu tarafından bir poliklinik açılmıştır. Burada fakir halk ve köylü parasız olarak tedavi edilmektedir. Gönderdiğim resim, poliklinikten bir köşeyi göstermektedir.

ÜLKÜ HALKEVLERİ DERGİSİ

Aylık kültür mecmuası

İkinci teğrin sayısı

Atatürk'ün B. M. Meclisindeki nutukları, Türk inkılabı: Şükrü Kaya, 14 üncü yıl: F. R. Atay, Bir cumhuriyet yılı: Kemal Ünal, Cumhuriyet çocukları: Şakansu, Orta zaman türk ve islâm dünyası: Prof. A. Nez, İyi adamın ruhiyatı: F. Rauh, Böceğim-Kaos (Şiir): Coşkun Ertepinar, Hikâye: Nahid Sırrı, Eski rus tarihlerinde kara kalpakların rolü: Dr. Ravski, Yaşamak (Şiir): B. Kemal Çağlar, Ayaş ve ayaşlı şairler: H. T. Dağhoğlu, Ziraî hapishaneler: H. Aydın, Köroğlu hakkında notlar: S. Murad Elçin, Halkevleri haberleri: B. K. Çağlar, Fikir hayatı: Nahid Sırrı, bu sayıda Atatürk'ün kuşe kâğıdı üzerine basılmış bir resmi vardır.

Resmî Gazete İstinsahları

Bu sütunlarda günü gününe resmî gazetede çıkan kanunları, nizamnameleri ve taimimleri bulacaksınız

Taimimler

P. T. T. Umum
Müdürlüğünden:

ÖZÜ: Kulanılmıyan telsiz cihazları hakkında.

172/502 sayılı ve 25.8.937 tarihli te-
le zeylidir.

Her ne sebepten dolayı olursa ol-
sun kulanılmıyan telsiz cihaz ve te-
siyatı da kanunen ruhsat ve ücrete ta-
bidir.

(Bu taimim ayrıca P. T. T. müdür-
lüklerine yazılmıştır.)

ÖZÜ : Yugoslavyaya gönderilecek
gazete ve mecmualar hakkında.

Yugoslavya posta idaresi, Bern bü-
rosu vasıtasıyla aşağıdaki hususları
tebliğ etmiştir:

"Yugoslavyada yabancı gazete ve
mecmuaların ithal ve tevzii 5 ilk kâ-
nun 1931 tarihli kanun hükmüne tabi-
dir. Bu kanun mucibince: yabancı ga-
zete ve mecmuaları memleket sok-
mağa 15 sene müddetle münhasıran
Belgrad'daki (Agence Avala A. D.)
mezdundur.

Bununla beraber fennî ve meslekî
oldukları ticaret ve sanayi bakanlığın-
ca kabul edilmiş olan ve kitabçılar
tarafından dahi getirilebilen mecmua-
lar serbestçe sokulabilir.

Aynı veçhile: başkalarına satılma-
mak üzere eşhas tarafından abonman
karşılığı olarak doğrudan doğruya
kendî namlarına getirtilen yabancı ga-
zete ve mecmualar için de idhal mü-
saadesi aranmaz.

Amerikanın keşfinde Türkler kılavuzluk etti

(Başı 7. inci sayfada)

ni söylemekle, buna kani olmakla
beraber henüz görülemiyecğini
söylüyordu. Gerçekten Nina yeni
bir filâma çekerek işte yanlışlık ol-
duğunu haber vermiş, bunun üzeri-
ne canı burunlarına gelen tayfalar
yeniden Kristof Kolomb aleyhine
ayaklanmışlardı.

İsyan o kadar dehşetli idi ki ken-
dilerini yatıştırırmaya gelen Kolom-
bu tayfalar taşlarla tahta parçala-
rıyla karşıladılar.

Amerika kâşifi bir kaç yerinden
yaralandı. Bu ümitsiz dakikalarda
Rodrigo'nun şimdiye kadar yapma-
dığı, yahud yapıp da kimseciklere
göstermediği bir işi yapıp, güneş-
ten irtifa alıp âmiralin kamarasına
girdiği görüldü. Ondan sonra Rodri-
go, yeniden yüzü gülen Kolomb ile
birlikte tayfaların yanına gelmişti.

Kristof Kolomb, Rodrigo ile gö-
rüşttükten sonra tayfalara şöyle bir
vaide bulundu:

— Arkadaşlar, beraberçe bir çok
meşakkatlere göğüs gerdik. Meç-
hul enginlerin içine daldık. Her
halde muvaffakiyet yakında el ve-
recektir. Size rica ederim; üç gün
daha sabrediniz. Eğer bu müddet
içinde kara görünmezse istediğini-
zi yapacağım, geriye dönceğiz. Fa-
kat şimdi dönmek için emir vere-
mem. Hükümdarımızın kararı ilk
görene hediye edilmek üzere bana
verdiği 10.000 marevadis kadar bir
para yanındadır. Bunu kiralığıye
geri vermek nankörlük olur. Sizi
temin ederim: Karalar yakındır ve
mutlaka üç gün içinde görülecek-
tir!

Üç gün mühlet ve müjdeyi vere-
ne yüklü bir para verileceği vadi a-
yaklanan tayfayı yatıştırmıştı. Bu
sıralarda havalara sakinleştiği için
Kolomb, indirttiği bir filikaya Rodri-
go ile birlikte binerek Nina'ya
sonra Pinta'ya geçmiş ve Rodrigo'yu
kendi arzusu ile Pintada bırakıp
Santa Maria'ya dönmüştü.

Pintadaki tayfalar Rodrigo ile
eğleniyor,

— Çık şu direğe de karayı gör ba-
kalm! diyorlardı.

O, bunlara:

— Daha iki gün bekleyiniz; on-
dan sonra kara mutlaka görünecek
diye cevap veriyordu.

Gerçekten, iki gün sonra Rodrigo
direğe çıkarak karayı görmüştü.

Yalnız şurasını kaydedelim ki ka-
rayı böylece gören Rodrigo ile Ko-
lombun arası bundan sonra açılmış
ve amiral, vedettiği mükafatı bu a-
dama vermemiştir. Neden böyle
yapmıştı?

Moda mecmuaları, moda resimleri,
kadın işlerine aid albümlerle bunlara
benzer diğer şeyler meslekî mecmu-
alardan sayılmıyıp bunlar yabancı ga-
zete ve mecmuaların idhal ve tevziine
dair olan mevzu bahis kanun hüküm-
lerine göre muameleye tâbi tutulurlar
ve satış maksadıyla ancak ve münha-
sıran Belgrad'da Avala A. D. ajansı
marifetiyle sokulabilir.

Gerek Avala ajansı veya bunun ko-
müsyoncuları ve gerek doğrudan doğ-
ruya aboneler namına gelen moda
mecmuaları için Yugoslavyada gümrük
resmi alınır. Bu itibarla moda
mecmualarını havi her mürasele mü-
saadesine gerekli olan bir gümrük
karanamesi tefriki mecburidir.

Keyfiyetten alâkadarlara ve icab
ettikçe mürsillere bilgi verilmesini
dilerim.

ÖZÜ: Yunanistana aid paketler
hakkında.

68/24 sayı ve 12.2.937 G. tamime ek-
tir.

Yunanistan idasei, Berne kalemi va-
sıtasıyla yazdığı bir taimimde eski ve
kullanılmış eşyayı muhtevi olarak Yun-
anistana gelen bir çok paketlerin
sevk varakalarına, paketlerin içindeki
eşyanın dezenfekte edilmiş olduğuna
dair şehadetnameler ekli bulunmadı-
ğından bunları mahreşlerine geri gön-
dermeğe mecbur kaldığını bildirmek-
tedir.

Buna mahal kalmamak üzere bu hu-
susun icab ettikçe alâkadarlara hatırlatıl-
masının teminini dilerim.

Şimdiye kadar buna sebep olarak
şu gösteriliyordu:

"Tayfalar uzun günler, dalgala-
rı arasında bucalamış, durnuşmuş-
lardı. Şimdi içlerinden birisine böyle
bir mükâfat vermek aralarında ayrı-
lık, düşmanlık ve hased doğmasına
sebep alabilirdi. Kolomb, onun için
bu parayı vermemiştir."

Fransız kaptanlarından Şarko
tarafından yazılıp 1928 se-
nesinde intişar eden "Christophe
Colomb vu par un Marin" isimli e-
serde söylendiğine göre Kolomb,
Paris millî kütüphanesinde ele ge-
çirilen hatıralarında Rodrigo için
şunları yazmaktadır:

"Bu zat, âdi bir tayfa olmayıp
müslüman bahriyesine mensubtu;
gizli din ve ad taşıyordu. Yeni dün-
yanın keşfi şerefine bir müslümana
başlamak istemediğinden bu pa-
rayı kendisine vermedim."

Bu satırlarda Rodrigo, ilk mülâ-
katında kendisinin hakiki hüviyeti-
ni Kolomba bildirmişti. Rodrigo'nun
Kolombu bu sefere çıkmak için teşvik
ve ona muhakkak karanın görüleceğini
temin ettiği anlaşılmaktadır.

Tayfaların isyanından sonra üç
gün mühlet verdiren Rodrigo oldu-
ğuna göre, bu adamın oraları hak-
kında esaslı malûmat sahibi oldu-
ğuna şüphe edilemez.

Kristof Kolomb, Rodrigo için
"müslüman" kelimesini kullandığı
halde "türk" kelimesini kullanma-
mıştır. Fakat o tarihlerde Akdeniz-
de Barbarosun donanmasından baş-
ka müslümanlara aid hiç bir filo
yoktu.

Barbarosun kanunî Sultan Süley-
mana yazdığı mektubtan da anlaşıl-
acağına göre Rodrigo bir türktür.

Sonra dikkate değen bir nokta da
Kristof Kolombun ilk dolaştığı yer-
lerde Haiti adasının şimalinde
"türk adaları" ismini alan bir kaç
küçük ada vardır. Bunların arasın-
daki kayalık boğazlar da On kaya,
Yüz kaya, Bin kaya, Salt kaya gibi
isimler taşımaktadır.

İşin tafsilatına girişmeğe sayfa-
mız ve sütunumuzda yer yoktur.

Fakat bütün bu yazdıklarımızdan
anlarımsız ki, Kristof Kolomb, A-
merikanın keşfine giderken - haki-
ki adını maalesef bilmediğimiz -
Rodrigo ile onun arkadaşları, yani
türk denizcileri kendisine kılavuz-
luk etmişlerdir.

"Bu yazı (Haritacılar mecmuası)
nin ikinci sayısında Bay Abdurrah-
man tarafından bir makededen hü-
lâsa edilmiştir."

Gençlerimizle sohbetler

(Başı 7. inci sayfada)

bir temas halinde bulunacağız. Büt-
tün dünyada insanların ve sürekli
bir sulh içinde yaşamalarını kendisi-
ne ülkü edinen Kemalist Türkiye-
nin çok kuvvetli ve kudretli bir or-
dusu vardır. Bütün tahsil gençliği
şimdiden o orduya katılmıştır: Mekteb-
lerde askerî dersler okun-
makta, talebe her sene bir defa ça-
dırılı kamplarda tam bir asker ha-
yatı yaşamaktadır. Vatan müdafa-
asına elbirliği ile şimdiden hazırla-
nan gençlerin askerlik ve vatan
müdafaası bilgilerini arttıracak yazı-
larda bu sayfalarda seçme bir yer
bulacaktır.

Cumhuriyet Türkiye'si, gençlerin-
den sağlam birer kafa ile birlikte
sağlam birer vücut da ister. Onun
için başı bozuk, plânsız ve disiplin-
siz bir sporla vücudlarımızı yıprat-
maktan kaçınmağa, faydalı ve plânlı
bir spor hayatı yaşamağa mecburuz.
Böyle bir hayatın lüzumlarını ve gençlik spor hareket-
lerinin akislerini bu sayfalarda gö-
receksiniz.

Türk sanat ve edebiyatını Kema-
lizm ideolojisine göre mektebleştir-
mek yine bu sayfanın okuyucusu o-
lan genç istidatlardan beklediği-
miz bir vazifedir. O itibar ile yarım-
ki sanat çmarlarımızın bugün filiz
halinde iken verdiği ürünlere de
sütunlarımız daima açık bulunacaktır.

Medenî bir gençlik yığınının oku-
mak, düşünmek, yazmak kadar
güzel konuşmak ihtiyacında bulun-
duğuna da kaniiz. Bu sayfayı idare
edenlerin başlıca arzularından
birisini de güzel konuşur bir gençlik
yaratılmasına yardım etmektedir. On-
un için gençleri yalnız kalemle de-
ğil, arkadaşlarından mürekkebe ka-
labalık dinleyicilerin önünde muay-
yen mevzuları konuşarak münaka-
şaya da çağırarak, bu hususta baş-
şarı gösterenlerden bu sayfalarda
bahsedeceğiz.

Memleket içinde ve dışında bü-
yük davamızı ilgilendirecek bir çok
neşriyat yapılmaktadır. Bu kitabla-
rın ve yazıların mevzularını anlat-
mak, icab ederse ortaya attıkları
fikirleri tenkid etmek te yine, say-
famızın yapmak istediği hizmetler
arasındadır.

Garb medeniyetinden bir aile o-
lan türkiye gençlerinin başlıca garb
dillerini okuyub anlayacak, konu-
şacak ve bu dillerde yazılmış eser-
leri güzel bir türke ile dilimize ge-
virebilecek bir kudrete ulaşmasını
da istiyoruz. Mekteblerimizde yapı-
lan yabancı dil tedrisatına da bir
yardımcı olmak sayfamızın emelle-
ri dışında değildir. Onun için sık sık,
fransızca, ingilizce ve almanca me-
tinler vererek gençlerimizi bunları
tercüme etmeye davet edeceğiz. Bu ter-
cümeleri en iyi yapanlar, gazetemi-
zin vereceği armağanlarla da mü-
kâfatlandırılacaktır.

Maddî ve müsbet ilimlerin bu ka-
dar terakki gösterdiği bir asır içi-
nde, yeni keşifler, icadlar da genç-
lerimizin alâka ve zevk ile okuya-
cakları mevzuların içindedir.

Sayfamız, bu noktayı da dikkat-
ten uzak tutmayacak ve size büyük
keşiflerden, bu keşiflerin tarihle-
rinden, dünya laboratuvarlarının
bugünlerde gösterdiği faaliyetler-
den bahsedecektir.

Hepiniz, up uzun ve şerefli bir
tarihin çocuklarıdır. Tarihimizin
yüksek sayfaları, büyük cildleri
dolduracak, bezeyecek kadar çok-
tur. Onun için sayfamız, sütunları-
nın müsaadesi nisbetinde tarih ya-
zılarına, tarih fıkralarına yer ayrı-
maktan da geri durmayacaktır.

Bu satırları, bu sayfanın yapaca-
ğı işler, görmek istiyecği hizmet-
ler hakkında ufak bir fikir vermek
maksadıyla yazıyoruz. Sözü kısa
kesmek ve hulâsa etmek lâzım ge-
lirse, diyebiliriz ki:

Ulus gençleri, bu sayfa sizindir.
Bunun üzerinde bizim düşünceleri-
mizden daha ziyade sizin dilekleri-
niz hâkim olacaktır. Buna en güzel
şekli vermek için daima size danış-
acağız ve bizim yazılarımız bu sü-
tunlarda sizin yazılarımızla yan ya-
na, omuz omuza intişar etmekten
derin zevkler duyacaktır.

İstanbuldan ihraç olunan mallar

İstanbul, 10 (Telefonla) — Son-
teğrin aynaya kadar İstanbul gümrük-
günden muhtelif yabancı memleketler
piyasalarına 678.697 liralık muhtelif
mal ihraç edilmiştir. Bu malların en
büyük kısmı, Almanya, Amerika, İ-
talya, Çekoslovakya, Fransa, Yunan-
istan, Romanya ve Amerikaya gön-
derilmiştir.

Bu arada Irak'a 1200 liralık gram-
fon plâkı gönderilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

Çocuk Dergisi

Çocuk Esirgeme kurumu genel mer-
kezi tarafından çıkarılmakta olan Ço-
cuk dergisinin yurd yavrularının büt-
tün ihtiyaçlarını tatmin edecek ve on-
lara okuma zevki verecek bir şekil al-
ması için devamlı bir surette çalışıl-
maktadır.

Bugün elimize gelen 60 ıncı sayısı
yerli ve yabancı çocuk edebiyatına ait
hikâyeler, ve tanınmış terbiyecileri-
mizin yazıları ile doldurulmuş bulu-
nuyor. Bu yazılar güzel resimlerle ta-
mamlanmıştır. Çocuk dergisi yalnız
ilk okul çocuklarını değil, onların a-
ğabeylerini bile ilgilendirecek yazıla-
rın en güzel tertib edilmiş bir demeti-
ni teşkil ediyor. Çocuklarımıza en
doğru ve en verimli yoldan hitab eden
bu dergiyi bütün ana, baba ve yavrula-
ra tavsiye ederiz.

Modern Cerrahi

Bu tıbbi mecmuanın 10 uncu sayı-
sı birçok modern cerrahiye, sinir te-
davisine ve modern hekimliğe dair
enteresan makalelerle çıkmıştır.

Mütekait dul Ve yetimlerin Buhran vergisi

Askerî ve mülki tekaüd kanununda
yazılı otuz liralık muafiyet hükümünün
tatbikinde, eski tekaüd kanunu hü-
kümlerine göre bağlanmış olan tekaüd,
dul ve yetim maaşlarından alınan
iktisadî buhran vergisi hakkındaki ka-
rar; Finans bakanlığınca valiliklere
bildirilmiştir. Dün kısaca bahsettiği-
miz bu haber etrafında şu tafsilat al-
ınmıştır:

"İktisadî buhran vergisi kanununun
dördüncü maddesinde yazılı ve istih-
kakı 150 liraya kadar olanlara inhisar
eden otuz liralık muafiyet haddinin
tatbikinde askerî ve mülki tekaüd ka-
nunundan evvelki hükümlere göre tah-
sis edilmiş olan tekaüd dul ve yetim
maaşlarının da diğer istihkaklarla bir-
leştirilmesi lâzım geleceğini evcelle
bildirmiştik.

Ları, iktisadî buhran vergisi kanunu
ları, iktisadî buhran vergisi kanunu
mucibince mutlak surette buhran ver-
gisinden istisna edilmiş ve otuz liralık
muafiyet haddinin ancak vergiye
tâbi ve yekûnu 150 liraya kadar olan
istihkaklara tatbiki gene buhran ver-
gisi kanununda yazılmıştır.

Vergiden muaf olan bu nevi teka-
üd, yetim ve dul maaşlarının, muafi-
yet tenzilatında, vergiye tâbi istih-
kaklarla birleştirilmesi caiz olamıya-
cağı ve 150 liranın hesabına eski ka-
nun ve hükümlere göre bağlanmış te-
kaüd, dul ve yetim maaşlarının dahil
edilmemesi kanunun ruhuna muvafık
olacağı Divanı muhasebat reisliğiyle
muhabere edilerek kararlaştırılmıştır.

Evvelce eski hükümlere göre bağlan-
mış olan tekaüd, yetim ve dul maaş-
larının yüz elli liranın tayininde
hesaba katılması yüzünden fazla alı-
nmış olan buhran vergilerinin geri ve-
rilmesi lâzımdır.

Sovyet Rusya ile yapılan ticaret ve seyri sefain anlaşmaları

Türkiye cumhuriyeti ile Sovyet
sosyalist cumhuriyeti ittifadı arasın-
da 8.10.937 tarihinde imza edilen ti-
caret ve seyrisefain muahedesiyle
merbutlarının ve ticaret tediyeye an-
laşmasının tasdikı hakkında kanun
lâyihası dün hükümetten kamutaya
verilmiştir.

İstanbul mezarlıklarının numerotajı

İstanbul, 10 (Telefonla) — İstan-
bul mezarlıklarının numerotajı işi al-
tı ay içinde bitirilmiş olacaktır. Bu
iş bittikten sonra, mevcut 250 mezar-
lıktan muhafazası icab edenler ayrı-
lacaktır.

Genç okurlara sualler

(Başı 7. inci sayfada)

- ne kadar eskidir?
- 8 — Japon diyet meclisi nedir?
- 9 — Japonların "yaşlı devlet adam-
ları" ne demektir?
- 10 — Hangi memleketlerin Afri-
kada toprakları vardır?
- 11 — Cenub Afrikası ittifadı ne-
dir?
- 12 — Cenubi Amerikanın birinci, i-
kinci, üçüncü memleketleri hangileri-
dir?
- 13 — Sako ihtilâfı ne idi?
- 14 — Amerikadaki Monroe doktri-
ninin esas ve menşei nedir?
- 15 — Dünyanın en büyük üç ga-
tesli hangileridir?
- 16 — Cebelütürk İspanyanın bir
parçası mıdır?

KÜÇÜK İLANLAR

Küçük ilan ŞARTLARI

Dört satırlık küçük ilânlardan-
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası
için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa
nesredilecek bir ilân için 140 kuruş
alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır,
kelime aralarındaki boşluklar müstes-
na 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük
ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrı-
ca 10 kuruş alınır.

İş Arayanlar :

Müsaîd şartlarla ingilizce veya al-
mancadan türkçeye tercümeler maki-
ne ile temize çekilmiş olarak yapılır.
Adres - Posta kutusu 1042. Yenişehir
3-6274

Bir öğretmen — Ehven şartlar ile
ilk okul talebelerine ders veriyor. Ta-
lebe aynı zamanlarda sistemli çalış-
mayı öğretir. Adres: Yenişehir Mes-
rutiyet caddesi No. 13 - B yazı ile
veya telefon: 1863 N. Demir 3-6326

Muhasebeci — Muzaafa ve Ruf
sistemine vakıf. Fransızca muhabere
ve daktilo bilir büyük inşaat şirketle-
rinde ve sair müesseselerde çalışmış
bir muhasebeci iş arıyor. Taşraya gi-
der. Adres: M. Ferid Selçuk oteli An-
kara. 3-6314

Satılık :

Satılık motosiklet — ARIEL
marka ve sepetli bir motosiklet satıl-
maktadır. Orduvi karşısında Sevim
apartmanı kapısına müracaat.
3-6259

Yenişehirde Mimar Kemal mekte-
bi karşısında, Yüksel ve Onovluk cad-
delerinin birleştiği noktada, Yeşil ve
asfalt yol üzerinde, iki cephe 630
metre arsa satılır. 1220 telefona
müracaat. 3-6283

Cebeci hastanesi dahili hastalıklar mütehassısı

Doktor Zeki Hakkı Pamir

Hastalarını her gün saat 14 den sonra Himayeî Etfal apartmanında
4. numarada kabul eder. Telefon: 2357

Serveti fünun
1891

UYANIŞ

Serveti fünun
1891

Başyazarı: A. İhsan Tokgöz
47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli ga-
zetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitabevidir. Se-

ÇARIN YAVERİ

P. R. Wilm - Vera Korene - Ş. Vanel

Dr. M. Sezer

Doğum ve kadın hastalıkları
mütehassısı

Viyana Üniversitesi kadın kli-
nikleri sabık (Hilfsarzi) Adliye
sarayı hizarında Ahmed Şahin â-
partmanında hastalarını kabule
başlamıştır. Telefon: 2022

NASIR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMSI

En eski nasırları bile pek kısa bir
zamanda tamamen ve kökünden çıka-
rır.

Umumi deposu: İngiliz Kanzuk ec-
zanesi. Her eczanede bulunur, ciddi
ve müessir bir nasır ilâcıdır.

Rusyadaki Kazan Universi-
tesinden mezun

Diş Tabibi

«Azize Taymas'ın»

muayenhanesi Postane caddesi-
de Devrim okulu karşısındaki
yeni, "ESEN" apartmanına nak-
l olunmuştur. Telefon: 1227.

İki diş tabibi beraber çalışacak

Diş tabibi Hamdi Alagün, diş
tabibi İhsan Çandır ile teşriki
mesai ederek şimdilik Anafarta-
lar caddesindeki muayenehanele-
rinde hastalarını kabul ederler.
Pek yakında Yenişehirdeki mu-
ayenehanelerini açacaklarını sa-
yın hastalarına bildirirler.
3-6322

Zayılar

Konya M. Kemal ilk okulunda
932-933 senesi aldırın 107/24 A. sayılı
şehadetnameyi kaybettim. Yenisini
şehadetnameden eskisinin hükmü yok-
tur. Hatice 3-6324

Ankara Levazım Âmirliği

12.000 kilo kereviz almacak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Harb okulu ihtiyacı için 12000 kilo kereviz açık eksiltme ile 23.11. 937 saat 15 de Ankara Levazım âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 1440 lira ilk teminatı 108 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikaları ve teminat mektubu veya makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4149) — 3-6203

Sığır eti almak

Ankara Levazım Âmirliğinden :

1 - Sarıkamış tümen birlikleri için 151.000 kilo sığır eti kapalı zarfla 18.2. teğrin 937 saat 11 de Sarıkamış tümen satınalma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 25500 lira ilk teminatı 1913 liradır. Teklif mektupları belli saatlerden bir saat evveline kadar kabul olunur. İsteklilerin teklif mektupları ve kanunî vesikalarıyla belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4059) — 3-7072

Un eksiltmesi

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Amasya birliklerinin 254000 kilo ekmeçlik una teklif edilen fiyat görüldüğünden tekrar kapalı zarf usulüyle 25-10-937 gününden itibaren eksiltmeye konulmuştur.

2 - Şartnamede değişiklik yoktur. Tahmin bedeli 31750 lira ve muvakkat teminatı 2381 lira 25 kuruştur. İsteklilerin teahhütlü mektupları veya bizzat evrakı müsbetleriyle beraber ihale günü olan 12-11-937 cumartesi günü saat 11 den bir saat evvel alay garnizonuna müracaatları. (4028) — 3-5962

Yulaf almak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Harb akademisi stivari grubu hayvanatı için 300 ton yulaf 15.11.937 saat 15 de Tophane İstanbul levazım satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 - Muhammen bedeli 15000 lira ilk teminatı 1125 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (4056) — 3-6001

20.000 kilo elma eksiltmesi

Ankara Levazım Âmirliğinden :

1 - Ankara garnizonu ve harb okulu ihtiyacı için 20.000 kilo elma açık eksiltme ile 23.11.937 saat 14 de Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 4000 lira ilk teminatı 300 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Eksiltmeye gireceklerin kanunî vesika ve ilk teminat mektubu veya makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4148) — 3-6202

Un almak

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Afyon merkez kıtaatı için 225 ton un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme 16.11.937 salı günü saat 16 dadr. Unun beher kilosu 12 kuruş tahmin edilmiş, muvakkat teminat 2025 liradır.

3 - Unun şartnamesi 135 kuruş mukabilinde 1 Kor ve Ankara, İstanbul levazım âmirliği satın alma komisyonunda alınabilir.

4 - İsteklilerin ihale günü belli saatlerden bir saat evvel teklif mektuplarını Afyonda satın alma komisyonuna vermeleri. (4023) 3-5944

54.000 Kilo Un almak

Ankara Levazım Âmirliği Satın

Alma Komisyonundan :

1 - Polatlı garnizonu için 54000 kilo unun kapalı zarfla eksiltmesi 29.11. 937 saat 14 de Polatlı askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 - Muhammen bedeli beher kilosu 11 kuruş ilk teminatı 446 liradır. Teklif mektupları sa. 13 e kadar kabul olunur. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltmeye iştirak için belli gün ve saatte kanunî vesikalarıyla komisyona müracaatları. (4185) — 3-6312

Ankara levazım âmirliğinden :

1 - Karaköse tümen birliklerinin muhtelif garnizonları için aşağıda yazılı unlar Karaköse tümen satın alma komisyonunda alınacaktır. Şartnamesi komisyonda 25 kuruş mukabilinde alınabilir. İstekliler teklif mektupları ve ticaret odası vesikalarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyona vermiş bulunmalıdır. (4045)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	İlk teminatı	Eksiltme şekli	Eksiltme tarihi	Nezari ihtiyacı olduğu
Fabrika unu	150,000	19,500	1462,50	Kapalı zarf	12. 11. 37	10 Karaköse
"	150,000	22,500	1678,50	"	"	11 Kağızman
"	150,000	41,500	3093,75	"	"	15 Iğdır
"	250,000	41,500	3093,75	"	"	16 Sürbahan

5.676.000 Aliminyum

Düğme almak

Ankara Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 - Dikim evleri için almak olan 5.676.000 adet aliminyum düğmenin kapalı zarfla eksiltmesinde verilen fiyat pahalı görüldüğünden 16.11. 937 saat 14 de Tophane İstanbul levazım âmirliği satın alma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 31.218 lira ilk teminatı 2341 lira 35 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla belli saatte komisyonda bulunmaları. (4182) — 3-6310

23.800 Kilo Sade Yağ almamak

Ankara levazım âmirliği Sa. Al.

Ko. dan :

1 - İzmir müstahkem mevki kıtaatının 23800 kilo sade yağ kapalı zarfla 30.2. teğ. 937 saat 16 da İzmir kıtlada levazım âmirliği satın alma komisyonunda alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 21896 lira ilk teminatı 1642 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin ticaret odası ve kanunî şartnamesinde yazılı vesikalarıyla teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunacaklardır. (4180) — 3-6309

M. M. bakanlığı

Dizel motörü eksiltmesi

M. M. V. Sa. Al. Komisyonundan :

1) 2 adet 50 beygirlik ve bir adet 24 beygirlik dizel motörü pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 13.600 lira olup ilk teminat parası 1020 liradır.

3) İhale 18. ikinci teğrin. 937 günü saat 15 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinde M.M.V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (4029) — 3-5960

Matbaa malzemesi satılacak

M. M. Vekâletinden :

Cebecide M. M. V. matbaasında mevcut 19 kalem malzeme arttırma suretiyle satılacaktır. Malzemeyi görmek isteyenler mezkûr matbaa Md.ne hergün müracaat etsinler. Arttırmaya girecekler arttırma günü olan 13. ikinci teğrin 937 cumartesi günü saat 10 da M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. (4139) — 3-6225

İki adet freze makinesi eksiltmesi

M. M. V. Sa. Al. Komisyonundan :

1) 2 adet freze makinesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 11.900 lira olup ilk teminat parası 892 lira 50 kuruştur.

3) İhale 27.1. kânun 937 pazartesi günü saat 15 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale gününde en geç bir saat evveline kadar M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (4192) — 3-6318

Açık Eksiltme ile değre yağı almak

M. M. V. Sa. Al. Komisyonundan :

3400: 3500 kilosu 2000 lira olarak tahmin edilen değre yağna ihale günü talipler tarafından verilen fiyat la-yık baş görülmüştüğünden alınmamış ve 10 gün zarfında açık eksiltme ile satın alınmasına karar verilmiştir. İhale 15.11.937 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminatı 150 liradır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde istenen belgelerle birlikte muayyen gün ve saatte M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (4193) — 3-6319

Un almak

Ankara Belediyesi

Şehirde yapılacak yol eksiltmesi

Ankara Belediyesinden :

1 - Şehirde yapılacak yol inşaatı on beş gün müddetle kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - Keşif bedeli (30000) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (2250) liradır.

4 - Şartname ve keşifnamesini görmek isteyenlerin hergün fen işleri müdürlüğüne müracaatları ve ihale 12 teğrinisani 937 cuma günü saat on birde belediye encümeninde yapılacakdan isteklilerin teminatları ile birlikte teklif mektuplarını saat 10 na kadar belediye encümenine vermeleri. (4084) — 3-6108

Yenişehirde arsa artırması

Ankara belediyesinden :

1 - Yenişehirde 1087 inci adada 29 parselde 164 metre murabba belediye malı arsa on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (492) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (36.90) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 12 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4085) — 3-6109

Enkaz satılacak

Ankara Belediye Reisliğinden :

Ada	Parsel	Cinsi	Muhammen kıymeti
33	1	Cami enkazı	150
117	15	Cami enkazı	150
117	16	Dükkan enkazı	20
117	1	Dükkan enkazı	15
117	18	Dükkan enkazı	10

Yukarıda yazılı enkaz pazarlıkla 15-11-937 pazartesi günü saat 15 de imar müdürlüğünde müteşekkil komisyon huzurunda satılacağından tabiiler mezkûr günde %75 dipozito paralarıyla imar müdürlüğüne müracaatları. (4186) — 3-6298

35 ton gürge 10 ton tahta parçası almak

Ankara Belediye Reisliğinden :

Belediyeye almak 35 ton gürge odunu ile 10 ton tahta parçası 10 kânun evel 937 cuma gününe kadar bir ay içinde pazarlıkla alınacağından isteklilerin her cuma ve salı günleri saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4190) — 3-6316

Bina sıva ve badanası için eksiltme

Ankara Belediye Reisliğinden :

1 - Terfi daireleriyle depo idrostat binalarının bazı aksamlarını dahili sıva ve badanalarının tamiri on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 - Keşif bedeli (586,59) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (44) liradır.

4 - Şartname ve keşifnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 26 teğrinisani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4189) — 3-6315

1000 kilo külçe kurşun almamak

Ankara Belediye Reisliğinden :

1 - Su idaresine almak 1000 kilo iyi cins külçe kurşun ile 1500 kilo katranlı salmastra on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (2725) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (205) liradır.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 26 teğrin sani 937 cuma günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4191) — 3-6317

Büyük Millet Meclisine memur almak

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kâ-tibi Umumiliğinden :

Büyük Millet Meclisi kalemlerine 25, 35 ve 40 lira aslı maaşlı beş memur alınacaktır. Bu memuriyetlere girebilmek için 3158 numaralı kanuna göre yüksek mekteb mezunu olmak, mali, hukukî ve iktisadî mevzuat üzerinde yapılacak tahriir imtihanlarında muvaffak olmak şarttır. İsteklilerin 20 ikinci teğrin 1937 cumartesi günü saat 13 e kadar istida ile müracaat eylemeleri ve istidalarına yüksek mekteb şahadetnameleriyle bu memuriyetlere tayin edilebilmek için maaşların tevhit ve teadülü hakkındaki kanun ile memurin kanununun koymuş olduğu şartları haiz bulunmuş olmaları dair vesikaları ile istidatları lazımdır. İmtihan 23 ikinci teğrin 1937 salı günü saat 10 da yapılacaktır.

Dahiliye bakanlığı

Zara içme suyu eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden :

Zara kasabasına 3410 metre mesafedeki membalardan suyun şehre isalesi depo inşası ve diğer müteferri işlerin yapılması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 - İşin muhammen bedeli 35000 liradır.

2 - İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 185 kuruş mukabilinde Dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 - Eksiltme 11.12.1937 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de Ankara da belediyeler bankası ikinci katta toplanacak beledi, eler imar heyetine yapılacaktır.

4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve saiki aynı gün saat ona adar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

a- 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 2625 liralık muvakkat teminat,

b- Kanunun tayin ettiği vesikalar,

c- Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub,

d- Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden münakasaya girmek için alacakları vesika.

5 - Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhüdü olması ve nihayet bu saate kadar komisyon geliş bulunması lazımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (4017) — 3-5958

Demiryolları

Demir, Putrel, Demir levha, saç almak

Devlet Demiryolları ve Limanları U. Md. Sa. Al. Ko. dan :

Beher tonunun muhammen bedeli (110) lira olan aşağıdaki listede No.ları ve muvakkat teminat miktarları yazılı takriben 4854,448 ton muhtelif cins demir, putrel, demir levha ve saç 27.12.937 pazartesi günü saat 15.30 dan itibaren sırasıyla ayrı, ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile Ankara da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her liste hazırlanmış yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 518 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

Liste No.	Tonu	muvakkat teminat
1	1289.530	8342.42 lira
2	1481.514	9398.33 "
3	941.270	6426.99 "
4	1142.134	7531.74 "

(4123) — 3-6307

Satılık Ev

Saraç Sinan mahallesinde Mescit sokak arkasında 1 - 9 No. hane satılır. 6 oda, iki sofa, iki mutbah, 3 helâ, bir bahçe talip olanlar, Çocuk sarayı caddesinde 50 No. da Kuru yemişçi İbrahim Akdedeye müracaat.

(4123) — 3-6327

Bayın. bakanlığı

HAVAYOLLARI devlet işletme idaresinden

İstanbul - Ankara arasında :

A - 6.11.937 (dahil) den itibaren (pazar günleri hariç) haftanın diğer günlerinde yolcu tayyarelerimizin meydanlarımızdan hareket saatleri şunlardır :

Hareket Muvasalat Saat D. Saat D.

İstanbul - 10 11 50 Ankara

Ankara - 14 10 16 İstanbul

B - Pazar günleri sefer yoktur.

C - İdare otobüsleri :

İstanbulda Karaköy P.T.T. Acentemizden saat 9 da hareket eder.

Ankara da - Bankalar caddesi acentemizden saat 13.30 da hareket eder.

Sayın yolcularımıza ilân olunur. (4166) — 3-6236

Beton Arme Köprü inşaatı

Nafia Vekâletinden :

1 - Samsun vilâyeti dahilinde Terme - Ünye yolunun 19 uncu kilometresinde Akçay köprüsünün beton arme olarak inşaatı kapalı zarf usulüyle münakasaya çıkarılmıştır. Köprü-nün keşif bedeli (64.926) liradır.

2 - Eksiltme 29.11.937 tarihine müsadif pazartesi günü saat (16) da nafia vekâletinde şosa ve köprüler reisliğine eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3 - Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (325) kuruş mukabilinde şosa ve köprüler reisliğine kaleminden alınabilir.

4 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin (4496) lira (30) kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair vekâletimzden alınmış müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasıyla ticaret odası vesikası ibraz etmeleri lazımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4132) — 3-6308

Bina işleri ilânı

Nafia Vekâletinden :

1 - Eksiltmeye konulan iş : İktisad vekâleti birinci bodrum katı pencerelerine Jelozi kapakları işidir.

Keşif bedeli : 1681 lira 68 kuruştur.

2 - Eksiltme 26.11.937 cuma günü saat 15 de Nafia vekâleti binasında yapı işleri eksiltme komisyonu odasında pazarlık usulüyle yapılacaktır.

3 - Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak beş kuruş mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin 126 lira 15 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve yapı işleri umum müdürlüğünde alınmış hususî vesika ibraz etmeleri lazımdır. (4198) — 3-6320

Juvantin saç boyaları Daima Sabit Daima Tabii

İngiliz Kanzuk eczanesi laboratuvarlarında hazırlanan Juvantin saç boyaları mızur ve zehirli maddelerden tamamen âri olup saçlara tabii renkleri bahşeder. Juvantin saç boyaları kumral ve siyah olarak iki tabii renk üzerinde tertib edilmiştir.

LİNİMANTOL KANZUK :
ROMATİZMANIN KATI
DEVASIDIR.

Kazalar

Şarkî Karaağacın haritası yapılacak

Şarkî Karaağaç Belediye Başkanlığından :

1 — Şarkî Karaağaç kasabasının meskûn ve gayri meskûn 80 hektarlık hali hazır haritasının tanzim ve ter-simi önceleri açık eksiltmeye konulmuş ise de talip bulunmadığından 2490 sayılı kanun gereğince yeniden onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 2000 liradır.

3 — Bu işe aid evrak şunlardır.

A - Hususî şartname

B - Ş

HEREKENİN PALTOLUK
VE KOSTÜMLÜKLERİNİ
FIRSAT KAÇIRMADAN
ALMAĞA KOŞUNUZ.

YERLİ
MALLAR
PAZARLARI

Vilâyetler

Doğum ve ebe mektebi yapılacak

Balıkesir Vilâyet Daimi Encümeninden:

1 — Balıkesirde müceddeden yapılacak doğum ve çocuk bakımevi ve ebe mektebi binasının Nafia Vekâletinden musaddak projesi gereğince ve (81814) lira (66) kuruş keşif bedeli üzerinden inşası 15 - teşrinisani - 937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usuliyile ihalesi yapılmak üzere 15 gün müddetle ek-siltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:

- A - Hususî şartname,
- B - Mesaha cetveli,
- D - Vahidi fiat cetveli,
- C - Keşif cetveli,
- E - Projeler,
- F - Eksiltme şartnamesi,
- G - Mukavele projesi.

İstiyenler bu evrakı Balıkesir vilâyet daimî encümen kaleminde veya Balıkesir Nafia müdürlüğünde görebilirler.

3 — Muvakkat teminat keşif bedelinin yüzde yedi buçuğu olan (6136) lira (80) kuruştur.

4 — İhale Balıkesirde vilâyet makamında teşekkül edecek encümeni daimî huzurunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin (1937) yılı içinde Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ve bu işe girmeye salâhiyet veren resmî ves'iki ibraz etmeleri şarttır.

6 — Teklif sahipleri ihale günü ihale saatından bir saat evvel derununda teklif mektubu zarfı ve besinci maddede yazılı vesika ve ticaret vesikası ve teminatını malsandığına yatırdığına dair makbuz ve yahud banka mektubu olan zarfını 2490 numaralı ka-nun hükümlerine göre tanzim ederek makbuz mukabilinde vilâyet makamına teslim edecektir.

7 — Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. (7272) (4035) 3—5983

Hastane yapılacak

Afyon Vilâyetinden:

Vilâyet merkezinde yapılacak "169784" lira "93" kuruş keşif bedelli memleket hastanesi inşaatı kapalı zarf usuliyile 15 - teşrinisani - 937 tarihinde saat 15 de Daimî encümeninde ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.

İnşaatın önümüzdeki senelere de sirayeti halinde malî sene içinde tahsisattan fazla iş yapıldığı takdirde üst tarafı 938 bütçesinden verilecektir.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 8 lira 49 kuruş bedel mukabilinde Afyon, İstanbul ve Ankara nafia müdürlüklerinden alınabilir.

Muvakkat teminat "9739" lira "25" kuruştur.

İsteklilerin Nafia Vekâletinden 937 senesi için alınmış en az 100.000 liralık müteahhitlik vesikası göstermeleri ve teklif mektuplarının 15 teşrinisani 937 pazartesi günü saat on-beşte Daimî encümen riyasetine göndermeleri ilân olunur. (4034 - 7271) 3 — 5982

Mersinde Atatürk âbidesi projesi müsabakası

Mersin Şarbaylığından:

Mersinde şehir müteahhassısı tarafından tesbit edilen yerde dikilecek Atatürk âbide projesinin tanzimi için bir müsabaka açılmıştır.

1 - Bu müsabakaya iştirak edeceklerin türk tebaası olmaları şarttır.

2 - Hazırlanan proje ve maketler 21 ikinci kânun 938 cuma gününe kadar Mersinde belediye dairesi ile müteşekkil âbide komisyonu namına belediye reisliğine gönderilecektir.

3 - Bu müsabakaya aid şartname ve âbide dikilecek yerin hali hazır ve müstakbel plânları parasız olarak belediye reisliğinden alınabilir.

4 - Müsabakaya da'r başkaca izahat ve malûmat belediye reisliğinden istenilir. (7274-4036) 3—5894

Kapalı zarf usuliyile eksiltme ilânı

Tunceli Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (Tunceli vilâyeti içerisinde Mameki, Seyithan, Şehsu, Türümek, köprüleri inşaatıdır.)

Bu işin keşif bedeli 173.000 liradır. 2 — Bu işe aid şartnamlar ve evrak şunlardır.

- A — Eksiltme şartnamesi,
- B — Mukavele projesi,
- C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
- D — Tesviye turabiye şosa ve kârgir inşaatı aid şartname,
- E — Hususî şartname,
- F — Keşif cetveli silsilei fiat cetveli; metraj cetveli.
- G — Betonarme köprüler fennî şartnamesi,

İstiyenler bu şartnameyi ve evrakı 8.50 lira mukabilinde Tunceli nafia müdürlüğünden satın alabilirler.

3 — Eksiltme 30.11.937 salı günü saat 15 de Elâzizde nafia müdürlüğü binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyile olacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 9900 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lazımdır.

A — Nafia vekâletinden alınmış 937 senesine aid müteahhidlik ehliyet vesikası ve ticaret odasından alınmış sicil vesikası.

B — Bir teahhüde en az 75000 liralık köprü betonarme ve sair inşaat yapmış olduğuna dair vesika.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli nafia müdürlüğü dairesine getirilecek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4183) 3—6311

Mahkemelerden

Açık artırma ile arsa satılacak

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan:

Ankaranın Sakarya mahallesinde kâin ve kadastronun 449 ada 9 parsel, 19.10 ve 73.11 hususî numaralı 487 metre murabbar mikdarındaki arsanın ihalei şuyudan dolayı satılmak üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. Arsanın beher metre murabbama 150 kuruş kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI:

1 — Satış peşin para ile olmak üzere 13.12.937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14-16 ya kadar Ankara icra dairesi gayri menkul satış memurluğunda yapılacaktır. Talibler gayri menkule takdir edilen kıymetin % 7.5 ü nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu veya teminat olarak kabulü lâzım gelen tahvil vereceklerdir.

Dellâliye ve vergileri ihale bedelin-den ödenir. Tapu harcı, tahliye masrafları müşteriye aittir.

2 — Satış günü arttırma bedeli takdir edilen kıymetin % 75 ni bulduktan ve üç defa nida ettirildikten sonra mezkûr günün 16 ıncı saatında en çok arttıran talibine ihale olunacaktır.

3 — İşbu arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde 28.12.937 tarihine müsadif salı günü saat 14 - 16 ya kadar yapılacak ikinci arttırmada en çok arttıran ihale edilecektir.

4 — Birinci ve ikinci arttırmada ihale bedeli ihaleyi müteakib verilmemiş takdirde ihale edilenin talebi üzerine ihale tarihinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslm vezne eylemesi için yedi gün kadar mehil verilecektir. İşbu müddet zarfında ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bundan evvel en yüksek teklifte bulunan talibe teklifi veçhile almağa razı olup olmadığının sorulduktan sonra teklifi veçhile almağa razı ise ihale farkı birinci talibten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklifi veçhile almağa razı olmazsa gayri menkul yeniden 15 günlük ikinci arttırmaya çıkarılacak en çok arttıran talibine ihale edilecektir.

5 — Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarların bu gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyile faiz ile masrafa dair iddialarını evrakı müsibetleriyle yirmi gün içinde dairesine bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşılmasından harîş tutulacaklardır.

6 — Arttırmaya iştirak edenlerin 30.11.937 tarihinde 37 - 80 numaralı dairemizdeki yerinde herkese açık bulundurulmuş şartnamlarını okuyabilirler. Talibler daha evvel gayri menkulün inar vaziyetini ve saireyi ve şartnameyi, satış şartlarını görmüş, okumuş ve bunları tamamen kabul etmiş addolunacağı ilân olunur. 3—6325

Doktor

Rıza Duray

Cebeci Hastanesi
RÖNTGEN müteahhassısı Çocuk
sarayı caddesi Niyazi Kanskuk
Ap. No. 2 Telefon: (3509)

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Fahri Rifka ATAY
Umumi Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Fak FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

Öksürenlere ve
göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

YENİ

BU GECE SAAT (21) DE
Senenin en zengin programı
1 - MEŞHUR 15 kişilik GREGOR OR-
KESTRASI tarafından yarım
saatlik konser
2 - Sinema mevsiminin en büyük
saheseri
La Dam O Kamelya
Robert Taylor - Greta Garbo -
L. Barimor
Numaralı yerlerinizi gündüzden
tedarik ediniz. Tel: 3540

SİNEMALAR

HALK

BUGÜN BU GECE

Beyaz perdenin en güzide iki yıldızı
CLARK GABLE ve JOAN CRAV-
FORD tarafından temsil edilen büyük
aşk ve ihtiras filmi

Gönül Yolu

Ayrıca: D. haberleri ve öğretici film
HALK MATİNESİ:
12,15 de FRANKŞTAYN

Merkezi:
Şube:

Halil Naci Mıhçıoğlu
Anafartalar caddesi Tel. 1230
Bankalar caddesi Tel. 2619

Baş ve diş ağrısı ıstırablarını en müthişidir.

GRIPIN

En şiddetli diş ağrılarını
dindirir.

GRIPIN

Bütün ağrı, sızı ve
sancıları keser

Baş ağrısına, nezle, grip ve
romatizmaya karşı
Bilhassa müessirdir.

İcabında günde 3
kaşe alınabilir.

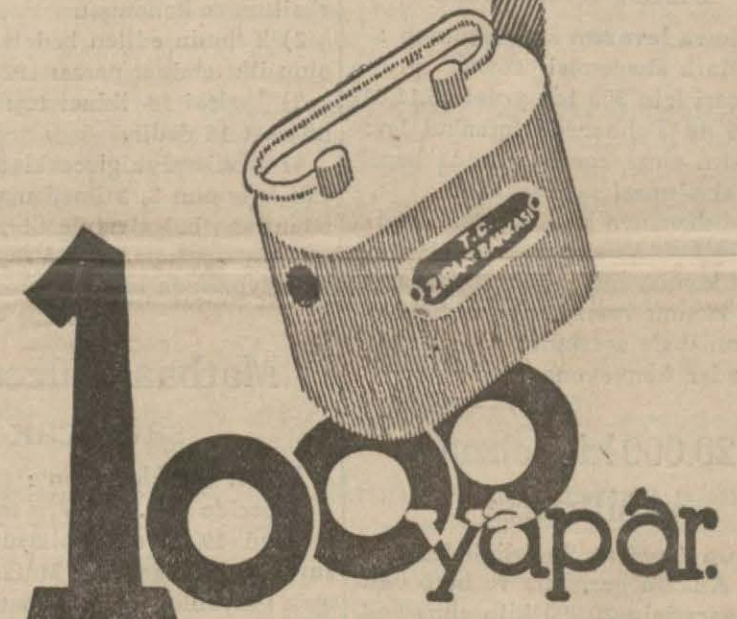

İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediği-
niz yerli ve Avrupa ilaçları bulunur. Resmî hususî müessesata azami
kolaylık gösterilir. Ulus, Halk sineması sırasında. Tel: 2018 2-5517

Kumbârâ biri

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
ZİRAAT-BANKASI

KOHİNOR

Güzel diş istiyenlerin macunudur.

Doktor A. İhsan Aksan

Nümune hastanesi dahili hastalıklar müteahhassısı.
Hastalarını her gün saat 15 den sonra Kooperatif arkasında
Ali Nazmı apartmanı Nr. 12 de kabul etmektedir.
Telefon: 1216 3—5828

938 PHILCO radyoları geldi